

העולם הזה

דת או ביזנס?

העסק הכדמי של מינץ ושות'

פרק ראשון:

חנות ושמה

מפלגה

מס' 971. י"ד סיון תשט"ז. 24.5.56
המחיר 400 פרוטה * שנה 19

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כחן
עורכת ראשונה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
סילבי קשת
הכתב הראשי:
שרה נוימן
העורך הבנייה:
עוזרית צור
העורך המערכת:
ליהודית זעירא
העורך המערכת:
נחמן רות
העורך הראשי:
עוזרית צור
העורך הראשי:
נחמן רות

רד גליקסון 8 תל-אביב, טען הסבראים
עולמית, ת. ד. 136, טלפון 26785
הסוציאליזם: עולם חדש בע"מ
דפוס ישראל בע"מ, ת"פ סל. 23204.
העיתון מופץ בכל מקום המגורים.
מלבד עבור מועדון התפרנסות תחת הכר
מרת, ד"ר צביה, ד"ר לבית, ד"ר
לנוסע, וכו' המוכנות עליו הכר המערכת
הברכות עליו. המרת, ד"ר לבית, כולל
מועדון מועדון מועדון וארגונים ציבוריים
משרת את המערכת האחרת לתוכן ול-
דעות המוכנות בהן ושאינן משפחות ב-
שם צורה שהיא את רעות המערכת.

העתון הנקרא ביותר במדינה

2.16 י"ב

עד כה טרם קיבלתי תשובה מוסמכת
מידי תלמידי השביעית בגמסיה הרצליה
למכתבו הפורבוקטיבי של איש משק נירים,
אוחן פרסמתי לפני שבועיים במדור זה.
תחת זאת קיבלתי מכתב של תלמידה מנהר
ריה, הקוראת רות גלי. כותבת היא למאר:
רשימתך הפליאה אותי ביותר. הנני תל-
מידת השביעית באחד מבתי-הספר שאף
הוא יצא לביצורים לאחד מיושבי הספר.
אפנה לשירות ואומר: רשימתך אינה צו-
דקת בעיני.

צינונת שומע הנוער בימינו די והותר.
איני חושבת שתלמיד בכתה השביעית, בגיל
16-17, יכול להיות מושפע מדברים כאלה.
בגיל זה, כמדומני, יכול הנוער כבר להחליט
לבו לאן ילך ומה יעשה, והוא איננו זקוק
לכוה שיאמר: "אם נדמה לכם שבמשך שבוע
עיים הצלתם את הנגב או את המולדת, אתם
עושים צחוק מעצמכם."

וכי חושב אתה, איש נירים, כי אחד מבני
השביעית השלה את עצמו עד כדי כך?
אני אינני חושבת זאת. יצאנו לשבועיים
ביצורים ועבודת. גם אנחנו נתקלנו בעובדה
שחברי משק אמר לנו: "הן באתם רק
לשבועיים, ולכן מה כבר תועילו? ולא
איכפת לי כלל אם תעבדו או לא."

ובכן — מדוע בכלל הוציאנו, אם זאת
היא תגובת אנשי המשק שלהם באנו לעזור?
באנו, ראוי, ונודה לי שהיינו יכולים
גם להחליט בלי רשימה זו. האין חושב?"

לפי הסטטיסטיקה האחרונה, נקרא עתה
כל טופס של העולם הזה כממוצע על-ידי
למעלה מחמשה איש ואשה. אולם כל זה
כאן וכאם לעומת ציבור הקוראים שלנו
במשקים.

הקיבוצים נאלצים לקנות ערימות של
ספסי העתון המפלגתי, שהיה אחרת פשוט
את הרגל. זה גומר את התקציב, ורק גליר
נות ספורים מאד של עתונות אחרים יכולים
לחזור לחזרה-הקריאה, אפילו אם החברים
עצמם משתוקקים לקרוא. מרכז הקניות,

לפי משק

מכתבים

לא תחמם
מדוע עברו שנתיים בין מכתב דירתו של לוי
אשכול לבין רישום המכתב במשרד ספרו ה-
אחונה (העולם הזה 970)? אחרי שלוי אשכול
עשה את העיסקה עם המשרד של עצמו, ביקש
את רישום ההעברה, אולם המשרד המוסמך דרש
סכום כספי 4000 ל"י... אשכול ביקש את התעריף
ביתו של מנחם רזון... אולם רזון הסכים עם משרד
רישום הקרקעות שאין לרשום את ההעברה עד
תשלום המס.

כששמעתי על כך לפני כמה שבועות, והתחלתי
תי לפרסם את העניין, ראי אשכול ושיע 2000
ל"י.

מלכיל גרינלנד ירושלים
ביצע לא תכונן ולא תיכלמו לכתוב כאשר
כתבתם על השר לוי אשכול? הריהו יהודי וקר
למדינה, יקר מן ומכסף רב? האם שקלתם ב-
דעתכם הלוחה כמה עמל וכמה טרח. כמה סבל
וכמה טעל למען תקומת האומה עד אשר הגיע
ליום, לדירתו הממלכתית המרווחת? הרי בעצמך
כס כתבתם כי עשה ימים כלילות והיה כפי מנוי
בסוף של הכרות התעופה והסנסנות — וכלך על

קידוש השם ובשליחות האומה... אנה, בשם כל
היקר, חרלו מורכבם אל תסנעו בצפור נפשנו!
ישנם דברים אשר השתיקה יאה להם.
אליקים גוטהלף, צפת
עז הו ועד דו
המאמר שניתן את יחסי ישראל-ברי המועצות
(העולם הזה 967) לא השאיר שום צל איננס
מכורים לא לשמאל ולא לימין. אתם סוכניו של
ראש ממשלת הורו, נהרו, ירום הורו, נה הורו
שמאל גר, תל-אביב
בזמן האחרון התחלתי לחשוב בכס שגשגיתם
למחנה השמאל-המקדם נוכח וחולכת. עניין היה
הריות, שנתתם לה פרסום שלא וכתה לו שום
שחקנית, וכתבת עומס קינו מרמניה המוחית
(הביאה אותי להחלפה) לקבל תשובה על שאלתם:
האמנם אתם מסתתרים תחת מעיל של בלתי מפי-
לנתיים, עם מנמה להפיק רעיונות של ססלית אתי
מול וכרש-צוב היום?
ל. ברוך, תל-אביב
לו היינו מתקשרים עם המורה, היינו חייבים ל-
קבל את עליונותו של "שמש העמים" היו נשי-
לים מעמנו חופש העליונות והריבוי, היינו נאי-

לצים לשעבר את היצור להוראות מוסכבה ולמי
סור את היכולת לתקופה הצודקת בין "העמים
הנזקקים", וחיללים רוסים היו מתהלכים כאן כבי-
תור שלהם בחירות נמורה ובחופזה רבה לאין ערוך
מזו שירשה לעצמו הפוחח בחיילי המערב.
רמי מיכאלי, ירושלים

חרם נגדי

הסיפור על הרב ברטי מעקרון (העולם הזה 969)
נשמע כאילו נלקח מתוך עלילה של שקספיר או
של דנטה. קשה להאמין שהוא יכול לקרות ב-
מדינת ישראל, 1968.

שרה נוימרק, תל-אביב
הנני משיב להרב עובדיה ברטי על החרם שפיר-
סם נגדי בלי יסוד. חול אמרו: קללת חינו לא
תבוא, וכל עם ישראל יסכים אתי — וכל ה-
עליונים וכל התחתונים, וכל ברואי מעלה ומטה
— יסכימו אתי ויענו אמן, שכל החרם יהול על
הכופר בשם ובתורתו, והמענו, והמכשה, והנזול
את הכבוד, והמתכבד לשקר, ומת הנביא ההוא.
וכל העם יאמר א-א-א, ס.ס.ס. והרב ברטי יאמר
אמן בעל כרחו.
... אל תאמינו לו, כי שבע תועבות בליבו.
הנני משיב שרימה אותם התקוררו אתי יחד ו-
כל השונות למסדות העליונים. וכל איש שי-
רימה אותי ינש אלי, וזו מצוה מן התורה להסיר
מכשול מדרך העם.

הרב מעורד ברולי, תל-אביב
... כה היה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

יחיאל יצחקי, תל-אביב

מכתב לחבר קיבוץ
רק לפני דקות אחדות נמרתי לקרוא את מכתבו
הנלו של חבר נירים לתלמידי השביעית (העולם
הזה 969). המכתב לא הפונה אלי ישירות, כי
אינני תלמיד נוספים, אך הוא נדם לי הודעת
עוד ואני רואה חובה לעצמי להוכיח לחבר נירים
עד כמה הוא נאיבי ולאלה העומדים בשלטון
שאנחנו לא משפשים עד כדי כך.
... האם באמת ובתמים חשבת — חבר נירים
נכבד — שאני אלך לנגול, אשמוע על אישיות
כמו אשכול המנצל את המדינה, מוכר את דירתו
ב-22 אלף ל"י ומקבל דירת שדר? האם אני —
ובמני רבים — ילכו להנהל עבור מן המפקח
הכללי של המשפחה? האם אלך לסכול עבור
נגמטרי חיסה ורשאה? או ולא!
זאת המציאות במדינתנו, לצעורי. ועד שהיא לא
תתוקן, אינני חושב שיענו רבים למכתבך הנלו.
חבר ירי, וזאת אני מצוין בצער מלא.

יצחק קטן,
מערכת לאקו דו-ישראל, תל-אביב

נערת הכנרת
אפילו אם 50% מתוכן הכתבה הנלכת על
דינת נורית, חולף (העולם הזה 969) הם סתם צו-
נות, הרי בכל זאת נשאר מספיק כדי שגערות
הכנרת תהיה נערת השנה. וזהו דעה בלתי-משוחרת.
העובדה איננה דומה לסופיה לזון לא הוסיפה
ולא הורידה מפתה.

נורית ומרטיני, הנראים בתמונה בביתם, אינם
עושים רושם כי אין להם אפשרות לרכוש לוקס
עבור מיתרם... רקע האנדרת והמפרות לכתבה
אמנם מצוין את הכותב לשבח בסגנון הנאה, אך
אביה של נורית מעולם לא עסק בדיון. התורה על
המקצוע מניעה למרטיני.

רות אשכול, דגניה ב'

מה היה שם?
בכתבה על בואה של מרטיני קארול (העולם הזה
970) תיארם כפרוטרוט את הופעתה בלד. בין
השאר ציינתם כי הצלמים התכופפו מחמת לשול-
חו וצילמו משהו שם. לעומת זאת בסנסנות רק
צילומים של פניה. האם עלי להכין לו זה מה ש-
השקטנית הנרולה הסתירה מחמת לשולחו?

שולמית דורי, חיפה
דווקא לא. להלן מה שמצאו הצלמים:

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

היה זה הרב מעקרון. ניסה להללוד משיח —
וכמעט הצליח!

ביקור בחוף-לארץ

פעם, מתי שהידינים היו משתוללים
בארץ, חשבו אצלנו שאולי לארץ שכנה
יש קצת פידאנים. אז החליטו לשלוח
אוחנו לקרבת הגבול, בשביל לעשות
שם אמבושים. בקיצור, יצאנו עם ערב
במכונית וכמה קילומטרים מהיעד ירדנו
והתחלנו ללכת אחרי הסייר שלנו. היה
חושך והדרך גם היא לא עמדה לצידנו
— ונוסף לאלה, כידוע לכולם, עברו
כבר הזמנים שסייר היה סייר וכו' היה
וכו'. בסופו של דבר, הגענו. נתנו לנו
הנחיות לקדם את פתיל חייו של כל
ברוש שנראה כאן, חוץ מעצמנו. אחרי
זה פרשנו את השמיכות והלכנו לאור.
ככה ישנתי עד שקרני השמש התחילו
לשאק בנשמים שלי. הסתכלתי מסביבי
וראיתי — כלום. מובן שנבדלתי מבצי-
חק 30 צעדים ממני עמדו החברה ומבצי-
עיס תנועות מבוהלות, הומויות לי לבוא
אליהם. לא הבנתי במה העניין, עד שאחד
צעק: "בוא מהר! אתה בחוף-לארץ!"

חששא,
קיבוץ מזרע

פעם, כאשר הייתי בהכשרה בקיבוץ מזרע, הציע
מישהו כי יוקמו שעות העבודה של הבחורות
משמורת לשש שעות ליום. הבחורות הצעירות דחי-
קא הסכימו. הסנסנות הקימו שעות. מה זאת
היא? האם בשביל זה לחמו את מלחמת ה-
אמנציפציה? בשום אופן אין לכפל את ההנחה
הריאקציונית כי מעמדה ויכולתה של האשה נחו-
תים מאלה של הנבר! וכו' וכו'.

שולה ב', הרצליה

בעיר המנוחת המצב אחר לנמרי. כאן רוכבת
האשה קשות על בעלה, ואין שום שאלה מי חשבו
ממי. והראיה שרק עבר, כדי לשמור על על
ההיצונויות, לובשת האשה שמלה. מסר כל היום
היא לובשת מכנסים.

ליאורה הראל, דת-גן

עם מוזר
עם מוזר אנחנו. כשהצבים כלאו את אורן,
אמרנו: עובדי ישראל! כשהם ששחרים אותי,
אנחנו אומרים: ממדום! מדוע שיתררם אותו
בצורה זו?

שמאל פו, חולון

מותו של גרונר
היהם העתון היחיד האחרות אשר ציין את
יום השנה למותו של רוב גרונר (העולם הזה
968). כך יא ללוחמים לנהוג.

אלדד, תל-אביב

שתי התמונות העליונות וכן מספר תמונות
שונות מלחיות של גרונר, אלקחני, דרונר וקשאני
נמסרו על ידי-לארכיון אצ"ל. זה צולמו על-ידי
חיר שהנני את מצלמתי בתוך נתיק התסליל.
אירה רספורט, תל-אביב
הזמנתי השבוע לסבצרו של נפוליון, בעכו.
ביקרתי גם בחצר הנדרים אשר לפני קום המדינה.
תפס חלק חשוב בהשלמת המשרד בארץ. ואכן,
באותו חדר עובד ושומם, החלו עולים וזכרונות
אודות אותם צעירים חברי אצ"ל ולחי אשר
הדרות להם ולרבים אחרים כמוהם הנענו עד
היום.

הופתעתי מאד לראות ולחוש את העובדה כי
מקום מדוע לא יתלו את המנוחות של הקרי-
שים ומפתח לכל המנוח יכתבו חוץ מאתרי ה-
הוצאה להורג גם משהו על הלוחמים. באותו פני-
לוח השתתפו, כיצד נתפסו וביטור, על עמדתם
האיתנה בשבתם בכלא?

מאיר שושני, חיפה

שומרי/מחדרי שבת
בכשר לפרסומים על הסנסנות הדתיים (העולם
הזה 969, 970) ברצוני להעיר כי הונאה הדית מבר-
צעת בירושלים על-ידי שומרי השבת. הפסקים ה-
ערינויים, המפסקים על סניח בתריהקסם, ה-
רשמים הדיוניים לכל המאמר לסנו — אם כי
המפסקים עצמם נוסעים בסנסנות ניים ומחללים
בזה את השבת.

כן לא היינו מדוע נסגרים בתייהקפה בלי
שבת בשעה עשר בלילה, אם כבר מותר לחלל
את השבת עד עשר בלילה, למה אסור לחלל
עד שעה שתיים-עשרה?

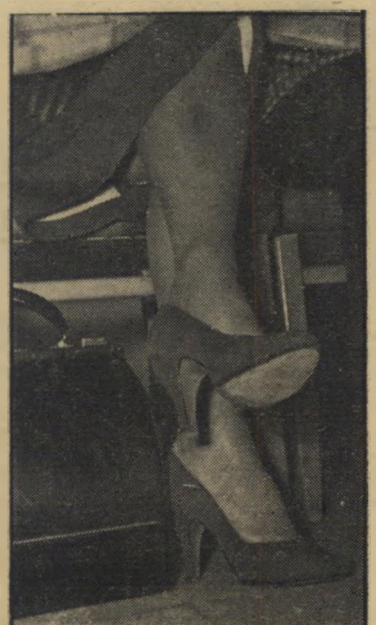
ברוך יוסט,
קפה בן-יהודה, ירושלים

שייע בשער
זה זמן רב שאם מוניחים את מדור הספורט
שלכם. על כן נהנית לקרוא את המדור המגולל
(העולם הזה 769). הצילומים ממשחקי קבוצת
סנדרלנד היו מצוינים והסיפור של שייע נלאור
נפלא. המשיכו בדרך זאת.

יהודה שק, יפו

שייע נלד: ההכרה הקיאו, ולך זה לא הפריע?
אכלת הכל? בתיאובון! אל תתפאר ממלאכת
רגלים — צריכים קצת ראש!

חברו למקצוע, תל-אביב

האשה והמכנסים
שוב אודות תסקירה של האשה בקיבוץ (העולם
הזה 969). בחבר קיבוץ ותק ומנסה, הרשוני
לומר כי צדק מי שכתב אצלכם כי החברה ממלאה
תפקיד קמן והולך בחיי המשק והחברה בקיבוץ.
מבעי נם הדבר. שהרי סוהיות, חיי קיבוץ קשים
הם. ואשה הינה יצור עדין. אין בכך שום בושה
— זהו דבר טבעי.

דוד, חבר-משק

היכרות המשיח

משך כמה שעות סוערות המתה החרדש הבעיה הדתית ברחובות חיפה. שוטרים מזוינים באלות הסתערו על אלפי מפגינים דתיים, שיצאו להגן על דבר שנראה להם קדוש מכד קדוש: קדושת השבת.

פרשת חיפה, שהידהרה בכל רחבי הארץ והסעירה גם את הכנסת, האירה מחדש את שני הצדדים של מטבע הבעיה הדתית בישראל. מצד אחד: רבבות יהודים חרדים המוכנים להקריב את בריאותם, חרותם ורכושם כדי להגן על אמונתם — ומצד שני: קומץ של עסקנים, המתמרים לייצג את דת ישראל, והמוכנים אותה שעה למכור את מצוות הדת לכל המרכבה במחיר.

סידרה זו נועדה לשפוך אור על הצד השני הזה: פעילותם של ספסרידת, הממיימים קדון על הציבור הדתי הנאמן, והמועלים באמון שומרי המצוות הכנים.

7 כן, כל הויכוח על הבעיה הדתית, כפי שהוא נהוג כיום בכנסת ועל במות הציבור, הינו מופרך מיסודו. כי הויכוח אינו בין מדינה דתית לבין מדינה חילונית.

פרופסור ישעיהו ליבוביץ, מרצה באוניברסיטה העברית ואחת הדמויות הבולטות והסגוניות ביותר במחנה הדתי, הלוחמים נגד המנגנון הדתי, כתב על נושא זה: „המחשבה והתודעה הדתיות הכירו רק שתי צורות של מדינת ישראל... מצד אחד — צורת העבר הרחוק, „מלכות דוד ושלמה“; מצד שני — צורת אחרית הימים, „מלכות המלך המשיח“, שכתחון אחרית הימים אף היא אינה שייכת למציאות הריאלית שלנו.”

אולם כיוון זה של הויכוח אינו נכון. המנגנון הדתי הרשמי במדינה אינו שולח את מבטו אל האוטופיה, אל ממלכת דוד או אל אחרית הימים. הוא בא להבטיח מצב מוחשי מאד, בעל יתרונות ברורים בעולם הזה, לא בעולם הבא.

כאשר גועש הויכוח על שאלת הנישואין האזרחיים, ועסקני הדת מסיתים רבבות להפיג גנות סוערות, אין הויכוח נסוב רק על עקרון מופשט של דיני אישות. זהו מאבק על מקור עצום של הכנסה, ועל כן מקור עצום של השפעה פוליטית. השאלה העומדת להכרעה אינה רק אם חנה לוי תינשא ליוסף כהן בפני רב או בפני פקיד אזרחי. הויכוח הוא על משרותיהם של מאות רבנים ועוזריהם, על השאלה מי זכאי למנות אותם, ועל התמורה הפוליטית הנדרשת מהם.

כאשר סוער הויכוח על בעית התחבורה הציבורית בשבת, אין המדובר רק בזכות של הפועל זכריה אזוראי ומשפחתו לנסוע בשבת באוטובוס וזל לשפת הים. המדובר הוא גם במקומם ומשכורותיהם של עסקנים דתיים בקואליציה העירונית, ובאפשרותם לרתום את דעת הקהל של החרדים כמכשיר לחץ כדי להבטיח לעצמם את המשרות הכדאיות, באמתלה של מלחמת קודש.

כל זה יחד מצטרף לעסק — אולי הביונס הגדול ביותר במדינה, ביונס המפרנס באופן ישיר אלפי עסקנים שהפכו את הדת הקרדום לחפור בו, והמכסים בעזרתו את הוצאות הייצוג, הנסיעות לחוץ לארץ, הנאפש השנתי הקבוע.

עצם הספסרות באידיאלים לצרכים מפלגתיים ואישיים אינו מוגבל למנגנון הדתי. ספסרות דומה קיימת גם ברוב המפלגות האחרות, המוכרות את עקרונותיהן ומציעתן בנייד העדשים של כסאות, משכורות ורשימות ייבוא.

אולם ישנו הבדל אחד בין המנגנון הדתי לבין כל שאר מנגנוני השחיתות. כי מנגנון זה מוכר משהו מקודש, אמונה בת שלושת אלפי שנים. יתכן שדת ישראל היתה יכולה לחרום בשעת משבר רוחני זו תרומה מכרעת לעיצוב דמותה של האומה החדשה, כפי שניבא זאת הרב אברהם יצחק הכהן קוק המנוח.

תחת זאת, הפך המנגנון הדתי למקור של דמורליזציה ורקבון. אדם ציני, המוכן למכור את המשיח תמורת מקרר חשמלי, טבעי הוא שיהיה מושחת יותר מאשר סתם ספסר פשוט ברחוב לילינבלום. כאשר איש כזה, לרוב בן למשפחת רבנים מכובדת, מתחיל להידרדר במדרון ההתפרקות, שוב אין לו מעצור.

כן קרה שמסתובבים כיום במדינה ובכנסת עסקנים דתיים, אשר כל אדם דתי וחילוני יודע שאינם אלא גאנגסטרים, ראשי כנופיות של מבריחים בינלאומיים, העושים את מלאכתם בחסות אלוהים, בעזרת פנקס המפלגה ובחסות הכנסת.

עליהם אמר הנביא: „אורו עושה מלאכת ה' רמיה ו”

בסופו של דבר יצטרך הציבור הדתי עצמו, החרד למלאכה ה', לחסל את הכנופיה. כי יותר מאשר היא פוגעת במדינה כולה, הרי היא מויקה לדת ישראל ולחרדים לה. כל עוד היא קיימת, לא תקנה דת ישראל אחיזה בלב ההמונים החילוניים.

הרב עובדיה משה ברטי זכה, בצדק, למעמד רם ונישא בקרב עתו התימנית. תהילת הרב מכפר העולים עקרון, שנפוצה ברחבי הארץ, ושמעו כאיש דת דגול, היו מבוססים על עובדות מהימנות.

הרב מעקרון התמצא בשבילים הנעלמים של מסתורי הקודש. הוא ידע לא רק לפרש פרקי חז"ל בבית הכנסת המקומי, אלא גם לרפא חולים בעזרת השם. הוא היה מקשיב לתיאור מיהושהם בביתו ורחבי המידות, מכין קמיעות בהתאם למחלה. החולה היה יוצא מביתו מאושר, כשבידו פתק שכלל את השם המפורש, אחרי ששילם תמורתו מחיר מפורש לא פחות.

תעשיית הקמיעות של הרב ברטי לא הפריעה לראשי משרד הדתות, שידעו עליה ועל עשרות בתי חרושת דומים לתרופות שמיות. המשרד הנאור עצם את עינו, הוסיף את תרומתו של משלם המסים הישראלי בצורת משכורת חדשה נאותה לרב ברטי, כאות הערכה על פעולתו למען בריאות העם.

עד כאן היה הכל בסדר גמור. אולם הרב ברטי לא ידע את הגבול: הוא החליט להגביר חיל. הוא מכר לאורח אחד, תמורת 12 אלף לירות במוזמן, מיניו אלוהי לתפקיד של משיח ישראל.

היה זה יותר מדי. כשם שמדינה תקינה אינה יכולה להרשות לכל אורח לארגן צבא פרטי או לגבות דמי מכס פרטיים, כן אין משרד המפלגות, המשמש תחליף למדינה בישראל, יכול להרשות לאורח פשוט למכור את המשיח.

כי מכירת המשיח היא בישראל בחזקת מונופולין. היא שמורה לגופים מסויימים, המורכבים מאנשים מסויימים. בהתאם להסכמים מסויימים, המקנים זכויות מסויימות. אין להפר הסכמים אלה מבלי לגדוע במיזם את עץ החיים של המשטר ואת פרנסת המחזיקים בו. לכן ירדה השבוע, שוב בצדק, היד הכבדה של החוק על הרב מעקרון (ראה תזכיר).

כי ענייני הדת בישראל אינם רק עניין של מצפון. הם מהווים ענף חשוב מאד בכלכלת הארץ.

בין תעשייה זו לבין דת ישראל, כל קירבה הינה מקרית בהחלט. ישנם במדינה רבבות, ואולי מאות אלפים, של אנשים דתיים באמת, אנשים שאמונתם היא מעין חי לכוחות רוחם ודרך חיים מעשית. דתם היא, עבורם, מקור למצוות מוסריות.

כל אדם אוהד בלבב אנשים כאלה. אפילו שליחי מק"י, נציגי השקפת עולם הלוחמת בכל גילוי דתי, נאלצו לבטא את התפעלותם כאשר ביקרו, בשבוע שעבר, בכפר חב"ד שפרי. גם נטוריקרתי, שרוב תושבי המדינה מתנגד בתוקף לתפיסתם, מעוררים מדי פעם התפעלות בלב יריביהם על דבקותם לעקרונותיהם ועל אורח חייהם הצנוע והפשוט. הוא הדין לגבי הקיבוצים הדתיים, ביניהם משקיספר מפוארים, ותנועת הנוער הדתית החלוצית. עוד זכורה פרשת הגבורה של גוש עציון, על לוחמי חובשי הכיפות, דור שלם גדל להעריצם.

הטרגדיה האמיתית של הציבור הדתי בארץ היא כי לא אנשים מסוג זה מייצגים את הדת, משמיעים את דרישותיה החילוניות ומעצבים את דמותה בעיני האזרח הרגיל. המוסר הדתי האמיתי שוכב איך אוננים על הארץ, כגוליבר בארץ הגמדים, כשאבריו נרמסים על ידי להקות להקות של גמדירוח המטפסים עליו, כעל סולם לקאריירה אישית בטוחה.

לגבי אנשים אלה הדת היא ביונס, פשוטו כמשמעו. הם סוחרים במשיח ישראל כשם שאחרים סוחרים במשחתינעלים ובשעזניזהב שהיציים. יש הסוחרים בגלוי ובפרהסיה, כמשרד הדתות ובני בריתו המייצאים אדמה קדושה ומים קדושים. יש הסוחרים בסתר, כמו מנהלי ההקדשים ושאר קרנות הצדקה. יש הסוחרים בשוק השחור, כאותם המוכרים כסאות כנסת, משכורות סגני ראשי עיריות, זכויות לעיסוקי דת ותפקידי סגני שרים, תת שרים וספסרים למיניהם.

עסק ושמו מיכל גה

ממפא"י עד פא"י קיימים רק הבדלים של כמות, לא של איכות. ברחבי העולם, מפלגה היא אגודה של אנשים הדוגלים בדעה מסוימת, משלמים מס-חבר כדי להקים מכשיר פוליטי שייבא למען דעות אלה. בישראל המפלגה ממלאה תפקיד הפוך. היא חברה בעלת זכויות באגודת-המפלגות השולטת במדינה ובתנועה הציונית, מקבלת את החברים והקולות הדרושים לה כדי להמשיך ולקבל חלק מתאם מתוכנן הקערה. זוהי התיאוריה, הידועה לכל. אולם רק מתי מספר יודעים איך הדבר נראה במציאות, בלשון היבשה של עובדות ומספרים. תקציבה של מפלגה ישראלית הוא אחד המיסמכים הבטחוניים הסודיים ביותר בארץ. איש לא ראה מימיו מיסמך כזה, מחוץ לחוג הזעיר של האנשים אשר בידיהם עוברים (ולרוב גם נשארים) המיליונים. ביניהם קיים הכלל המקודש, כימי בחירות כבימי חול: "שתוק לי ואשתוק לך"!

285 ל"ו הקוד

פלגת-פועלי-אגודת-ישראל הופיעה רק פעם אחת ויחידה בהיסטוריה היהודית כמפלגה עצמאית לבחירות, ורק בפעם יחידה זו מדדה את כוחותיה במספרים ברורים. היה זה בבחירות לכנסת השנייה.

בכנסת הראשונה הופיעה חזית-דתית-מאוחדת, מן הפועלי-המזרחי ועד לאגודת-ישראל. מן הקערה הזאת זכו פועלי-אגודת-מינץ, עלפי הסכם, לשלושה צירים בכנסת. גם בכנסת השלישית הופיעו המינצאים בתוך רשימה כללית, הפעם של אגודת-ישראל, קיבלו לפי הסכם שלושה כסאות בכנסת.

אולם לכנסת השנייה ניסו אנשי מינץ, בפעם הראשונה והאחרונה, את מזלם בנפרד. הם זכו בדיוק ב-11194 קולות, שהספיקו בקושי בעזרת עודפים וסידורים שונים, לשני כסאות.

רק גאון כלכלי מסוגל להפוך 11194 קולות עלובים לאוצר כספי גדול, להון חוזר וחוזר וחוזר של מיליונים. בחמש השנים האחרונות קיבלה פא"י מכל המקורות סכום של מיליון דולאר ושלושת רבעי מליון לירות, היינו סכום של 3,250,000 לירות בסך-הכל. במלים אחרות, תחת ידיו המבורכות של בנימין מינץ, הכניס לו כל קול שניתן לו בבחירות סכום עגול של 285 לירות במשך חמש שנים.

מיסמך סודי

ולם מכובד בידל זה של חמש שנים אינו משקף את המציאות הנוכחית. השנים עברו, ומשנה לשנה עלה מדד-יוקר-החיים. יחד איתו עלה גם מדד-יוקר-המפלגה. בשנה האחרונה, למשל, הגיעו ההכנסות של מינצגראד לסך-כולל הרבה יותר מבורך.

הנה פירוט מדויק וממוסמך של הכנסות מפלגת-פועלי-אגודת-ישראל בשנת הכספים האחרונה. זהו אחד הגילויים המרעשים ביותר שפורסמו אי פעם בארץ.

- הקצבה מהמגבית היהודית המאוחדת בארצות-הברית, במטבע ישראלית: 290 אלף לירות.
- הקצבה של המגבית המאוחדת במטבע אמריקאי, חופשית מפיקות, שנגבתה על-ידי בנימין מינץ בכבודו ובי-עצמו בנייר-דיוק: 28 אלף דולאר, שהם, למעשה, 70 אלף לירות טובות.
- מפרעות מהמגבית המאוחדת האמריקאית על-חשבון השנים הבאות עליהם לטובה: 100 אלף דולאר, שהם 250 אלף לירות.
- ממגבית ציוניות שונות בהולנד ושווייץ, עזרת אישים בחוץ-לארץ ומגביות של שליחי התנועה: 150 אלף לירות.
- מסי חברים בארץ: 70 אלף לירות.
- ממקורות סמויים (לדעת יודעי-דבר: הקצבה של מפא"י תמורת שירותים מסויימים שעליהם ידובר להלן): 150 אלף לירות.

רווח מינצימזי

כירוש הדבר: הקצבה שנתית כוללת של 980 אלף לירות ישראליות. היינו תמורת כל בוחר: 87 לירות לשנה. אם יובא חשבון כי קול אחד טוב לארבע שנים — היינו לסכום של 348 לירות — וכי קול כזה עלה בבחירות האחרונות גם במחירים מופקעים של ספסרי שוק שחור 15 לירות לכל היותר, הרי הרווח המינצימלי המשוער הוא 333 ל"י גמי מכל מס. מבלי לפגוע בקרן, שהיא קרן קיימת לעולם ועד, אם יהיה רצון במסודות הנכונים.

אפילו מסמך סודי זה אינו אומר את הכל. לפי דבריו של אחד מראשי התנועה, שעסק בעניני גזברות ושהקפיד על עילום שמו, הוציאה הצמרת בחמש השנים האחרונות מחברת פיתוח, השייכת בכיכול למשחכני התנועה, עולים וחתקים, יותר ממאה אלף לירות. "אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה!" כפי ששרים גם ראשי פא"י בהזדמנויות חגיגיות.

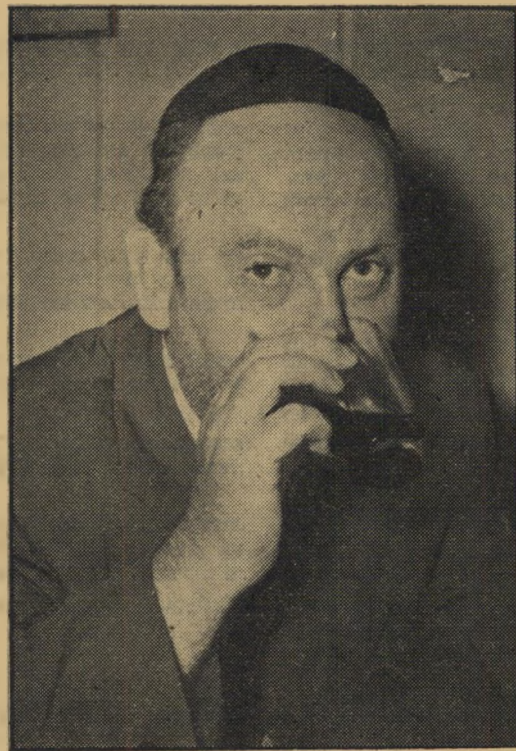
אין כל אפשרות בבלוש אחרי כל מקורות ההכנסה. הגיוני, למשל, העניק למפלגה סכומים ניכרים עבור מוסדות ילדים

טוב להיות ראש לכלב צעיר מאשר זנב לאריה חותק, החליט מינץ בנפשו. הפועלי-המזרחי כבר היה עסק משגשג, בעל מנהיגים מבוצרים ומחופרים היטב. לא היה למינץ חשק להתחיל מן הסוף. הוא חיפש ספק חדש, צעיר יחסית, קרקע בתולין לזרע כשרונותיו. הוא מצא את אשר ביקש. הימים היו ימי שואה לעם ישראל. מגפי המרצחים רקעו על אבני הסימטאות של גטאות אירופה. מליונים הובלו ל"בית אבא, את ליל הסדר, את בית הכנסת. גל של סנטימנט דתי הציף את הישוב. על הגל הזה, כמו ימאים כשירים, שטו המפלגות הדתיות אל חופי השגשוג וההשפעה. בין האגודות הדתיות הנשכחות-למחצה, שהתנערו לפתע לחיים חדשים, היתה אגודת-ישראל. קבוצה זעירה של ע"ס קנים ירושלמיים, שהמשיכו במסורת מפלגתם הגדולה במזרח אירופה. פועלי אגודת-ישראל היו פלג זעיר במפלגה הזעירה. בהשואה לאריה של הפועלי-המזרחי, היה זה כלב זקוק לראש.

אמנם, החיה החביבה לא ידעה זאת. היא נענעה בראשה, שמחה במנהיגיה. אולם מינץ, מרחיק הראות, ידע כי ראשים יכולים להתחלף. הוא הפך לעסקן בשטח ההצלה, בזכות קשריו הטובים ככתב עתון פולני לשעבר, הצליח להציל גם את משפחתו.

בוה אחר זה, כמו בימי הגילוייטניה, נפלדו ראשי פועלי-אגודת-ישראל. כל המנהיגים הרוחקו וסולקו, ביניהם גם גיסו של מינץ עצמו, מייסד פא"י זאב זוהר. מינץ השתלט לחלוטין על העסק הקטן, שהיה ספק מפלגה ספק סיעה בתוך אגודת-ישראל.

כבר אז הבין שכל חנות זקוקה לחלוץ-ראותה מקושט היטב. הקישוט היה הרב קלמן כהנא, איש קיבוץ חפץ-חיים ותל-

בן-חיושי ב"ץ
מצא מינץ את מינו

מיד החוץ-איש, ששמו הטוב הפך לסמל המסחרי של הפירמה המחודשת. השם מינץ לא היה גם אז קדוש ביותר.

"שתוק לי ואשתוק לך"

מראית עין כבש מינץ רק סיעה קטנה בתוך מפלגה בינונית. כראש סיעה היה עסקן קטן, נתון למרות מפקדה קדושה מסועפת. בראש עצמו ענקיותו כמו הרבי מגור, המנהיג הרוחני של מועצת-גדולי-התורה, ועסקנים מכובדים וחתיקים כמו איצה-מאיר לוי, עטור הזקן הלבן. מינץ הניף את דגל המרד. הוא הבין כי לפועלי-אגודת-ישראל ישנה בשורה עצמאית נעלה משלהם לבשר לעולם ולעם. הוא הבין גם כי בשורה עצמאית מכניסה יותר תקציב בים מאשר הד קלוש של הבשורה הכללית. את הרוח השאיר לאנשי הרוח. ולא על הרוח לבדה תחיה מפלגה.

כך נולדה המפלגה העצמאית של פועלי-אגודת-ישראל, פא"י. היא לא היתה שונה באופן עקרוני מכל מפלגה אחרת.

• לא קרוב של המנהל הכללי של משרד הדתות, איש הפועלי-המזרחי שלמה זנוויל כהנא, בן הרב הראשי של וורשא (ראה אנשים).

(ראה שער)
לעם יש לו גיבורים משלו. הם צומחים מקרקע המציאות של אותו עם, מייצגים את התכונות הבולטות ביותר של המשטר החברתי אותו הם מסמלים. איתם יכול האדם הפשוט להזדהות בחלומותיו הנסתרים, לקוות בנעוריו להגיע אי פעם למעמד.

בגרמניה הם גנרלים. באיטליה הם זמרים. בצרפת הם אמנים. בארצות-הברית הם מליונרים שהתחילו כמוכרי עתונים או כמזחצחי-עללים.

גם לישראל ישנם גיבורים אמיתיים. אנשים תמימים, התי-לשים מן המציאות, יכולים לחשוב שגיבורים אלה הם יוסף טרומפלדור, יצחק שדה, לוחמי-מחתרת בעבר או מיישבי הספר כיום. גרוע מזה, מערכת-ההיגיון בארץ עודנה מטפחת השקפה מוטעית זו, שולחת את תלמידיה לדרכם בחיים כשהם מצויידים בערכים מוזוייפים, הסוטים מן המציאות בה הם יצטרכו לחיות.

מצב זה חייב לבוא על תיקונו. עם ישראל חייב ללמוד מי הם גיבוריו האמיתיים, מי הם נציגיו המסמלים אותו קבל עולם ועדה. הוא חייב לרשום על לוח לבו כיצד עשו את דרכם ואיך הגיעו אל מרומי פיסגת ההצלחה, למען ידעו צעירים ויעה.

וטובה שידע אחת קודם.

הכשרה מקצועית לשדח

כמו הנרי פורד, היצרן האמריקאי הנודע, החל גם בנימין מינץ את דרכו בלא-כלום. אמנם, משפחתו היתה עשירה בלודו הפולנית, אך אם הגיע בנימין לאן שהגיע, הרי זה רק הודות לכשרונותיו האישיים המבורכים. כי המשפחה התרוששה בארץ בשנות השלושים, השאירה את הנצר המבטיח בלודו ובעוני.

מינץ לא גילה את דרכו מיד. הוא פתח בית-דפוס קטן ועליב ברחוב הרצל בתל אביב, שקע בהדפסת ספרים ובחר-בות. העבודה לא נעמה לו, והוא התלונן על מיהושים בגבו. בשעות הפנאי השתעשע בחלומות ספרותיים ופזיטיים, מצא מינץ בהוצאת ספרונים של ספרות יפה.

יכול היה לקרות אסון לעם ישראל ולמורשת הדורות שלו, והצעיר מוצק-הגוף היה הופך לסופר, אחד ממאות ה"ברים הבטלנים של אגודת-הסופרים. למרבת המזל הלאומי, נמנעה הסכנה. כשרונותיו נועדו לגדולות מזה.

מינץ עבר לעתונות. כאשר נוסדה אגודת העתונאים, היה אחד המייסדים. כסופר העתון היומי של אגודת ישראל בפר-ליין, רץ בלילות אל המטוס הפולני לשגר את כתבותיו ה"שונות. כעתונאי טעם לראשונה את טעם השליחויות בעולם, הגיע עד להודו ולספרד. היתה זאת הכשרה מקצועית טובה למי שנועד לבלות הרבה מזמנו הקר, למען השם, בבתי-המלון המפוארים של שלוש יבשות.

מרכבה ושמה מפלגה

דרכו העתונאית זרועת ההרפתקה הובילה את בנימין מינץ למשרד מערכת הצופה, שנועד לשמש נקודת-מפגש בחייו.

בישבו ליד שולחן-הכתיבה של העתונאי, החל מעיף את מבטו לעתים תכופות יותר ויותר לעבר החדר השני, חדר המינהלה. העתונאי המצליח החל מרגיש כוחות חדשים עולים בו, כוחות שנגעו יותר לספרות מאשר לאותיות. הצופה זכה למנהל מסחרי חדש: בנימין מינץ.

לצערו של אחד הצורדים.

חיש מהר החל הצופה שוקע בגרענות פנטסטיים. כל מאמצי מפלגתו, הפועלי-המזרחי, לא עמדו לו. עצם קיומו של העתון היה נתון בסכנה חמורה. משום-מה תלו עסקני המפלגה את הקולר במינץ, סברו שאינו מוכשר לענייני מסחר. ההיסטוריה הוכיחה עד כמה טעו.

שני הצדדים נפרדו. מינץ ניסה את מזלו שנית, גם הפעם בלי הצלחה. כמנהל עתון: יחד עם עזריאל קרליבך המנות יסד עתון-ערב כושל, שהלך במהרה לעולמו. הירושה, יחד עם קרליבך, עברה לידי משפחת מוזס, במקום תשלום חרי-בות.

אולם הזמן שבילה במשרדי מינהלת הצופה לא היה מבורך. שם הגיה מינץ את ידו לראשונה על הדופק האמיתי של החיים הציבוריים בארץ: עורקי הכספים של המפלגות. כמו פורד, בראותו בפעם הראשונה מרכבה-לא-אסוסים משרטת בדרכי-העפר, אמר מינץ לעצמו: "זהו!" יתכן שלו היה חי במקומו ובחקופתו של פורד, היה מינץ הופך לאחד מאילי התעשייה העולמית, רוקפלר או קארנז שני. אולם בהיותו חי בארץ זו ובחקופה זו, הבחין בעין חדה מהי הדרך המובילה לגדולה במחלת הקמה ונבי-גית: הקרבה עצמית ללא גבול (כמעט) למען מפלגה.

קרקע בתודין

א היתה זאת המפלגה של הצופה. כמסדרונות הפועלי-המזרחי רכש מינץ את השכלתו המפלגתית היסודית. שם למד מה זאת מפלגה, לא כפי שהיא מצטיירת לעיני הבוחר התמים, אלא כפי שהיא נראית מאחורי הקלעים: סכך של אינטרסים, אינטריגות ועסקאות כספיות מאלפות.

ח"כים מיניץ וכהנא
מין ציונות ששמה מיניציונות

האופייניים, שהם פחות ברורים (אך לא פחות קיימים) במפגש לגות הגדולות יותר. אין זה מקרה כי המיסמך הסודי, שפורסם לעיל, מגלה כי פחות מ-7% מכל הכנסות פא"י באים ממסדיהם בארץ. המפלגה אינה קיימת על כספי חבריה. להיפך, היא מקבלת את הרוב המוחלט של הכנסותיה — 93 אחוזים מהממים! — ממקורות זרים, שאינם תלויים בחברים כלל, מקורות הנותנים את הכסף ישר לבוס של התנועה, עלימנת שיחמש בו להטיל את מרותו על הצמיתים.

חבר המפלגה מסור לבוס שלו לחיים ולמוות, כמו הצמית בימיהם. לפיכך, הם נשארו בתנועה מתוך הכרח בלבד, קובע אחד מחותמיה, יעקוב לנדוי: "אחד בגלל לשכת העבודה, השני בגלל חברותו בקופת חולים, השלישי משום שבמקום עבודתו עליו להיות מאורגן... כדי להחזיק מעמד במצב בלתי-טבעי זה נאלצים היו אנשי הצמית להקים להם מינגון מנופה ובמה לפרסומת, העולים הון תועפות. וכדי להשיג את כל הכסף הרב הדרוש לכך, היה הכרח ללכת בדרכים עקלקלות ולהסתכן... תסבוכת זו גרמה לב" סוף, שמתוך התנועה נעלמו כל האידיאלים שלשם היא קמה, והיא אבדה את עצמאותה."

כי כזאת היא מפלגת פועלי אגודת ישראל: מפלגה של שלושה חברים בכנסת ושורה של סגני ראשי-עיריות, 12 נקודות התיישבות, חברות לשיכון ומנגנון מסונף של מקבלי-משכורת, נציגות כלשכות העבודה הממלכתיות השולטות על פרנסת חבריה, העתון היומי שערים הבולע 15 אלף לירות לחודש אך שעורכייו אינם דתיים כלל, בעלת האפשרות לזכות לחם מפי כל חבר מורד, ולתת פרס של משכורת, דירה ומשרה ממשלתית לכל עסקן מבטיח, המגלה נאמנות לשלש מיניצוגרות.

אם זה הארגון שנועד לחלום את מלחמת הקודש בישראל — אוי לקודש. (המשך הסידרה בגיליון הבא.)

שיים על ווי האיסליונים ברחובות הראד שיים. אין גם להניח כי אבא חושי היה איפעם זוכה במינוי למועצת גדולי-התורה.

אולם בחיפה שייכות כל הסיעות הד" תיות מאז ומעולם לקואליציה העירונית. שליטי חושיסטאן, היודעים לחלק את הר שלל לשביעות רצון כל הגושים שכם ל- קיום המשטר המושחת, מצאו בנקל שפה משותפת עם נציגי הדת. היתה זאת שפת האחוים.

משום מה סבור חושי כי פא"י הקר צונית היא שותפת נאמנה יותר אפילו מהפועלי-המזרחי המתון. לכן מינה כסגנו, מיניצוגראט מובהק, ח"כ פא"י הגייגי יעקוב כ"ץ.

כ"ץ היה פעם שותף של גיסו בבית מסחר לדגים בשוק תלפיות החיפאי. גי' סו לא אהב את עיסוקיו הציבוריים, סו לק אותו מן החנות. כ"ץ מצא מיד ער סוק נקי יותר, אם כי לא פחות ריחני: נציג פא"י וסגן ראש-עירית חושיסטאן. כאדם סימפטי, נוח לברית ונוכח מר בעו, ירדם הגדול של בעלי הקוסקים, לא מצא כ"ץ פסול גם בפתחת התעורר כה בשבת. אולם אנשי הפועלי-המזרחי, שרגו על כי שוב לא נבחר נציגם ל- תפקיד סגן-חושי (אף שהתפקיד הגיע להם לפי מספר הקולות) החליטו לפוצץ את הקואליציה המקומית: הם אירגנו את המהומות.

אלפי יהודים חרדים, נאמנים לדתם, יצאו להפגין בתמימות, מבלי להעלות על דעתם שאמונתם הטהורה משמשת רק קלף במשחקי-הפוקר של ראשי ממלכת חושי.

ההמשך היה מעצב. כ"ץ נאלץ להוריד לעתונאים שהתפטר מתפקידו, כדי לפייס את הדתיים הנרגשים אותם הוא מייצג, כביכול, בעיריה. אולם כאשר הד גיע הענין לכנסת, ואגודת-ישראל הגישה הצעה של אי-אמון בממשלה, היו אלה שלושה נציגי פא"י, אבירי הדת ללא חת וללא דופי (פחות או יותר), שהצביעו נגד אגודת-ישראל. הם נמנעו, פשוט, מ- הצבעה, ממש כמו הקומוניסטים.

למחרת היום נחברר כי משהו מוזר קרה גם לכתב התפטרותו של יעקוב כ"ץ בחיפה. אי-אפשר היה למצוא אותו. שני השליחים שנשארו אותו לא הגיעו, משום מה, מחדרו של כ"ץ לחדרו של חושי, השוכנים באותה קומה של בנין העיריה. הדבר העמיד את כ"ץ במצב קשה. הוא לא יכול היה לחזור בו מהתפטרותו, כי פשוט שכח להתפטר.

אכן, באיש דגול זה מצא מיניץ את מינו.

עסקי מיניצוגמניה

פשר היה לשאול, בסקירות מ- סווימת, היכן נמצאים חברי פא"י ה- חרדים, וכיצד הם נותנים למיניץ יד חופ- שית בניהול עסקיו.

התשובה היא פשוטה וממצה: איש אינו שואל איתם. לאט לאט התרחקו כל עסקני התנועה, מלבד קומץ של חצי תריסר מיניצוגראטים — מיניץ עצמו, יעקוב כ"ץ, קלמן כה- נא, ראובן אהרונוביץ ויעוד חבר אחד או שניים. משמאל התגבשה סיעת חזון ומעש, שחתרה לפירוק המפלגה ולא-י חזרה עם הפועלי-המזרחי בהסתדרות גדולה של הפועל הדתי. מימין קמה סיעת איחוד וותיקי התנועה, שחתרה לעבר אגו- דת ישראל. לשווא התאחדו שתייהן גם יחד נגד גילויי המי- נצוגמניה. חיש מהר נואשו ממומתם הבלתי-מצויאות. לשוא קרא דודי אינר: "אנו רוצים לגלות את קלונם של ארבעה, משהו או ששה איש בלבד, אלה שבקצרת הכסף ובקצרת מפלגה חילונית השתלטו על התנועה, הרסו והורסים את יסודותיה, ירדו ויורדים לחיי החברים העמלים!" לשוא שאל ש. ב. רוזנברג: "האם זו חברה מסחרית או מפלגה ללא שום יסוד אידיאולוגי, אשר כל מטרתה היא להתי- עסק בבחירות ולתפוס עמדות לחוג מצומצם השולט (בה)?" לשוא התלונן עסקן חשוב אחר, בבטאון האופוזיציה: "ספק גדול אם הגיעה השתתפות (במפלגות אחרות) לשו- כה כמו בתנועתנו, שאינה יודעת דמוקרטיה מהי, דעת חברים מה... (אף כי) תורה ומוסר ויראת שמיים חרותים על דגלה מיום היווסדה."

אותו חבר חישב ומצא כי בתחש השנים האחרונות שהו אנשי הצמרת בארצות-הברית, באנגליה וביבשת אירופה בסך הכל 32 חודש, כלומר חודשיים יותר מאשר שהו בישראל. אולם מאבק הסיעות היה לשווא. למנהיג חזון ומעש, אברהם גולדראט, לא היתה ברירה אלא לוותר על הכסא שהובטח לו בכנסת, תמורת תשלום פקוט של 10 אלפים ל-י.

הצמיתים והכוס

אישם של מנהיגי האופוזיציה בתנועה מבוסס על בסיס איתן מאוד. כי מפלגת מיניץ היא מפלגה ישראלית טיפוסית לדוגמה. בממדים קטנים קיימים בה כל הקווים

ונוצר. כך עשו, באמתלות שונות, מוסדות שונים ומשונים, הרוצים ביקרה של מפלגה זו.

מיניץ עובר לסוחר

דוע קשה לברר את ההכנסות וההוצאות של עסק כה משגשג? התשובה פשוטה מאד, תדמים אולי מנהלים של עסקים מסוג אחר.

העסק ששמו פועלי-אגודת-ישראל הוא, למעשה עסק פרטי. אין זו חברה בע"מ, המנהלת פנקסים. אין היא נאלצת למסור דו"ח למס'ההכנסה. אין בה מוסד לביקורת, או ועדת-סיקות. אין בה מערכת ענפה של גזברים, מנהלי חשבונות ורואי פנקסים.

יש בה: בנימין מיניץ. מיניץ משלם את כל החשבונות. האשראי האישי שלו בלתי-מוגבל ממש. כל אחד יודע כי לא חשוב מה הסכום: מיניץ ינחת ברגע הנכון בשדה-התעופה בלוד, כשכיסו הציק הדרוש, מכספי התורם הציוני האלמוני באמריקה. השם מיניץ, פירוש, באידיש, מטבע. אכן, שמו באמת הפך מטבע העובר לסוחר.

זהו עסק של כיש אחד. מיניץ נוהג בו כמו חוטר-זהב ב- קאליפורניה של ימי הבהלה, שהחזיק את זהבו בחגורה הק- שורה לגופו. הוא הגובה, הוא המשלם. פקידי המפלגה הם פקידי האישיים, מקבלי התשלומים מקבלים אותם מן הבוס. כל אחד קשור בו אישית.

אין הוא קמצן או צרא-אוסף. אין הוא דומה לעריץ כלכלי, השומר בשבט עיניים על כל פרטת. אדם המבקש טובה, בטוח לקבלה ממיניץ. אדם הזקוק לגדבה, להקצבה, לסעד, יבוא על סיפוקו.

מיניצולו, שיבוא לכתוב ביוגרפיה ממצה על האיש, ימצא כי מיניץ הוא אדם טוב-לב, שופע הומור, נוח לבריות, הדוגל בסיסמה: לחיות טוב ולתת לחיות. והוא חי טוב. בשביל מנהיגה של מפלגה בלתי-ציונית, שלחמה נגד הק- מת המדינה ואשר גם כיום אינה מיוצגת בקונגרס הציוני, שפר חלקו של מיניץ במדינה הציונית ובתנועה הציונית. וזהו מין ציונות כדאית. אפשר לקרוא לה מיניציונות.

סוס כשר למהדרין

חוק כלכלי עתיק יומין הוא: המקבל חייב לתת. גם גאון כלכלי כמו מיניץ הבין זאת. הוא לא היה קמצן ב- שרותים. מעולם לא נאלצה מפא"י, השולטת במדינה ובקונרות הציונות, להתחרס על ההקצבות שניתנו ביד כה נדיבה לפר- עלי-אגודת-מיניץ.

כי מאז קום המדינה מהוה פא"י מעין סוס טרויאני, כשר למהדרין, במטבת הדתי. בידי מפא"י זהו מקל-הובלין שאפשר להכות בו לכל עבר: פעם באגודת-ישראל הסוררת, פעם בפועלי-המזרחי המורה.

הנה כמה פרקי מיניצוגרפיה, מאלפים למדי:

• בימי הכנסת השניה היו סיעות אגודת-ישראל ופא"י שייכות תחילה לקואליציה. מיניץ דרש לעצמו תפקיד של תח"ש במשרד הפנים, אך לא בא על סיפוקו. תחת זאת נתמ- נה ישראל גן-צבי, חבר הפועלי-המזרחי, לתפקיד מרכזי במשכורת באותו משרד. גן-צבי הוא גיסו של מיניץ.

• כשהגיע הסכסוך על גיוס הבנות הדתיות לשיאו, הת- פרקה החבילה. אגודת-ישראל ופא"י כרתו ביניהם ברית בכתב לפרוש יחד מן הקואליציה. למחרת יום הפרישה נודע כי מיניץ פתח כבר קודם לכן במשאומתן עם מפא"י, הבטיח לעצמו כי אחרי סילוק שרי-הסעד איציה-מאיר ליון האגודאי מתפקידו יהיה הוא, מיניץ, שר במקומו.

הגילוי גרם לשערוריה עצומה במחנה הדתי. לשוא טען קלמן כהנא כי אמנם תחמה פא"י על הסכם לפרישה משר- תפת, אך מעולם לא התחייבה שלא לחזור לבדה למחרת היום. כשהגדילו גלי ההתמרמרות את הסאה, קרא דודי בן גוריון בכנסת בחצות הלילה למיניץ, הודיע לו שלטובת הענין המשותף עליו לוותר. למחרת הודיע מיניץ כי נכנע לתוה- דעתה של מועצת-גדולי-התורה, יישר באופוזיציה.

היתה זאת אופוזיציה מיוחדת במינה. בכל ההצבעות החשובות, על נושאים דתיים וחילוניים, הצביע מיניץ לטובת הממשלה, נגד אגודת-ישראל. אך כשקרב מועד הבחירות, חשש להופיע לבדו ברשימה נפרדת, עשה שלום עם האגודה, הודיע שמעתה יקבל את מרות מועצת-גדולי-התורה והופיע ברשימה משותפת עם האגודה. התמורה: שלושה כסאות ב- כנסת, במקום שניים. הכוח לא נשאל כלל.

בכנסת השלישית התפרקה החבילה מיד. בכל הצבעה חשובה, החל בתקציב המדינה וכלה בהלאמת חברת החשמל, היה מיניץ האופוזיציוני נאמן יותר למפא"י מאשר הפועלי- המזרחי הקואליציוני. כאשר הוצגה הממשלה החדשה בפני הכנסת, נמנע מיניץ מהצבעה נגד השלטון, שכלל עתה את מפ"ם ואחדות-העבודה.

כמעט ולא היתה הצבעה אחת בה הצביעו שלושת ח"כי פא"י יחד עם שלושת ח"כי אגודת-ישראל. כאשר נשאל אחד הח"כים לפרש הדבר, ענה, לדברי אחד מתבריי מפלגתו: "אינטרסים כלכליים מחייבים אותנו לשתף פעולה עם המפ- לגה השלטת במדינה."

אחד האינטרסים: שיתוף פא"י כבעלת-מניות בחברת הנפט הכל-מפלגתית נפטא, שהפקיעה את רכוש האומה ל- טובת המיניצים למיניהם.

חויסמטאן ומיניצוגראד

חורש הגיעו שיטות המיניצוגראטיות לשיא חדש. היתה זאת פרשת תפוזים התעשייה בחיפה. שם הגיעו שני מבנים פוליטיים מעורמים לברית בלתי-קדושה. חר- שיסטאן ומיניצוגראט עשו יד אחת — נגד הדת. חיפה ה"אדומה" היא העיר היחידה בארץ בה קיימת תח- בורה ציבורית בשבת. בחיפה גם מסתובבים החזירים חופ-

רוז אלייזבט
חפץ את האשה

מנגנון סעד ממשרד הסעד

אנשי הפועל-המזרחי נדהמו. עובדי משרד הסעד, הנתון כולו למרותם, בחרו ועד חדש. ההרכב: שבעה חברים ממפלגות אחדות, איש אחד בלבד מבין חברי הפועל-המזרחי. גם נציג יחיד זה ידוע כמתנגד חריף להנהלת המשרד.

היה ברור למומחי הפועל-המזרחי שמה שהם רקוב בממלכת הסעד. הם פתחו בשקט בח' קירה, אך הפסיקו אותה חיש מהר. הם הבינו כי לא כדאי לדרוך על יבלותיהם של אנשים רגישים, ביחוד כשהם האנשים השולטים בהפועל-המזרחי.

אופקים חדשים. במרכז העלילה עמד משה בר-סלע. בתום תקופת שלטונו של איצ'ה-מאיר לויין האגודאי כמשרד, עף גם איש אמונו יעקוב לנדוי לעסקים פרטיים. בר-סלע, נמוך-הקומה, מורה עממי שלא הצטיין במיוחד אך הצטיינותו דומה למנדס-פראנס, קיבל את הסעד המתאים ממסלגתו, הפך למנהל משרד-הסעד. כסעד נוסף קיבל מכונית מהודרה, נהג פרטי, דירת-שרד ש' עלתה 30 אלף לירות וריהוט שעלה 4000 ל"י.

התפקיד היה נעל אופקים רחבים, ממש בינלאומיים. השר היה עסוק בעסקי מפלגתו. התחשף, ישראל רוזנברג המפורסם, היה עסוק בסיוולים בעולם. המנהל הכללי הח' ליט שהגיע גם שעתו לנסוע.

ההזדמנות באה במהרה. כפאריס הנחמדה התכנס כינוס בינלאומי לבעיות שיקום ה' עיזורים. לבר-סלע לא היה מושג בבעיות

(המשך בעמוד 8)

תזכיר

שופט מחוזי

לפני חדשים ניבא מדור תצפית של העולם הזה (961) כי שופט-השלום הי' ירושלמי משה פריץ (שהתפרסם אותה שעה בגלל המשפט הפוליטי נגד קסטנר, אשר עמד לפני סיומו) יעלה בדרגה ו' יתמנה לשופט מחוזי.

השבוע נראה פרץ, לבוש ב' גלימה השחורה של שופט מחוזי, בבית-המשפט הירושלמי.

הדור של אלוהים

בחשפו את אחד ממעשי-ההונאה המקרי רייט ביותר של השנה. גילה העולם הזה (969) את פרטי מעשיו של הרב עובדיה משה ברטי מקורון, שגבה רבבות ל' רות מאנשים אשר הבטיח להם רווחים גדולים או שהבטיח להם שהם מונעו על ידי השם למשיחים.

רק אחרי חקירתם המדוקדקת של נציגי "העולם הזה" פתחה גם המשטרה בחקירה. השבוע נעצר הרב ברטי לשמונה ימים, ועבודתו כרבנות הופסקה. צעד זה בא במפתיע אחרי הפירסום אף שמשרד הדתות ידע את כל פרטי הפרשה כמה חרשים לפני כן ועזר לשמשה.

במדינה

העם

סנונית ראשונה

העתונאים כיסו השבוע מאורעות רבים שנראו מעניינים ביותר: שובו של מרדכי אורן לישראל, עיכוב משלוח הצאי-הזחלים האמריקניים לישראל, צעדו ההפגנתי של ראש ממשלת ברית-המוצות, ששתה לחי השגריר הישראלי והודיע שהוא משוכנע כי ישראל שוחרת שלום.

אולם המאורע החשוב ביותר של השבוע נוצר עלידי העתונאים עצמם. בפעם הראשונה מאז תשי"ח ביקר עתונאי מצרי, איב' ראהים עיואת, בישראל. החל למסור לארצו בסדרת מאמרים ארוכה דו"ח ממצה ואיב' ייקטיבו על הארץ שמצפון לעזה.

נוצריה נמרצת. גיבורת הפרשה היתה אחת הדמויות המעניינות ביותר במרחב. איחסאן אליקדוס, אשה נוצריה נמרצת, ידועה יותר בשם-העט שלה, שהוא גם שם השבועון השייך לה: רוז אלייזבט.

רוז אלייזבט, האשה והעתון, היו הראשונים שדרשו את הכרזתה של רפובליקה בבצריים אחרי הפיכתם הצבאית של מוחמד נאג'ב וגמאל עבד אל-נאצר. איחסאן היא שהשמייה דרישה זו לראשונה כמאמרה, והיא שארגנה משאלי-עם ופטיציות המוריות למטרה זו. המשרד קיבל את דעתה, כמו במקרים רבים אחרים.

מאז ומעולם היתה רוז אויבת מושבעת של הבריטים, מתנגדת חריפה של הציונות. אולם לפתע, לפני חודש, התגנבה נימה חדשה לדבריה של האשה הנבונה: היא כהבה את המאמר הראשון בעתונות המצרית שדרש להכיר בקיומה של ישראל, לבוא עמה לדי הסכם.

מסך הברזל. איחסאן אליקדוס אינה טיפוס של אשה המסתפקת בכתיבת מאמר. היא פנתה לשגרירות הישראלית בלונדון, דרשה לתת לכתב שלה לבקר בישראל. השגרירות העבירה את הבקשה באופן דחוף למשרד-החוץ.

הפעם עשה משרד-החוץ צעד נבון וכלתרי שיגרתי: הוא נתן לעתונאי את הרשות לשהות בישראל.

משך עשרה ימים ביקר עיואת השחום בארץ, דיבר עם שרים, מלומדים, שייכים ערביים. רק קומץ אנשים ידעו מהיו שחקו. בעיני כל האחרים היה פשוט עתונאי פרסי. שום מעשה במשך שמונה שנים לא היה מסוגל, כמו מעשה זה, להבקיץ את מסך-החול המקיף את ישראל. אולם חשוב מן המעשה עצמו היתה העובדה שהיה בכלל אפשרי.

סנונית אחת אינה מביאה את האביב. אולם היא מוכיחה שמה שהיה השתנה באקלים.

ציונות

החלטה גורלית

שבועה ימים ושבעה לילות ישבו אנשי חלם והתיעצו בקדחתנות. לבסוף החליטו החלטה גורלית: לכנס כינוס של אנשי חלם.

תולדותיו של הקונגרס הציוני הכ"ד דור מות למדי לסיפור זה. הוא עלה לעם ישראל למעלה ממיליון לירות. נבחרו בו מוסדות שונים. השבוע התכנסה ההנהלה החדשה של הסוכנות, להחליט את החלטותיה.

על חשבון העם. אותה שעה הגיעו ידיעות מדאגות מאפריקה הצפונית. בעיר אוראן נערך פוגרום ברובע היהודי. בעירת אוגידה המארוקאית נחטפו חמישה יהודים. בעיר אלג'יר נרצח צעיר יהודי.

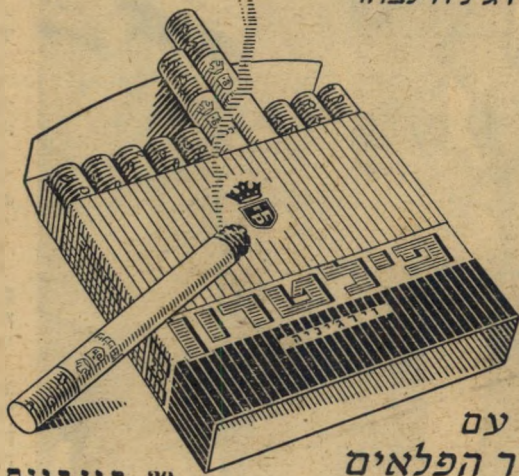
הנהלת הסוכנות לא העלימה את עיניה מן המצב החמור. היא החליטה החלטה גורלית: לכנס כבר בדצמבר את הוועד הפועל הציוני הגדול, המונה למעלה מאה איש. כדי לתת לחברים הישראליים את האפשרות להתאחד, אחרי הקונגרס שהתקיים בארץ, ייערך הכינוס הפעם בלונדון.

הוצאות הטיסה, ההתאחדות והשהיה של כל אחד מן החברים ייוקפו, כמובן, על חשבונו של העם היהודי.

• אחרי שראש מפלגת איסתיקלאל הלאומי במארוקו הגיב על דברי נחום גולדמן בקונגרס הציוני, תבע שיהודי מארוקו יח' ליטו סופית אם הם רוצים להגר לישראל או להיות אזרחים מארוקאיים נאמנים.

כל כולה של הנאה
שטבק עשוי לגרום-
מנת חלקך אם תעשן
פילטרון-על טהרת
טבק וירג'יניה נבחר

עם
פילטר הפלאים

20 סיגריות
670 פרוטה

פילטרון

מיטב הפילטר-מיטב הטעם

החברה הישראלית לסיגריות בע"מ

FI

הוצאת ש. פרידמן תל-אביב

רח' פינסקר 2, טלפונים 20291-20340

מן הזמן הקדום ביותר ועד לכיבוש הפרסי
מאת ג'ימס הנרי ברסטד.
ד"ר לפילוסופיה
פרופיסור לאגיפטולוגיה ולתולדות המזרח.

דברי יומי מצרים

הופיע בשני כרכים מהודרים
(א-ב) עם 200 תמונות ומפות
במחיר כולל של 11.000 ל"י
(אחת-עשרה לירות).

להשיג בכל חנויות הספרים בארץ.

לשם הקלת רכישת הספרים על-ידי מעוניינים במקומות ישוב שאין שם חנות ספרים, הוחלט על מתן אפשרות רכישה באמצעות "בנק הדואר", או ע"י המחאות דואר ארציות רגילות.

ע"י תשלום סך של 11.000 ל"י (אחת-עשרה) בכל סניף דואר בארץ לחשבון בנק הדואר מס. 42432 או ע"י משלוח המחאות דואר ארצית רגילה להוצאת ש. פרידמן, רחוב פינסקר 2, תל-אביב, יקבל המעוניין לכתובתו, בדואר-החזר, את שני כרכי הספר דברי-ימי-מצרים ללא כל תשלום נוסף.

כל ייעור ספר חשוב זה מבית-משכיל ושוחר ספר טוב

הצעיר

שכיסה רימון

שלמה ורדי

על כי

שעה שחברו לעבודה הפ-
עיל בשגגה רימון יד חי,
חסם בגופו את רסיסי ה-
רימון. הציל חיי אנשים
רבים, בחרפו את נפשו מ-
על לצו התפקיד ומעבר
לתביעת החובה בהתאם
לסעיף 1 לתקנון המופת.

המיוחדת להתנבך לכל תפקיד ופעולה.
"יש כלל בצבא: לעולם אל תתנבך, חכה
עד שיקראו לך!" היו אומרים לו.

שלמה רק צחק: "לכל כדור יש כתובת",
היה עונה.

בסידורות האימונים בשדה, במסעות מפר-
כים ובחנאי החיים הקשים שהם לחם חוקם
של החיילים הרגילים, ואשר בהם מתגלית
אישיותו האמתית של האדם, בלש שלמה
כחבר מסור, המוכן לעזור לכל אחד מ-
הבריו.

הוא אהב את חיי הצבא. לאחר שנפצע
טען כי הוא פשוט מתגעגע לחבריו ביחידה,
לא היסס לחזור אליהם לאחר שהבריא. אך
לא לזמן רב. גופו שוב לא היה מסוגל
לעמוד בתנאי החיים הקשים; הוא לקה
באלרגיה ושוחרר מהצבא.

בן דגוע מיוחד

מעל לבית משפחת רוזנברג (ורדי)
בשכונת ביילינסון שליד כפר סירקין,
בית אדום-גג מוקף בגפנים מטפסות, מת-
נוסס תורן המגיע לגובה של עשרה מטר.
התקין אותו שלמה, כדי להגן את דגל
המדינה בהג העצמאות ואת הדגל האדום
בראשון למאי.

הוא היה בחור מיוזר במקצת, בן לדגוע
המיוחד של בני המושבות הוותיקות. חסון
בגופו מוכן לכל עבודה קשה מתוך הנאה

קומנדור חום קופץ על פני הדרך
הרצופה אבנים חדות. משני צידיו ישבו
חיילים המושים ומוסחים היטב, כשהם צו-
פים לכל עבר, בולשים אחרי תנועה חשודה
בשטח. אולם הגבצות שבצד הדרך היו מכור-
סות עצי זית עבותים ושיחים נמוכים: קומה:
קשה היה להבחין בתנועה כלשהי עליהן.
לפתע, הבחין אחד החיילים בחייל אויב
על אחת הגבצות. הקומנדור נעצר והחיילים
קפצו לתעלה שבצד הדרך, מוכנים להסתער
על הדמות שבראש הגבעה.

איש האויב הבחין בהם ופתח במרובה.
החיילים ירו לעברו. הוא המשיך לרוץ;
קצין שישב על גבי הקומנדור, כשלורועו
טרט לבן, פסק: "הרוג!"
זה היה תמרון בלבד.

המכונית המשיכה בנסיעה מהירה. היא
עברה רק מטרים ספורים והתפוצצות אדי-
רה סילחה את האויר. ענן שחור ובתוכו
שברי עץ ומתכת התרומם אל על ורק
אחרי שהתפור, אפשר היה להבחין מה אינע
בדיוק. המכונית עלתה על מוקש. לא מוקש
טרק של תמרון, אלא מוקש אמיתי, שהוטמן
במקום על ידי אויב שבא מעבר לגבול.

חלקו הקדמי של הקומנדור היה מרוסק
כליל. שלושה אנשים שכבו לידו, דם קלח
מהם. אחד מהם היה נהג המכונית, צעיר
וגבה קומה בשם שלמה ורדי.

הובר אירע לפני שנתיים. אז היה שלמה
ורדי חייל ביחידה קרבית בצה"ל. רסיס ה-
מוקש פגע ברגלו, נתקע בתוך עצם הרגל.
משך חדשים ארוכים שכב בבתי-חולים,
היה מועמד לקטיעת רגל. רק אחרי שורת
ניתוחים עדינים הצליחו הרופאים להציל
את הרגל ושלמה חזר והבריא.

במשך כל הזמן, ידע כי מצבו חמור,
השדול להעלים ידיעה זאת מהקורבים שבאו
לבקרו: "זאת רק שריטה קלה", היה אומר
להם בחיוך.

אנטינה מהלכת

משירות חיל הרגלים שנעה במ-
סע, התבלט שלמה בקיוויו גבוה משכ-
מו ימפלה מעל לכל חבריו. "לאנגר" הם
קראו לו, על שום קומתו הגבוהה (1.87)
מטר. שעה שהיה מתרוצץ בין מחלקה
למחלקה, כתפקיד הרץ הפלומתי, איאפשר
היה שלא להפליט לעברו כמה הערות היר-
חול וחביה:

"היי לאנגר, מה מזג האויר בשמיים?"
"אנטינה הולכת על שתיים!"

הוא היה מקבל הערות אלו בחיוך, ללא
שבץ טינה, קומתו לא הפרעה לו כלל.
להיפך, היא עזרה לו במקצת. כשביקש
להתקבל לצבא בטרם נקרא שנתו לדגל,
או בימים שלפני קום המדינה, עת בתור
ילד ממש שימש כתפקידיו עוז שונים להגנה
המקומית במושבתו, היתה לו קומתו לעזר
בהסוואת גילו המדויק.

בצבא היה שלמה טוראי פשוט, אולם
טוראי שכולם הכירו אותו וכלל החטיבה
דיברו אודותיו. היו צוחקים לו בגלל נטיותו

אמיתית, גלורלב וחברותי ועם זאת שחקן
וסגור בעצמו.

בבית-הספר המקצועי בפתח-תקוה למד
להיות רתך מומחה, עסק בעבודה זאת בבית
חרושת המלחים לפני גיוסו לצבא. היתה
לו נטיה ליצור כל מיני מכשירים מסובכים
ומזוררים.

סיפר עליו אביו, אברהם רוזנברג, חשמלאי
וחקלאי: "הוא חיפש דברים יוצאים מה-
כלל, רצה לעשות דברים בלי רגילים. בע-
בודה היה תמיד יוצר את הדברים המסובכים
ביותר. אמרתי לו: שב בבית ותעזור בע-
בודה. הוא היה עוזר תמיד, אבל לפעמים
היה יוצא בניגוד לרצוני למסעות וטיולים.
הוא רצה ללכת לעבודה בסדום. ככה השאר-
תי אותו בבית."

כאשר שוחרר שלמה מהצבא והוא בן
זקונים יחיד נוסף לשתי אחיותיו המבוגרות
והנשואות, רצה האב כי בנו ישרא בבית
ויעזור לו לשאת בעול המשק. אך לשלמה
היה קשה לשבת במקום אחד.

כחניך הנוער העובד ומפקד-כיתה ב-
גד"ע, הרבה לטייל בארץ. רק לפני חודש,
שעה שכנופיות הפדאיון השתוללו בכבישי
הארץ, לקח את חברתו ויורד קצת לטייל
בדרום, הגיע עד אילת.

רותי הכינה כרטיסים

בית הוריו היה שלמה מסוגר מאוד
בעצמו. כמעט ולא סיפר להם כלום
על חיו הפרטיים. הם ידעו רק שהוא מרבה
לבקר בירושלים. למה - לא ידעו.

היתה לכך סיבה פשוטה. בעת שרותו
בצבא, שהה שלמה תקופה ארוכה בירד-
שלים, הכיר חברה של נוער מקומי, התי-
אקלם בתוכה בקלות.

שם הכיר נערה בשם רותי, בת כפר-
פינס. תוך זמן קצר התחברו השניים, הפכו
ידידים. היא למדה כאוניברסיטה בירושלים,
הרגישה בדידות מה בריחוק מכפרה. עם
שלמה היתה לה שפה משותפת; עמו יכלה
לדבר על חוויות חיי הכפר, ששניהם התי-
מצאו בהם.

יחד ערכו השניים טיולים, הרבו לצאת
יחדיו לבלות. היא הכינה לו כרטיסים לנשף
סטודנטים שעמד להיערך בשבת, חיכתה
לבואו.

"יש הרוגים?"

הא אירע ביום חמישי. האב עבד
כדרכו כחשמלאי במחנה העבודה הסמוך
למקום מגוריהם. שלמה היה בבית, עזר
לאחותו להוריק וריקות הורמונים לתרגו-
לות. האם, דבורה, ששנות העמל הסביעו
בה את חותמם, עסקה בעבודות הבית ה-
שיגרתיות. מרטה עופות שחוטים, הכינה
את הארוחה.

יום אחד קודם לכן, מלאו 20 שנה לשי-
למה. הוא לא ערך כל מסיבה או חגיגה

הענק המחייך. לאחר השחרור, בחברת
ידידה, באחת המסיבות האחרונות לפני מותו.

סטן ביר. תמונת הווי צבאית בה נראה
שלמה (למעלה, מחזיק סטן) בחברת ידידיו.

טיול עם אבא. שלמה ורדי, במדי סירון
של צה"ל, בחברת אביו ברחוב אלנבי בת"א.

מיוחדת. פשוט, נכנס בצנעה לשנתו ה21.
לאחר שישן את שנת הצהריים, התעורר
שלמה לפתע, השליך את נעלי הבית שלו
הצידה, מיהר להתלבש. "אני הולך למחנה
לחמישה רגעים", אמר לאמו.

היא לא היתה מופתעת. שלמה נהג לבקר
לעתים הכופות במחנה העבודה הסמוך,
שם היה מקבל עבודה כרתך. גם הפעם
נכנס שלמה למחנה כדרכו, התעכב לשיחה
מעט עם ידידיו.

הידידים היו עסוקים מאוד. הם מיהרו
לסיים את עבודתם כדי לנסוע הביתה. אולם
קודם לנסיעה, היה עליהם לפרק מספר
רימוניו שהיו ערוכים ודרכים, מוכנים
עמם בעת עבודתם למקרה הצורך. מבלי
שהיה מחוייב לעשות זאת, הצטרף שלמה
לעזור לחבריו בפירוק הרימונים החיים.

לפתע, קפצה ניצרת רימון שהיה בידו
אחד החברים. המנוף השתחרר, נשמע קול
הקשת המסור בפיקה. קול נפץ הפיקה היה
קטן, אולם הספיק להטיל אימת מוח על
כל הנוכחים בחדר. הוא בישר להם כי
המחית צומד לבוא בעוד ארבע שניות בלבד.
הנוכחים בחדר היו המומים מכדי לחשוב
על מפלט.

שלמה היה היחיד שתפס. תוך אלפית
השניה, את חומרת המצב. הוא חטף את
הרימון מידי חברו, רץ עמו לעבר הדלת.
אכזר היה להניח לרימון להתפוצץ בחדר:
היתה שם כמות גדולה של תחמושת ורי-
מונים.

ידו של שלמה התרוממה כדי להטיל את
הרימון החוצה - וקפאה באוויר. אותה
שעה בדיוק עברה ליד פתח הדלת קבוצת
פועלים.

הכל התרחש תוך שלוש שניות. נותרה
שניה אחת למות. שלמה הצמיד את הרימון
מתחת לבית שחיו, נפל על הארץ.

לאחר ההתפוצצות, נשאר עדיין שלמה
בהכרה מלאה. הוא ראה כי ידו נקטעה
וזעק: "אין לי יד!" ומיד המשיך בשאלה:
"יש הרוגים?"

לא היו הרוגים. היה רק פצוע אחד:
שלמה ורדי, בן 20, שחסם בגופו את רסיסי
המחית.

"איפה בנך?"

אברהם רוזנברג סיים את עבודתו,
צעד לעבר השער ככיוון אל ביתו. הוא
לא שמע את ההתפוצצות, שארעה לפני
דקות מספר. אך מבטי האנשים שהופנו
אליו היו מזוררים מאוד. "איפה בנך?" שאל
איתו מכר.

"בבית!" ענה אברהם קצרות והמשיך
לצעוד.

אחרי כמה צעדים ניגש אליו מכר נוסף:
"מה שלום בנך?" שאל.

אברהם רוזנברג המשיך ללכת.
"שמעתי שלבנך ירדה היד", פנה אליו
אדם נוסף.

אברהם רוזנברג התחיל להבין, כשהגיע
למקום המקרה, שכב כבר בנו בחדר ה-
ניתוח.

בירושלים, חיכתה רותי מכפר-פינס עם
כרטיסים לנשף הסטודנטים במוצאי-השבת.
אך שלמה לא בא. היא מת ביום השבת.

ש. יצירת יחסים מדיניים תקינים עם גרמניה היא עתה ענין של ימים. הקונסול הישראלי הראשון על אדמת גרמניה כבר נתמנה. אחרי מחיקת החתומת, כל הארצות פרט לגרמניה מן הדרכונים הישראליים, שבוצעה בשקט החודש, נשארו המלים "גרמניה" רק בהיתרי-היציאה. גם שם אפשר עתה למחוק בלי כל קושי.

השערורייה הגדולה ביותר שפרצה איפעם בצמרת המדינה עומדת לפרוץ במשרדי-החץ. אחרי שהפקיד הגבוה, המעורב בדבר, יועמד לדין, לא תהיה אפשרות למנוע פרסום שיספיק לזעזע את הארץ. העבירה היא, הפעם, על רקע מדיני.

מכירת דירתו של לוי אשכול לאוצר עלולה להתבטל. חוגים נרחבים במפא"י מפעילים לחץ על אשכול לביטול העסקה המפוקפקת. בראש מארגני המסע נגד אשכול עומד מזכיר ההסתדרות מרדכי נמיר, ואילו בראש מוסד הביקורת של מפא"י סירב להתערב. גם שר המשפטים, פנחס רוזן, סירב לחשוש להגנת אשכול.

עקוב אחרי צעריו הבאים שד יעקב שמשון שפירא, ח"כ מפא"י ככנסת שהתפטר אחרי שנתגלה כי כמות גדולה של מניות נפט יקרות הגיעו לידו. שפירא עומד בתפקיד דיפלומטי רמימלה.

שערורייה אחרת העומדת להסתים בשקט: האוצר יתן פשר עתה סופית עם כנופיות בראונשטיין ובנק יפת, יסתפק בקנסות גדולות במטבע זר, יסכים לזיכוי כמעט-מוחלט של האשמים. בינתיים מעוניינת קבוצת בראונשטיין ברכישת עתון יומי.

שים לב לגבולות המזרחיים של המדינה. הזעזועים החדשים בירדן עלולים לתת את אותותיהם בהגברת מספר התקריות בגבול זה.

המאמץ האמריקאי העיקרי במרחב עזר עתה לפנות בכיוון להקמת ברית יסית-כוננית (מצרים-איטליה-ספרד). המאמץ נועד להמריץ את גמאל עבד אלנאצר לנטוש את הקו הניטראליסטי תמורת עזרה אמריקאית מוטווה למאבק השיחור של עמי צפון-אפריקה הצרפתית. אמריקה תלחץ גם על בריטניה לפשרה בקפריסין.

לעומת זאת, עלולה מצב רים להפתיע את העולם בקרוב בהודעה רשמית שתהיה מוכנה לזכרות שנים עם ישראל בתנאי שזו תיסוג לגבולות או"ם ותקבל חזרה מספר ניכר של פליטים.

בינתיים מנסים גורמים שונים לגייס את יוסף טיטו ל"תפקיד של מתווך בין ישראל והערבים, וכמו כן בין צרפת ומצרים. צרפת משתדלת גם להתקרב לברית המועצות כדי להשיג ממנה הבטחה שלא תתמוך במורדים באלג'יריה.

כנסוך בין מפא"י ושותי פיה הדתיות מסתמן באופק. ביטול חוקי-העזר לאיסור מכירת בשרי חזיר עליידי בית-המשפט העליון, וטעינות הדתיים שקיימת כפייה אנטי-דתית בחינוך, תביא להחרפת היחסים. אולם אין כל חשש שהשרים הדתיים יוותרו על בטאותיהם ויפרשו.

אליעזר ליבנה יחזור ל"פעילות ציבורית מוגברת. ח"כ מפא"י שהורחק מאחר שלא הודה עם הקו הרשמי של המפלגה, ינסה להקים תנועה אנטי-נפולגית, שמטרתה תהיה סיהור המפלגות וצמצום השפעתן על חיי המדינה. כמה אישים, שפרשו מ"מפלגותיהם השונות, עומדים להצטרף.

מאיר גרוסמן, נציג הצ"כ בהגנת המכונות, יגיש את הצ"כ פטרתו. גרוסמן זכה למקומו בהנהלת הסוכנות רק אחרי מאבק מר בתוך מפלגתו, נפגע קשה מן העובדה שבהסכמת הצ"כ נלקח ממנו תיק הכלכלה.

הקואופרטיבים לתחבורה עומדים לדרוש את צמצום תנועת הרכבות, שגרמה להקטנת ניכרת של רווחיהם. ראשי הקואופרטיבים יטענו שאם ימשיכו הנוסעים לנהור לתחנות הרכבת, צפויה התמוטטות לשירותי האוטובוסים.

התנועה הציונית שוב תתנועע. בין היוצאים לחוץ-לארץ לעונה הקרובה של המגבית היהודית המאוחדת: רב-אלוף יעקב דורי, ראש-עיריית ירושלים גרשון אגרין, ח"כ הפועל-המזרחי מיכאל חזני, ח"כ אגודת-ישראל שלמה רולניץ, המזכיר המדיני של ההסתדרות דאובן ברקת.

כן יסע יוסף שפרינצק, בלית הנשיא הציוני החדש נחום גולדמן, לדרום-אפריקה.

שינוי מוחלט יחול בהרכב נבחרת ישראל לבדורגל לקראת משחקיה עם נבחרת ברית-המועצות במסגרת הגביע העולמי. למרות התערבותם החזקה של האגודות, לאחר שההרכב הנוכחי הכזיב לחלוטין.

(המשך מעמוד 6)

העיוורים, אולם הוא לא היה עיוור למראה ההודמנות. הוא נסע.

בעיניים פקוחות. איש אחד שדבר זה לא מצא חן בעיניו היה יהודה אהרון סוקוליק, גבר גבה-קומה, רוזן וסתגפן, המד נהל את ענייני שיקום העיוורים במשרד הסעד. סוקוליק, מומחה חתיק עוד מימי המנדט, סבר משום מה שהיה צריך לנסוע מובחנה.

איש שני שלא עצם את עיניו היה שרגא קררי, סגן המנהל הכללי, מחבר הספר בעיניים עצומות. מכסו לא ראה רק את ענייני העיוורים. לא נעלמה מעיניו גם העובדה כי בזה אחר זה הוצאו ממשרד-הסעד המזונח רוב המחלקות החשובות, ביניהן:

- אישפוז החולים, שהועבר למשרד-הבריאות.
- הזנת הילד, שהועברה למשרד-החינוך.
- הסעד המשפטי, שהועבר למשרד-המשפטים.

קדר החליט שמשרד הסעד זקוק לסעד דחוף. כצעד ראשון, התפטר החודש באופן הפגנתי ממפלגת הפועל-המזרחי, הודיע בר-בים כי המפלגתיות אשמה בהרס משרדו. כך איבדה המפלגה את אחד מאנשי-הרוח האחרונים ששרדו בה.

גברת סימפטיה. יתכן שאחד העניינים שגם לא מצאו חן בעיניו בעל-בעיניים עצומות היה ענייניה של הגברת סוניה שפי-רא. גברת סימפטיה זו הוצעה על-ידי בר-סלע לתפקיד מנהלת המדור לשיקום סוציאלית. לרוע המזל דרשה נציבות המנגנון שתעמוד קודם כל במבחן. ולרוע המזל נכשל במבחן זה.

הדירה המכורה של אשכול (קומה עדינה משמאל) העסק יתבטל?

אלא שבר-סלע אינו האיש שיתן לנוהל פורמלי מאובק לעמוד בדרכו. הוא מצא פתרון נאות לבטיחה: המדור לשיקום סוציאלית הפך למרכז עצמאי, הנתמך על-ידי משרד הסעד אך אינו כפוף לנציבות ה"מנגנון".

המנהלת החדשה: גברת סוניה שפירא, בעלת משכורת של דרגה ה'.

עתונות

"תנו לאורן לדבר!"

העתונאים שנכחו בחדר האוכל של מועד

ימאחר שלפני שנתיים פרשו ארבעה פרופ' סורים של האוניברסיטה מן המפלגה, הפכו לאויביה המושבעים. הארבעה: ישעיהו לוי בוביץ (ראה עמוד 3), אברהם חלוי פרנקל, אפרים אורבך וחיים הלל בן-ששון.

בעת נאומו של מרדכי אורן ביום שובו למשק, רשמו במהירות כל מלה שהוציא מפיו. לפתע נישבה רגה אורן לבעלה, לחשה משהו באוזן. אורן הפסיק את דבריו והוריד: "אם יש עתונאים כאולם, אני מבקש מהם להתאפק בדברים שאמרת ושהם ביני ובין הקיבוץ."

הכתבים, שהופתעו מהבקשה המזוהה, קיץ בליבם כי לא היתה רצינית, חיכו לפ"גשה מיוחדת עם אורן לבדו.

במסיבת העתונאים, כעבור שעה, סירב אורן לענות לשאלות, חזר בתקיפות על דרישתו: "לא לפרסם את הפרטים האישיים שהזכרתי."

העתונאים היו נבוכים. כל אחד מהם כמ"עט והסכים לבקשתו של אורן, אך איש לא היה מוכן להתחייב לשתוק, מחשש פן חברו לא יעמוד בהבטחתו.

שומרים עם אקדחים. היחיד שדיבר גלויות היה אריה נשר, מנהל סניף הארץ בחיפה. התרתה נשר המשופם: "אי-אפשר להסתיר דברים שאליהם איש שמעו. יש כמ"דינה הזאת עדיין חופש עתונות."

גם נסיונות השכנוע של ראש עתונאי חיפה, איש על-המשמר שמואל האורן, שטען כי אין לאיש רשות לפרסם דברים שאורן אמר בתוך ביתו הפרטי, לא הועילו. ישיבת החירום של העתונאים נסתיימה ללא כל החלטה מחייבת, גרמה להתרחקות מזכיר מועד: "בפעם הבאה נדע כיצד להתחטס אליכם."

לא היה צורך להמתין לפעם הבאה. בחדר האוכל נישבו לעתונאים שומרי המשק הגבר-תנים, חמושי אקדחים, שאלו בשפה קריה: "יש לכם עוד מה לעשות כאן?"

למחרת חג השבועות, הופיע נאומו של אורן במלואו בכל העתונאים, כולל על-המשמר. גרמה לכך התקשרות טלפונית, שהתקשרו אנשי מפ"ם כמועד עם מנהיגם ה"רוחני מאיר יערי במרחביה. הם נועצו בו כיצד לעצור את פירסום דבריו אורן. השיב יערי ברורות: "תנו לאורן לדבר! אפשר לפרסם הכל."

חושיסטאן

שעור לדוגמה

כשמגיעה השעה לטשטש שערורייה, אין מומחה כמו חושי. ובשום פרשה לא הוכיח את כשרונו בצורה כה מבריקה כמו בפרשת זכריה פרייליך, צעיר (35) שוסע חיוכים, שהאשם עליידי בעל קולנוע עצמון בחיפה בקבלת שוחד של 200 ל"י לחודש תמורת ויתור על ביקורת תשלום המס העירוני על כרטיסים. הרווח המשוער לקולנוע: אלפי לירות.

בימי מערכת-הגילויים הגדולה של העולם הזה, הפך פרייליך לגחלת להטת. איש לא רצה לנגוע בו. אדם חלש אופי היה זורק אותו הצידה במהירות האפשרית. אך אבא חושי אינו חלש אופי, והוא יודע נאמן לידיו דיו ולשותפיו. מאז עברה פרשת פרייליך כמה שלבים מעניינים:

שלב א': העברת הענין לבירור בועדה ליחסי ציבור, מוסד-טשטש חושיסטי, ה"עסק נמשך חדשים. נרדם.

שלב ב': ערב הקמת הקואליציה נתן עזרה מפ"ם, דרשה את סילוק פרייליך, כדי להוכיח שהודות לה השתנה משהו מאז גילויי העולם הזה. הפשרה: פרייליך נדרש לתבוע את משמיצו, בעל הקולנוע, לדין על הוצאת דיבה.

שלב ג': הנתבע לא הופיע למשפט. המשפט בוטל בשקט. בעל הקולנוע, שהבין מגיין נושבת הרוח, הודיע שלא יתוור על האשמותיו.

שלב ד': מפ"ם התבססה בקואליציה, שוב לא היה לה חשק להסתלק. פשרה נר"ספת: הענין הועבר לטיפול היועץ ה"משפטי.

שלב ה': השבוע הודיע פרקליט-מחוז חיפה גבה-קומה, ליאור רבינוביץ, כי אין חומר מספיק להעמיד את פרייליך לדין. כבר לא היה איכפת לאיש.

בינתיים סולק מן המנגנון העירוני כל מי (המשך בעמוד 12)

שבוע אחרי שובו למשק מזרע עוד היה אסיר כראג עצבני, עייף ומתוח

אורן מיוסר דו"ח

כי החקירה הראשונית, בעת המעצר של חמשת הימים, היתה רק בבחינת מסדרון ל-טרקלין בית-הסוהר.

20 דקות של קור

בית-הסוהר לאיפולדוב ליד ברטיס-לאבה בסלובקיה, לא היה כלא מרכזי. אולם שיטות החקירה שלו עמדו על אותה רמה כמו בבית-הסוהר המרכזי פאנקראץ בפראג. מרדכי אורן עבר את כל סוגי החקירה. גזילת השינה במשך עשרות ימים הפכה לגביו עניין של הרגל. מנות-האוכל היו זעירות, כאילו נועדו לכלכלת חינוק. על כל סירוב להודות באשמה המיוחסת לו, באה תקופת בידוד קצרה בחדר חשוך, צינוק צר וקפוא.

כל אסיר היה זכאי לטיול של עשרים דקה ביום, באוויר החופשי. גם אורן זכה לטיול מעין זה. אולם הוא הוחזק כפושע מסוכן, שאסור לו לטייל בצותא עם שאר האסירים. הוא טייל שעה שלא היה איש בחצר בית-הסוהר, בשעות הקטנות שלפני עלות השחר.

בכותונת האסיר האפורה והדקה, הוצא מרדכי לטיול שחרית של 20 דקות. שלוש דקות הספיקו כדי להקפיד את כל אברי גוף. הוא היה אז פונה אל שומרו בטענו כי די לו לטייל. אולם חוק הוא חוק. היה עליו להישאר עשרים רגע בחוץ.

פזמונים של כאב

מרדכי אורן הרים את עיניו מעם ספל הקפה והסתכל סביבו. הוא נעץ את מבטו בתלתייה הזחוכים של פועה בתו, הבית בעיניה הכחולות. כמה חשב על עיינים אלו בתא הסוהר.

בשעות המעטות שהותר לו לשבת בתא, היו המחשבות נושאות אותו מיד אל משקו, אל משפחתו. אסור היה לשיר בתוך כתלי התא. אפילו לזמזם היה אסור. גם את האני-טרנציונל אסור עליו לשיר. הוא היה בוגד, אך לבכות לא אסר עליו איש. ומרדכי, הג'בר החזק והחקיף, בכה רבות בתאו.

"...בכיתי הרבה פעמים ככלאי-בימים ובי-לילות", הוא נזכר. "מפי זלגו צלילים של כאב גדוד ושל געגועים למולדת, לידידים, למשפחה. צלילים של געגועים לילד הרך ה-חולם בלילה על אביו שאולי חזל לזכרו. שמעתי כל לילה את בכיו הנסתר של הבן וצלילי כאב של בת זהובת תלחלים, הזקוקה כל כך בגיל זה, מלבד לאם ולקיבוץ, גם לאבא. תוך כאב גדול זה נולדו כמה וכמה פזמונים קטנים — גם המלים וגם הצלילים." כי גם האיש החזק ביותר, המסוגל לעמוד כנגד כל עינויי הגוף, יכול להישבר אל מול עינוי-הרוח. ולאדם המנותק כליל מהעולם החיצוני, ללא מכתב, ללא עיתון, ללא דרישת שלום, קל לגרום ליסורים במלים מעטות.

המלים היו נאמרות דרך אגב, כאילו תוך פליטת פה. ביניהם לבין עצמם היו החוקרים מדברים על אסון שארע לאשתו, כאילו ידועים לו כבר כל פרטיו. הם לא היו אומרים לו בפירוש כי קרה זה וזה. הם רק היו שואלים כל מיני שאלות, שמהן היה צריך להבין כי ארע משהו.

מרדכי אורן, "בעל פרצוף של אפאש ביג-לאומי", כפי שתואר ברדיו פראג, הודה כי כל אשמותיו, בגלל היותו נתין זר וכתודה בעד וידויו, ויתרו לו על עונש המות. הוא נידון ל-15 שנות מאסר בעתון ריגול. המשי פט היה מושלם. אפילו סניגור היה לו. ה-פרקליט בא להתעניין עמו בחדר המאסר, ש-מע מפיו כי איננו אשם, ושוכנע לפני פסק-הדין, דרש עבור שולחו פסקדין — עוק-רק 15 שנות מאסר. הוא קיבל אותן. רק רן היה לשלם את שכר-טרחתו.

קצת צבע לעור

כאילו לא האמין כי התמונה האידית לית בחדרו היתה מציאות, העביר אורן את ידו על שערותיה של בתו. הוא קרא אליה

האם הוא גיבור לאומי — או אסיר שבור הראוי להבנה? האם היתה זאת טרגדיה אישית — או פרשה דרמטית של המאבק הלאומי? את התשובה יכול לתת. בסופו של דבר, רק האיש עצמו.

היה חייב להישאר ער, כדי שיוכל להשיב לשאלות החוקרים.

החוקרים התחלפו כל כמה שעות: הם לא היו יכולים להחזיק מעמד באוירה המתנפלת של החדר. רק אורן נשאר שם כל הזמן. חמיר שה ימים רצופים. בין ספל קפה למישנה, הציעו לו סיגריות. הוא היה חייב לעשן, אסור היה לו להירדם. הוא היה חייב להשיב לשאלות.

האם אתה מכיר את הפושעים הציונים שטרן ורייך?
"איזה קשר יש לך עימם? למה התערבת לטובתם?"

השאלות נשאלו בציקית. "נאסרת על אר-מת ציכיה, ואתה חייב להשיב בלשון האר-רץ", אמרו לו. אורן לא ידע ציכיה. הוא ידע רק מלים ספורות. הוא נעזר ברוסית. הוא לא הבין מה רוצים ממנו בדיוק. השא-לוח שנשאלו הקיפו נושאים ואנשים שהוא לא הכירם מעולם, ואף לא שמע עליהם.

"הייתי מוכן לגלות להם הכל אודותי ב-משך 22 דקות, אבל הם חקרו אותי 22 חר-שים", הוא נזכר.

שם ובתמונה, לא הסתכלו כלל באשרה הצ'כוסלובקית. הם רק ויהו אותו: הוא התאים לתמונה שבדרכון.

"אדוני אתה חייב לרדת, צריכים לברר עניין קטן. זה ימשך יום אחד בלבד", הם הבטיחו לו באדיבות.

הוא לקח את שתי מזודותיו, ירד מהקרן בליווי השוטרים. פתיית השלג כיסו את כת-פיו.

טרקלין לבית-הסוהר

רגה הגישה רבעה ספל קפה. הוא החזיק את הספל בידו, בחש בו בכפית קטנה. עיניו היו נעוצות בנוזל החום. שנע בתוך הספל במעגלים קונצנטריים. הוא זכר ספלי קפה דומים.

בחדר התאבכו ענני עשן הסיגריות שבי-פיות החוקרים. מרדכי אורן ישב בפישוק אברים על הכסא. עיניו היו אדומות מחוסר שינה. הוא ניסה מדי פעם לעצום את עיניו — ראשו היה כבד כגוש עופרת. הציעו לו ספל קפה, הוא היה חייב לשותות אותו. הוא

בשיכון הותיקים של קיבוץ מזרע, למרגלות הרי נצרת, ישב השבוע חבר המשק מרדכי אורן בחיק משפחתו. בכניסה אל החדר עמדו שני דללים גדושים בכל זני הפרחים. החדר עצמו היה מוצף כולו אשכול-לוח גדולים של בנגות וזרי פרחים למכביר. הפרחים היו נבולים במקצת. לפני שבוע היו טריים ורעננים, כי לפני שבוע אחד בל-בד היה החבר אורן האדם שעמד בנקודת ה-מוקד של ההתעניינות העולמית.

עתה חזרו החיים למסלולם. העתונאים, הצלמים והאורחים שמילאו את המשק מצ-או להם עניינים אחרים לעסוק בהם. בחדר-האוכל שוב לא הקיפו את החבר אורן מכל צד, לא להצו לו יד בהתרגשות על כל צעד שעשה, לא הביטו בסקרנות כיצד אכל את ארוחת הדיאטה שלו. כי אסיר-פראג המשו-חרר מס' 2321 הפך לחבר קיבוץ הדומה בכל לשאר ארבע מאות חברי מזרע.

אורן ישב בחדרו המחודש על גבי כורסה נוחה, קרא את כל קטעי העיתונים שהמשיכו להקדיש לו את טוריהם. רגה, אשתו, ישיבה לידו ונעצה בו את מבטיה ללא הרף. גם פו-עה, הבת הבכורה, במדי טוראית ראשונה של צה"ל, רכנה על הארץ ליד הכורסה, הק-שיבה לדברי אביה. במיטה הכפולה שבצד החדר, שכב בבגדים תחתונים משה אורן בן-השמונה, קרא מתוך ספר שירים של ביא-ליק.

"היה שיר אחד של ביאליק שניסיתי להי-זכר בו בכלא", סיפר מרדכי לאשתו, "זכר-תי רק קטעים קצרים ממנו."

הוא התחיל להעלות בזכרונו את שורות השיר:

"ביתי קטן ודל בלי מכלולים ופאר,
אך הוא חם מלא אור ופתוח לגר..."

רגה לא הורידה את מבטיה ממנו. הוא לא השתנה, מרדכי שלה. קצת שיבה זרקה בש-ערו. אך זה היה טבעי. סוף סוף עברו חמש שנים מאז ראתה אותו לאחרונה. גם שאר-החברים, בני גילו, הוקינו במשך חמש שנים אלו. על אפו, בקרבת העיניים, הופיעו ורידי-דם אדומים, סימן ללחץ המשקפיים. אבל הוא לא השתנה. הוא נשאר אותו מרדכי ה-חזק והחקיף. רק קצת יותר עצבני. וספר-בית-הסוהר השאיר לו בלורית בלתי-ריגילה, שירדה על מצחו.

היא התפנתה מהרהוריה, עזרה לו להיז-כר בקטעי השיר:

"ובלי חורף, ליל קר, עת מחשכים ושחור
ישופוך בחוץ, הולך טובב הקר,
ובבשרך כי יתקע מאכלותיו הכפור —
בא אלי, בא אלי, ברוך אדוני!"

הם ישבו כך יחד והעלו את השיר כולו, כשמשוה הבן מסתכל בהם בפה פעור: "איך-הם למדו זה בעל-פה?"

שני שוטרים ברכבת

לי יל חורף, ליל קר... 31 בדצמבר, 1951.

הרכבת נעצרה בתחנה נידחת בקרבת הג-בול הצ'כוסלובקית. זאת היתה הרכבת שיצ-אה מפראג לוינה. מרדכי אורן, מכורבל ב-חליפתו החומה, הציץ כשעונו. בשלוש ב-בוקר תגיע הרכבת לוינה. בתשע בבוקר כ-בר יהיה במסוס בדרכו לציריך ומשם הבי-תה אל רגה והילדים. הוא התבונן במעד ל-חלון החוצה: פתיית שלג גדולים כיסו את-התחנה.

לקרון נכנסו שוטרים צ'כים. מרדכי אורן הכין את הדרכון. היתה לו אשרת-מעבר של יום אחד דרך צ'כוסלובקיה, בדרכו מברלין-המזרחית לוינה. הוא אמנם עבר עבירה קט-נה. במקום יום אחד, שהה בפראג יומיים. אולם חבריו, צירי המועצה של האיגודים ה-מקצועיים, הרגיעו אותו: "זה בסדר, תגיד מאיפה באת, והכל יהיה בסדר."

השוטרים ניגשו ישר אליו. הוא מסר להם את הדרכון הישראלי הכחול. הם הביטו ב-

• ביום קיץ, יום חם, מאת חיים נחמן ביאליק

אשתו שם. היא עמדה להגיע בכל רגע במי
טוס מרומא. מרדכי לא יכול היה להמתין
לה בשקט כמלון, מיהר חזרה לשדה התעו
פה.

הוא המתין לה ליד כבש המטוס. צל
מים ומסריטים הקיפו אותו מכל צד. עתו
נאים ניסו לנחוט מפיו עוד ועוד הודעות.
אולם אירן לא ענה. הוא התבונן בנוסעים
היורדים, עד שהופיעה בפתח רגה.

גדולות שינה

רומא נפגש אורן עם שני חבריו ל-
מפלגה, מנחם באדר ויעקב חזן. הם הת-
פלאו למצוא אותו בקיץ ברוב ההתפתחות
יות האחרונות בעולם ובחלק מההתפתחות
במינה.

רק בעשרים החדשים האחרונים הגיעו א-
ליו עתונים. פראבדה הסובייטי ופראבדה
הצ'כוסלובקי. בעזרת ניהושים וצירופי פר-
טים הצליח להבין התפתחות שונות. לפי
ידיעה בפראבדה על גילוי המיקרופונים ב-
דירת וילנר וסנה בירושלים. הבין כי סנה
פרש ממפ"ם. לפי ברכת נשיא מדינת ישראל
למחפכת אוקטובר שהתפרסמה באותו עתון
הבין כי יצחק בן-צבי הפך נשיא המדינה.
האסיר המשוחרר היה עיף ונגוש, רצה

קבלת הפנים. בדרך משדה התעופה למזרע, נעצרה
אורן ליד כל ישובי השומרי הצעיר. בכל מקום קיבלו א

בשער המשק. שרשרת חברים קורנים מאושר הקיפה את אורן בהיכנסו לחצר מזרע. בתמונה
הוא אוחז ביד בנו משה. כששניהם נושאים פרחים שהומטרו עליהם. מאות חברים ואורחים נדחקו אליו
כדי ללחוץ את ידו, לנשקו או לפחות לראות את הבעת פניו בראותו לראשונה את המשק שהשתנה

הדור שלא ידע. בני מזרע הצעירים, שאינם זוכרים
את אורן, הסתכלו בהתפעלות בקבלת הפנים הנרגשת

אבא בא. טוראית ראשונה פועה ותלמיד
משה אורן נושאים את עיניהם אל המטוס
הבהיר. מרחוק נראית נקודה נוצצת. זה
האווירון של אבא. עוד כמה דקות. מאחר
ריהם מתכוננים שלונסקי והשר ברזילי.

מפתחות הסוהר שקשקו במסדרון הארוך.
צעדים מדודים של שומר המסדרון הלכו ו-
קרבו. השומר פתח את הסורג ומבלי לומר
מילה רמו לאסיר מספר 2321 ללכת אחריו.
הוא הוציא אותו לחצר בפעם הראשונה ב-
צהריהיום, כשהשמש לוהטת בשמיים. אור
רן התבונן בשמי התכלת בהפתעה. זמן רב
לא ראה אותם.

האם קרה משהו? האם נענה משהו למכ-
תבי ההתערעה שלו על עיתות דינו?
איש לא ענה לו. במקום 20 דקות השאירו
אותו בחוץ שעתיים, כדי שיעורו יקבל מעט
צבע. אחר החזירו אותו לתאו.

שעה קלה לאחר מכן שוב נשמעו צעדי
הסוהר. הוא אחז בידיו חבילת בגדים או-
רחים, השליכם אל אורן. בחוץ המתינה מ-
כונית אסירים סגורה, היא הובילה את אורן
אל פתח שערי בית הסוהר בפראג. תקוות
השיחרור החלה מפעמת בו לראשונה ברגע
שהגישו לו במשרד טופס בקשה לשיחרור
מוקדם. אך מיד לאחר מכן דרשו ממנו להח-
זיר את בגדיו האורחיים.

רק למחרת נמסר לו רשמית כי הוא עו-
רד להשתחרר. החזירו לו את בגדיו, העמידו
לרשותו סכום כסף, אותו חסך בעת עבוד
תו בבית הסוהר. היא ביקש לקנות בכסף
זה כדורסל לבנו.

שידבר וי

א ומה שעה היה הבן משה בסיוול של
שבת לבקעת בית נטופה, שנערך לבני
המשק. ספק אם חשב על אבא. ספק אם זכר
את דמותו בכלל. כשראה אותו לאחרונה היה
משה בן ארבע.
בקיבוץ מזרע נסתיימה ארוחת הצהריים של
שבת. חדר האוכל הלך ותתרוקן. החברים
פרשו לחדריהם, למנוחה קצרה.

במלתחה, בבית הקיבוץ, ציצצל הסלפון.
נינה, בת 16, תלמידת המוסד, הרימה את
השפופרת.

"מזרע! קבלו שיחת חוץ!"

"הלו! מי מדבר?"

"מדבר שר החוץ."

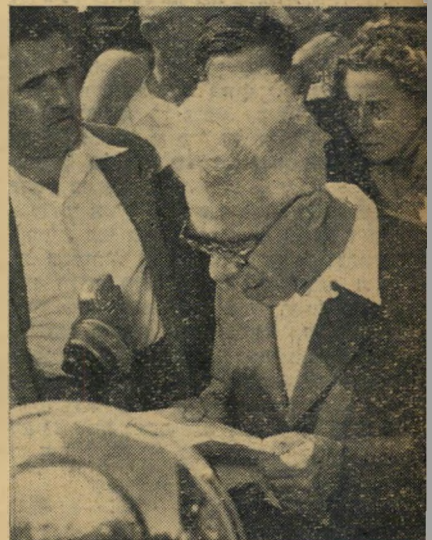
"שידבר וי" ענתה נינה באדישות.

"תני לי משהו יותר מבוזג", אמר הקול
ברוגז. הוא ביקש את רגה אורן לסלפון.
תוך שניה אחת, פשטה הידיעה המרנינה על
פני הקיבוץ.

הרגעים שלאחר מכן עברו במהירות. ב-
פראג הוטס אורן לשדה התעופה, הוחזק שם
בחדר סגור, נמסר רשמית כעבור שעה ליד
מיופת-הכוח הישראלי שחתם על קבלתו.
כאשר נחת מטוסו בציריך לא היתה עדיין

הרגע הראשון. הדלת נפתחה. אדם ב-
חליפה כהה יורד בכבש. אורן! הקריאה
נפלטת ממאות פיות. כל אחד משווה את
האיש עם תמונותיו מלפני מאסרו בפראג.

גילוי הפור. שעה שאורן מחבק את בתו
מגלה יערי למה נסע לגרמניה המזרחית.

ירה שליוותה את מרדכי נשאו לכבודו נאומי ברכה. אורן השיב בהתרגשות. בתמונה הוא נראה (מחובק מרכז) בשעת קבלת הפנים ליד קיבוץ מעברות, בעמק חפר. דמות האשה הפורצת ניבתרועות ובפרחים.

לי עמד מאחורי המיקרופון, כשכולו חרד איך יצליח אורן להשתלט על כתב ידו. לא היה זה גם אותו אורן שעמד על שול-חן בחדר-האוכל במועד בערב הגיעו לארץ, כשהוא מנסה לימור דברים מן הלב אל בני משפחתו הקיבוצית, אך הוזהר מפני אנשי מפלגה נאמנים כי "יש עתונאים באולם".

אורן שעמד בפני חמשת אלפי החברים שהשתרעו על הדשא, היה אורן אחר לגמרי. הוא דיבר ללא מעצור, פרש את הפרשה הימרה של עינויו בכל אמיתותה, שפך את כל ליבו בפני המאזינים פעורי הפיות. הוא ערך את חשבון עצמו ותנועתו עם "המדינה המת-ימרת להיות סוציאליסטית", ועק כי הוא עוד מאמין בצדק.

הדשא הגדול היה עתה ריק לגמרי. אורן הוביל את בנו לחדר-הילדים, נפרד ממנו ב"נשיקת לילה טוב. האם יהיה זה גם לילה טוב עבורו? האם השתחרר כבר כליל מ"סיוטי הכלא?"

הליכה של אסיר

על כביש האספלט המתפתל אל ביר תל, צעד מרדכי אורן צעדים קצובים, כשידיו שלובות מאחורי גבו. הליכה אופיינית לאסיר. שירתה של חבורת-נוער בקעה מאחד החדרים, בכי חינוקות עלה מחדר ה"תינוקות", טירטור משאבת המים ריחף בא-חיר.

יר ביר. במשך הימים הראשונים לשובו לא הירפה אורן מיד בנו ומחברת אשתו.

נשיקת ידידות. אחת מחברות המשק מנשקת את ילחיו לפני חדר האוכל המפואר של המשק. אשר אורן עוד הספיק לצקת את גגו אף שמעולם לא ראה אותו בשלמותו. גם ביתו בשיכון הוותיקים לא היה קיים כשעזב את הארץ לפני למעלה מארבע שנים וחצי כדי להשתתף בכינוס ברדלין המזרחית.

דו רגה אשתו, זו שהחזיקה מעמד כל הזמן, המשיכה להורות באולפן לעברית שבמשק, חינכה את בניה ברוח התנועה, כפי שמרדכי היה רוצה שתחנך אותם.

הוא החזיק בידו את יד בנו, הקשיב ל-שורות הנאומים הארוכה מדי המון ידידים נשאו את דבריהם לברכה. אך הנאומים נש-מעו מוזרים במקצת, כאילו היו דברי הספד לזכרו. אבל הוא היה חי וחי וחזק ובריא.

הקריאו כמה מהשירים שחיבר בכלא. בת משק חנינית שרה את אחת המנגינות שחיבר. חבר קרא מכתבים שהגיעו ארצה בדרכים כי שרות ובלתי-כשרות. הוא הלוי את פניו בידי ושקע שוב באותן התרחשויות מועזות עות שעברו עליו בעת כתיבת המכתבים.

כאשר קם לדבר אל חבריו, שוב לא היה זה אותו אורן שדיבר בשדה-התעופה בלוד. אז קרא הצהרה יבשה מן הכתב, אותה חיבר תוך כדי טיסה על שלושה גליונות נייר, ב"כתבו עליהם לכל הכיוונים, לאורך, לרוחב ובאלכסון. חבריו חששו אז מן לא יתמצא בסבך האותיות. שר הבריאות ישראל ברוי-

* המכתבים הופקדו אצל יצחק גרינבאום, כדי שאיש לא יטען שחברו לאחר שובו. של אורן לארץ.

מוקף מוקף בבית! בחדרו אשר רהיטיו הוצאו יום לפני כן, מחלק אורן את חזיוותיו עם בתו פועה, בנו משה ואשתו רגה. על השולחן העוגות והמשקאות שהוכנו לכבוד שובו.

השנים ביטאו את דעתם שלא ממנו ילמדו כיצד לכבד דגל. התשובה הייתה קריאה ברגשת: "סוכני עבד אל נאצר!" שני הם נאסרו מיד, הובאו למשטרת עפולה. הם הועברו למעצר במינהלי.

גבר רעול-פנים. לגבי השניים לא הייתה בכך אפתעה. זה כמה שבועות מתנהלת במשולש מערכה מתוכננת לחסול כל פעילי מק"י, בזה אחר זה. טוען שריידי: "אדם רעול-פנים אמר לי שזוממים לרצוח אותי... סוכן ערבי של המימשל הבטיח לי משרה אם אעזוב את המפלגה!"

המשפט היה קצר ותמציתי. האשמה של העלבת דגל המדינה הוסרה בשקט מסדר היום, כאילו חלפה עם הרוח. תחת זאת הואשמו השניים בהקמת רעש והפרעת עובר דתו של המושל הצבאי.

מאחר שהיה מדובר על פעילי מק"י, היה גם העונש ברור. שריידי נידון למאסר שני תיים, עותמאן לשנה וחצי.

נתניה

כיצד מחסלים עסק?

אחת התנויות המהודרות ביותר במרכז נתניה היא חנות ההלבשה של ברונו מרגלר. הסוחר היקף השמנמן, שהוא מותיקי סוחר

הארץ

קריאה לגברת הפעולה למען העברית בגולה. (דבר)

שלמה קיוסו, צה"ל עליידי ויצ"ו הצעירה?

הקולונל עבד-נאצר, בנאום שנשא בפני חיילי ידבינות-הרגלים השבועית. (יד-עות אחרונות)

שלום כהן, תל-אביב ומה עם פלוגת הקומנדו החודשית, וחטיבת הפרשים השנתית?

בישיבה זו מכר ראש-הממשלה, חילי-אם שירוק, את הצרה. (ידיעות אחרונות) אלכס אברהם, רמת-החיייל הקונה הודו והוצא להורג.

אין לבעוט ביריב, (ב) אין לקפוץ על היריב, (ג) אין להכשירו. (חדשות ספורט)

דוד שרון, חדרה מכיוון שהוא עזל להתנקס.

נבחרת הכדורגל הישראלית תערוך ביום א' ב"אנקיטסטידיון" בניו-יורק את משחקיה נגד נבחרת-הכדורסל של כוכבי הליגה האמריקנית. (על המשמר) מוסקה וינריב, גבעתיים על מיגרש הסניס.

נתניה, היה ידוע כאדם מהוגן ושקט, שלא הסתכסך מעולם עם איש. אולם בחודש האחרון אירע משהו בחייו של ברונו.

בעוברו עם אשתו ברחובה הראשי של העיר, או בשבתו באחד מבתי-הקפה הרבים בהתלהשויות משונות מאחורי גבו. האנשים ברחוב הסתכלו בו בעינים מוזרות, הורו עליו באצבע, לחשו זה לזה דברי סוד.

העניין נמשך כמה שבועות והשמועות הגיעו גם לאוזניו של ברונו מרגלר עצמו. הוא מיהר לתחנת המשטרה המקומית, הודיע בהתרגשות לקצין: "מוציאים עלי דובה ברחוב. אומרים שתפסו אצלי בית-בושת."

השמועות הספיקו כבר להגיע גם לאוזני הקצין, אולם הוא היה חסר-אונים להילחם בהן.

חיור רב-משמעות. בחנות ההלבשה עצמה, אשר שקקה קונים יותר מתמיד, סיפרה השבוע אשתו של מרגלר, אשה גוצה ושופעת חיים: "עוד לפני חודש היה הכל בסדר. אבל כנראה שמישהו מקנא בהצלחתו והחליט לחסל אותו. אם כן, בחר בשיטה השפלה ביותר. כי פתאום התחלתי לשמוע כאילו גילתה המשטרה בית-בושת בביתי, בו ביקרו כל נכבדי העיר. השמועות לא

(המשך מעמוד 8)

שהעיד נגד פרייליך. הדרך הייתה פנויה לעלית פרייליך לשלב גבוה יותר של הסולם החשיסטי.

חקלאות

שבת מוכרים גם יחד

11 דגלים קישטו את רחבת בית הבימה, תל-אביב, בתחילת השבוע. היו אלה דגלי ישראל, איטליה, ספרד, מרוקו, אלג'יריה, טוניסיה, צרפת, פורטוגל, קפריסין, יוון ותורכיה.

בפנים האולם ערכו נציגי ארצות אלה את הקונגרס הבינלאומי הרביעי למגדלי הדרים של ארצות הים התיכון. חווה מריה לופז-ברו הספרדי, וינצנט וואן האלג'ירי, ונציגי צרפת, יוון, ואיטליה החליפו מחד מאות עם מארחיהם הישראליים. סוללה של מתרגמים העבירו את דבריהם על הבמה.

אולם לא לשם כך התכנסו. גם לא כדי לשמוע הרצאות מדעיות על התפתחות ענף ההדרים. צירי הקונגרס ייצגו את הצד ה"עסקי" של תפוחי הזהב והאשכוליות — צד המסתכם בשלושה וחצי מיליון טון לשנה, באזור הים התיכון בלבד.

לא רוצים קרטל. "לפנינו עומדת בעייה של עליה מתמדת בייצור, ללא עליה מקבילה בצריכה", הכריז צבי איזקסון, נשיא התאחדות האיכרים בישראל. הצעותיו לפתרון: שיכלולים טכניים, תעמולה מוגברת והסדרת השיוק.

למעשה, הייתה ההצעה האחרונה מטרות העיקריות של הקונגרס. כי בשוק ההדרים העולמי, קיימת התחרות פרועה, כשכל ארץ מנסה לכבוש שווקים ככל האפשר. התריצה: הצפת הארצות הקונות והורדת ה"מחירים".

רעיון הקונגרס נועד למנוע את ההתחרות המוגזמת, להנהיג הסדרים מוסכמים בין המשתתפים. "אין כוונתנו ליצור קארטל", הכריז יצחק רוקה, מנהל פרדס סינדיקט, ארגון היצוא הישראלי הגדול לפרי הדר. "להיפך, אנו רוצים למכור פרי רב ככל האפשר, ובזול ככל האפשר".

שמור לי... משתתפי הקונגרס ידעו כי ישראל, למרות שאינה היצרנית הגדולה ביותר, עומדת בראש באיכות תוצרתה.

בתחנה לחקר החקלאות ברחובות עוסקת המחלקה הדרים במחקר תמידי, רשמה לי כותה השנים רציניים בהדברת מחלות והמציאת שיטות חדשות לטיפול בפרי לשם שימורו. ואילו בלוח הייצוא של המדינה, תופס סים ההדרים כיום את המקום הראשון, מספקים שלושה מיליון ימי עבודה לשנה לפועלים חקלאיים, מעסיקים שמונה מפעלי שימורים.

בקונגרס הרביעי, בלטה דמותו של ערבי נציג טוניסיה אחמד חמזי. נוכחותו הרגישה את העדרם של נציגי מצרים, סוריה והלבנון, אשר סרבו לבוא לישראל.

לצומת סיסמת הקונגרס הקודם, שנערך באלג'יר — "לפסחו על המפריד ולחפש את המקרב" — בחר הקונגרס הרביעי לעצמו כמטרה להשיג "שיתוף פעולה מעשי".

אם יצליח, יחסוך למגדלי-הדר רבים כאבי ראש ונדודי שינה. המסחר בפרי הדר יהיה פוף פעולה מסודרת וקבועה מראש, על פי הסכם גינלמני של "שמור לי ואשמור לך".

הממשל הצבאי

איך מכבדים דגל

כאנשי מק"י נאמנים ידעו מוחמד שריידי ועותמאן אבו-ראס שעליהם למכור את איתחיה, העתון הערבי של המפלגה. הם הגיעו לכפר ערה, מכרו את הגליניות לכמה אנשים, בקירבת בית המושל הצבאי.

פקיד הממשל ראה אותם מתרחקים, כש-שם לב מה העתון שמכרו. הוא קרא להם בחזרה, הצביע על דגל המדינה, שאל: "מה זה?" תשובתם לא הרגיעה אותו. "אם אתם מכבדים את הדגל", שאל, "מדוע פניתם לו עורף?"

לא כל ילד... פלא
הוא מנוחין...

לא כל עט כדורי הוא...

גלובוס

בקנותך — דרוש "גלובוס" מקורי

בחסותו האדיבה של שגריר בריטניה בישראל וליידי ניקולס

תיאטרון "הבימה"

2-9 ליוני

הצגת גלה — מוצאי שבת, שני ליוני

לונדון פסטיבל בלט

פטרונית: הוד רוממותה הנסיכה מרי לואיז

תכנית ב'

(9-6 ליוני)

אגם הברבורים — צ'יקובסקי

סמפוני-השעשועים — גיליס

נאפולי — הלסטד

הצגה יומית: יום ו' 8 ליוני, 3.30

תכנית א'

(5-2 ליוני)

פיות (סילפידו) — שופין

מחולות הפולובצים — בורודין

אטיודים — ר'סאגר

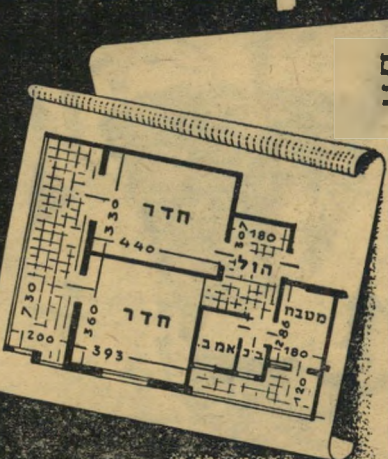
הצגה יומית: יום ג' 5 ליוני, 3.30

60 רקדנים ורקדניות—35 אנשי תזמורת—אלפי תלבושות

כרטיסים: קופת "הבימה", "ראדיו-אוניון", דיזנגוף 116, "כנף" רח'

אלנבי 83, "כרטיס", רחוב אלנבי 31

ברשקב בונה:

דירות 2 חדרים
בצפון תל-אביב

במחירים
עממיים

קומה א' — ב'

8000-7200 ל"י

קומה ג'

7700-6800 ל"י

המקרים להרשם — זוכה

לפנות במשרד: רח' אבן-גבירול 158

בשעות 12-8; 7-4

יש בעיות?

משהו מטריד אותך? משהו מסקרן אותך? רצונך לשמוע דעת אישיות מפורסמת על בעיה אישית או ציבורית?

החודש מחדש העולם הזה מדור וותיק מלפני שנים רבות: "שאל כאות נפשך" מדי פעם תופיע בו אישיות ציבורית, מקומית או אורח, המתחייבת מראש לענות על כל השאלות שיופנו אליה בי כתב עלידי קוראי העולם הזה.

המערכת שמחה לחזור כי מנהל-התזמורת הכושי האורח ליוני האמפטון הסכים לפתוח מדור זה. כל קורא המבקש להפנות אליו שאלה, מכל סוג שהוא, מתבקש להמציאה כי כתב (ובקיצור) למערכת "העולם הזה" ת.ד. 136, תל-אביב, תוך שבוע ימים.

מדע

חקלאות

מכה מתוך חלום פרעה

כאשר נתקל מדען בתופעה שאינה מוכרת לו, מיד הוא נותן לה שם. השבוע נדלתה המלה שדפון מן התנ"ך, הפכה מושג מדעי. קללת השדפון מוכרת בתנ"ך פעמים מס' פרי. הפעם הראשונה, בחלום פרעה על שבע השנים הרעות: "...שבע שבוילים דקות ושדופות קרים". המלה פירושה יבש ושחור ויש סברה שהיא קרובה למלה שווף. לפי סברה אחרת, השתבש הכתוב ומשבילים "שדופות קרים", הפכו השבולים הדקות לשדופות קרים.

האשם: מזג האוויר. האיכרים, שהתכוונו לקציר ברכה, גילו לראשונה את המכה. מיד הוועקו מומחי משרד החקלאות והתחנה לחקר החקלאות ברחובות. לכל אחד מהם היתה סברה משלו. לאחדים אף היו יותר מסברה אחת. כי התופעה שעמדה בפניהם היתה חסרת-תקדים — לא רק בחולות דות המחקר החקלאי בארץ, כי אם גם בספרי המדע בעולם.

הסברה העיקרית של אנשי המדע היתה כי הנזק נגרם על-ידי מזג האוויר יוצא-הדופן של החורף האחרון. בארץ גרגורים דקוקים בעיקר זני חיסה הרגילים לאקלים חם; הקור והגשם שבאו הנה בזמן הפריחה והחניטה גרמו, כנראה, להתחננות הגרעינים בתחילת התפתחותם. ואילו הקמה עצמה המשכיכה לג' דול.

פרחים רבים לא חטו כלל. גרעיני החיסה מתחילים מתוך הפריה הביצית, שבתוך הש" חלה של כל פחה, על-ידי גרגורים דקוקים הנמצאים בשקי האבק. שקים אלה מתייבשים, מתפוצצים ותוכנם המפרה, חוזר אל תוך השחלה. הגשם והקור היו עלולים לעכב תהליך זה, עד שהפרח כבר לא היה מתאים להפריה.

השם הפיוטי נשכח. היו גם סברות אחרות: חומר הריסוס הברני, שנועד לקי טול עשבים רעים, פגע בחיסה עצמה; בגלל הרסיבות הרבה התפתחו מחלות-העלים בי יתר שאת, גזלו את המזון שנועד ליצירת הגרעינים; בשל תנאי הצמיחה הטובים וגשמי הברכה הבלתי-רגילים, נבטו זרעים רבים יותר מהרגיל ונוצרה התחרות קשה בין הצמחים.

על כל פנים, דבר אחד היה ברור לחלוטין: שום חמסין או רוח קדים לא שדפה, שרפה או שזפה את החיסה בחודשי החורף. השם הפיוטי היה פיוטי בלבד.

אם נשארו מומחים חקלאיים שלא היו עסוקים במציאת סברות, היו ידיהם מלאות בהערות הנזקים. עשרות משקים, בחבל הענף ובגליל העליון, שהפסידו מאות אלפי ל"י, ביקשו פיצויים, כדי להתגבר על החור הרציני שנתהחה בקופותיהם. אך בתקציב מש"ר החקלאות לשנת תשס"ו, בו מופיעים כעופים של פיצויים על פגעי בצורת, ארכה ודליקות-שדה, לא נלקחה בחשבון המכה ה"תנ"כית" המזוהה.

* בראשית מ"א ו.

להם את שמונים הלירות. אדמות הרכנען נשארו בידי הזקנה מן ההר.

קיבוצים

המתגדים-לקומה התחתונה

היו זמנים בהם היה הקיבוץ שם נדוף להסתפקות במועט. היה זה טבעי שתחבי קיבוצים יקרו הורה עד אור הבוקר, יעבדו 10 שעות ויגורו בחדרים צרים, שלושה-ארבעה בחדר, ושתהיה רק מקלחת אחת במשק, משותפת לכל חברי הקיבוץ.

אולם בשנים האחרונות התפתחו במהירות טיפוסים דירה שונים כמשקים. הקו האופייני לכולם: שאיפה ליתר נוחות. משקים רבים הגיעו למסקנה כי יש לאפשר לחבריהם שיכון מרוח יותר שילול מקלחת פרטית, נוחות פרטית ואפילו פינת תה בחדר. ה"גורם היחידי שמנע הגשמת מסקנה זאת הלכה למעשה, היה יוקר הבניה.

בזי שכנים מעל לראש: בחיפוש אחר תכנית שיכון אידיאלי עבור חברי המשקים, צצה לאחרונה תכנית לבנות בית קוטג' לכל משפחה קיבוצית. התכנית נולדה בועדת השיכון של הקיבוץ המאוחד ותיכנן אותה האדריכל יוסף אפרתי.

הקוטג' יאפשר לחברים לדור בדירה אחת בשתי קומות, שתיכלול שירותים, פינת מנוחה והתבודדות, מרפסת קטנה. מנה ה"שבוע עדי שרון, חבר ועדת הבניה של הקיבוץ המאוחד, את הצדדים החיוכים שבבניה הקוטג'ים בקיבוצים: "בקוטג' אין שכנים מעל לראש ואין חדר מדרגות משותף, יש בו יותר פרטיות, וקשר בלתי אמצעי עם הגינה והנוף."

זה כבר היה יותר מדי עבור כמה חברי משקים שמרניים. כשהועלתה ההצעה לכ"נות את "השיכון בשתי קומות" בקיבוץ מעוז חיים שבצמק בית-שאן, הצביעו עבור ההצעה 17 מחברי המשק. 18 היו נגדה. נערך דיון נוסף ואחריו גם משאל. ה"תוצאה: 43 בעד, 44 נגד.

שוב יצאו תועמלני הרעיון החדש להפיץ את דברם ברבים וכאשר חזרו החברים ששהו בעיר לרגל עבודתם, נערכה הצבעה של"שית. הפעם, זכה הקוטג' ברוב של שני קולות.

טען אחד ממחייבי הקוטג' במעורחים: "שיבנו בקומותיים, ואלה שלא רוצים, שיגורו בקומה התחתונה."

מעילות

טרדן עד הסוף

ישנם אנשים שאינם יכולים להימנע מלת'חוב את אפם בעיני הכול. כזה היה דויד חייצין, מזכיר המחלקה הטכנית במועצה המקומית של עמק-הפר. הוא החל מתעניין במה שקורה סביבו, הרגיש בדברים מוזרים.

כך הרגיש, למשל, כי אין מניחים את המכרזים המחקלים לעבודות המועצה ב"ארגו המיועד לכך, אלא מוסרים אותם ישר לידי המהנדס הקובע בועדה, נוהג פסול ומסוכן למדי.

כל עבודות הבנין — ממאפית קקון ועד

פסחו על הילומנים ידועים, בעלי בתיקולנוע ואפילו מזכיר העיר עצמו.

היתה למרת מרגלר סיבה מוצדקת להת'רת: "מזכיר העיר אפילו איננו מכיר אותי, והקשר היחידי שלי עם בעלי בתי הקולנוע הוא באמצעות הקופה, שם אני קונה כרטיסים. סיבכו בעניין כל מיני גשמים נשואים, שכאלו באו אלי למצוא פורקן מחיי הנשואים. גם את העובדות כהנות שלי הכניסו לתוך העסק. אילו ידעתי מי מפיץ את ההשמצות — הייתי תובעת אותו מיד לדין!"

אולם רוגזה המוצדק של האשה הפשוטה לא היה בו, כנראה, כדי לשבור את מעגל'הלחישות האכזרי, תושבים חסרי עניין טבעי יותר הוסיפו לרכל בהנאה, מבלי להעריך כמה פגעו בנושאי רכילותם.

בעוברים על פני חלון הראווה של חנות מרגלר, היו קורצים בעיניהם ומחייכים חיוך אחילי לעבר השלט הקטן, שהודיע בצניעות: "דרושה מוכרת מקצועית."

צפת

הזקנה מן ההר

שני סימני-הנוף של צפת הם הרכנען השגיא ואשה כפופה בשם שרה לוי. ההר קיים מאז ימי בראשית. מתנגדיה של שרה לוי טוענים שגם גילה אינו הרבה יותר צעיר. על כל פנים, את גיל התשעים עברה זה מכבר.

אולם שרה לוי היא אשה לוחמת. בת משפחה עשירה מסינגפור, התלהבה בשעתו מהרכנען ורכשה שם 200 דונם כמקור אפסי של לירה אחת לדונם, התחייבה לפתח את המקום. שני סימני-הנוף של צפת התי'מוגו לאחר.

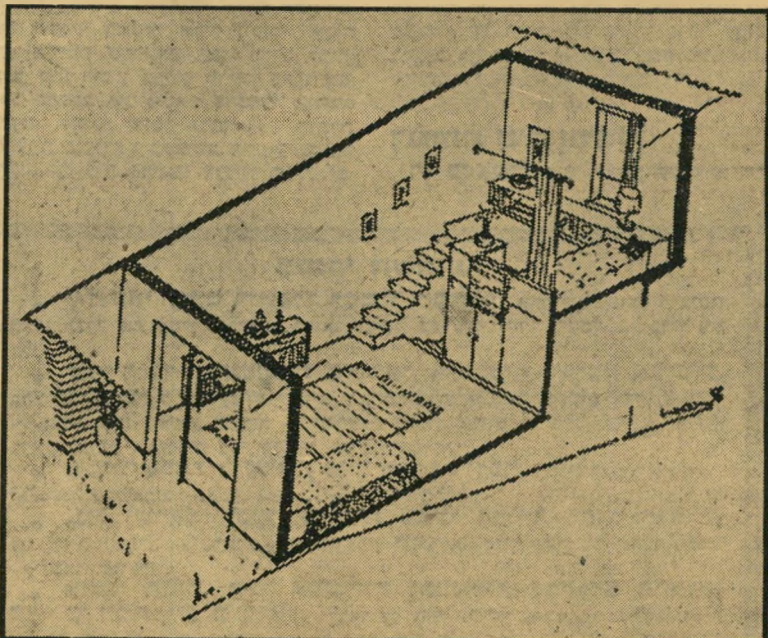
סופה בראש החור. הכמיהה הקדושה לפיתוח הרכנען אחזה גם כמה אורחים צפתיים עשירים, ששיכנו את שרה למכור להם 80 דונם במחיר הקרן. נכבדים אלה, ראשי החברה הצפתית הגבוהה — ראש עיר-לשעבר משה פודהוצר, בנקאי אליהו קלינגר, סוחרים ברוך ברזל ויהודה מיכר, רופא פנחס וייל, הציגו את עצמם כועד למען פיתוח צפת, רמזו לה — לדבריה — כי יבנו בית-יתומים.

אולם כשקראה שרה את האותיות הקטנות של החווה, נוכחה לדעת שהמלים "בית יתומים" אינן מופיעות בו. ערך האדמות הלך וגדל, היה נדמה לשרה כי רומתה. אולם קשה לסדר אשה כמותה: היא פשוט סירבה להעביר את האדמות רשמית במשרד רישום הקרקעות.

מאז גועש הסכסוך כסופת-רעמים חורפית מסביב לפיסגת הרכנען. הנכבדים (מלבד הרופא, שהסתלק מן העסק) הגישו משפט, זכו בו לפני חמש שנים. שרה לוי חויבה לשלם 4000 ל"י פיצויים והוצאות.

שכר הסבלנות. אלא שלשרה הישישה היה זמן. היא לא נואשה, הקדישה חמש שנים נוספות לערעור בפני בית-המשפט העליון.

השבוע הוכח כי יש שכר לסבלנות: הנכבדים חויבו לשלם לשרה לוי 500 ל"י שכר-טרחת עורך-דין, שרה חויבה להחזיר

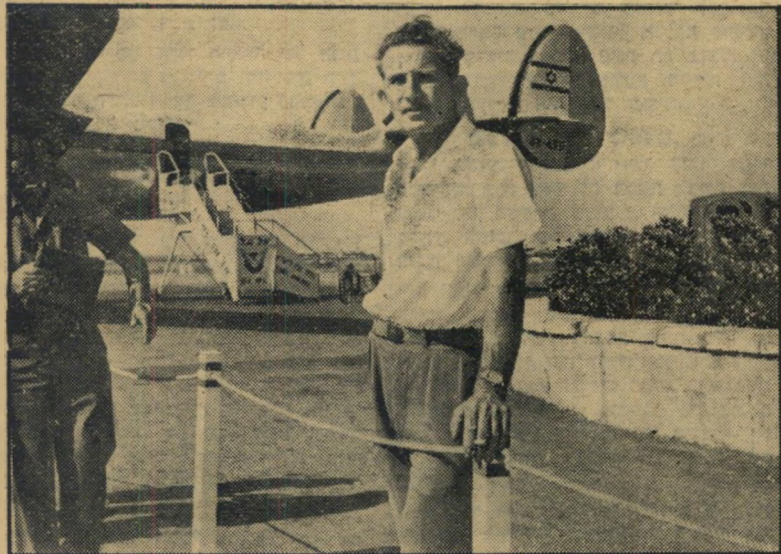
תוכנית הקוטג' הקיבוצי

פעמיים נגד, פעם בעד

חקר עתונאים מודאגים אם אמנם נשרף גם תיקו של ישראל רודולף קסטנר. לי הרגעתם נמסר כי התיק לא נפגע, שמור ב־ כספת מיוחדת... אותה שעה העביר בית המשפט לגנוח המדינה את תיק הרצח של חיים ארלוזורוב, סתם עליו סופית את הגולל.

בעיות גיל ושיכון

מדוע נראים רוב בני המשקים צעירים יור מכפי שהינם? הסביר השבוע מנחם

אבידן בשדה לור
סדר צריך להיות

באדר, מנהל משרד הפיתוח, חבר משק מורע, הנראה הרבה יותר צעיר מ־61 שנות חייו: בחברה בה שמים את הדגש על הקישים, נראה כל אחד קשיש יותר. בחברה בה שמים את הדגש על הנוער, כמו במשק משה לשנה, לא היתה זאת אשליה: הודות לריכוז הנוער במקום, יורד הגיל הממוצע של חברי מורע בהתמדה, הגיע עתה ל־31... נכודה, **אריה באדר** (8) הסביר כי אופן החלטי מדוע לא יתגייס כבוא העת ל־חליהאוויר או לחיליהים, אלא דוקא לחיל־הרגלים: „אני לא דג ולא ציפור, כי אם בן־אדם... איש־כספים אחר בממשלת יש־ראל, לוי“ (לא תחסום שר בדיוור) „אש־כול זכה השבוע לשפע בדיחות עממיות. כך הזכיר עסקן חרדי בירושלים כי בספר שמות כתוב על שבת לוי בפירושו: „רועש להם בתים...“ אגב לפי החלטה מסורת של הממשלה אסור למחיר דירת־שרר לעלות על 20 אלף ל"י, או להכיל יותר מארבעה חדרים. לריהוט דירת־שרר נקבע, בשעתו, תקציב מכסימום של 7000 ל"י. מה שלא צריך להדאג את לוי אשכול. תקציב מכסימלי זה לא חל עליו. כי את דירות ה־ממשלה, שר החוץ ושר האוצר מותר לרהט מ־7000 ל"י הדירה — מכיוון שהן משמשות, לפי הגדרת הממשלה, „למטרות ייצוג“.

דוגמות טיב וסיפוק

רן בן־אמוץ קונן השבוע על חוסר ה־

חוויות מין ואופי

בשעה שהרב הראשי יצחק הלוי הר־צוג השמיץ את דרשתו בבית־הכנסת הר־ירושלמי ישורון בחג השבועות, היו בין הר־מאזינים עטופי־הסליתות הרצוגים אחרים: הבן יעקוב הרצוג, אחד המוחות המרכזיים במשרד החוץ, והבן אלוף־משנה חיים הרצוג... מתפללים אחרים באותו מעד: מד: השופטים העליונים משה זילברג ויחזקאל דויד גויטלין. נזכר אחד הדיינים: כשעבר גויטלין בשעתו לשירות־החזק,

שאני מציגה בזה (971/921), אינן רור צות, כמובן, לסטות ממצות האופנה. הן רוצות להתכתב עם שני חיילים אמר צים מיחידה קרבית. (אני יכולה לתאר לי את הצינובאת שיעופו במכתבים), הנערות מעמידות דרישות לגבורי הר־חייל: שיספרו להן בכמתבים על מר־סיקה, קולנוע, ספרים, על מעלליהם, ש־יעדו לגנון באקורדיון או גיטרה, ואם לא, אני לפחות שיאהבו לשמוע מלים אלה.

הגולה הדרווייה

אני אוהבת מאד, כפי שאמרתי לא מ־עם, לקבל מכתבים מחוץ לארץ. אולם מורו בעיני שצעירי כ־(971/922) שכנר אה בחר להיות בשחיצריה מרצונו הר־טוב, מתלונן על החיים הקשים בגולה. ובכן, איתו צעיר, הלומד במכללה בר־ציריך, וגם עוסק שם בהוראה, הוא בן 23, חובב כוללים, רדיו ונגינה. הוא יש־מח לשמוע על הארץ והמותרות בה, בעיקר כשהכותבת תהיה נערה בת 20. רצוי שתהיה בעלת השקפות רחבות, אומר הוא.

דוגרי לעניין

שלושה חיילים קרביים (971/923), רור צים ליצור חברה מצומצמת עלידי הר־כרות עם שלוש נע־רות בנות 17—19, פשוטות, חביבות, ר־

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

דוגרי לעניין, כי

זוכרים את הדרווי (967/896) שהיה בר־טוח שלא יקבל אף מכתב מנערה יהו־דיה?

אני שמחה לציין שהוא טעה בהחלט. הגיעו בשבילו מספר בלתי מבוטל של מכתבים, ואם אינני טועה — ואני כמר־עט לעולם אינני טועה — הר־שיש־ל־הגיה שלאותו צעיר יהיה חומר קריאה רב בעתיד הקרוב.

דרך גבר

לא הייתי רוצה לרגוז נערה כי (971/919). היא נשמעת מסוכנת. שפ־טו בעצמכם:

„משום שאני משועממת עד מות ר־מאוכזבת לחלוטין מכל אותם גברים הר־סבורים שהם גברים רק משום שהם לוב־שי מכנסים, או רק משום שמותר להם לדעתם, ולדעת איה חוק מטופש, לעשות דברים שלנו, בנות המין החלש והיפה, אסור לעשותם —

לפעמים אני חושבת שהם פחדים מפני התחרות — אני פור־נה אליך בבקשה ל־פרסם מכתב זה במ־דורך, אולי ימצא אי שם בדורמה של הארץ או בצפון־נה ואסילו מחוצה לה משהו הסבור שהינו גבר לא פ־שט משום שהוא נולד כך.

„אני מאמינה בר־גברים. פחות מזה בנשים. אני מאמי־נה בעצמי, אבל אני איגואליסטית ואהיה מוכנה להאמין בר־עוד משהו אם יהיה ראוי לכך. ומכיוון שכולם אומרים ש־דיין צעירי אני, ס־רם מלאו לי 21, הר־לסתי לצאת לדיב־ואפילו אעשה זאת במים עמוקים, למ־רות שלדעת עונדי פסי חזה, מקומה של האשה הוא ליד גיגית הכביסה.

איתו משהו החושב שיש בו כל מה של מאצתי חברי ויכוח זאת, יוכל לשמוע זאת גם ממני גם אם יקטוף ל־מעני פרה. משום שרק גבר אמיתי יודע להיות רך ועדין בלי שיפגע הרוב בגא־חתי העצמית.

על כל תכונות הגבר שלו להיות ארו־זות במסגרת גברית, כולל גובה ורוחב, ואני מבטיחה לו שלא ישתעמם, משום שאני יודעת להיות חברה ומאמינה טר־בה“.

על השחיטה

(971/920) אומר כי השחיטה שאני ער־רכת במכתבים המגיעים אלי, היא לפי טעמי, והוא מייפה את כוחי לעשות זאת גם למכתבו. על עצמו הוא מספר כמעט רק טובות. שהוא גבוה מאד, בן 22, יפה תואר, בעל חוש הומור, וכלל לא שו־יציר. (בעיני הוא דחקא כן). בלי מורא וכלי משוא פנים, הוא ספר שהוא בלגניסט מעורר אמיים, אבל אחד כזה שאין כר־עסים עליו, כיוון שהוא עושה רעש בר־צורה נחמדה.

הוא אוהב את כל הרברים שלדעתו אוהב אינטליגנט: ספורט, מוסיקה, קול־נוע וספרות. בעל עבר קיבוזניקי של־שמונה שנים וכעת מחפש את המחר ובו נערה שתעלה לפתית על כל הרבות ש־הכיר עד כה. הוא מוכן להסתפק בר־מועט, אומר הוא, בין חניגית ליפהפיה. הוא מוכן אפילו לקחת על עצמו יעוד מסיורני ולהציל את נשמתה של נערה סלונית.

בחר כהלכה, לא כן?

חיילים שניים

הוא הדבר אשר אמרתי. חיילים הם באופנה כעת. ושתי אחיות בנות 16־18

אינני יודעת אם בכונה החליף (971/925) במכתבו אלי, את כל הא־בה־את הש־בס־א־הא־בע־— על כל פנים ברור לי כי הוא אדם רציני. מדוע? כי מבלי שנתבקש לכך כלל, חרם, עם שליחת מכתבו אלי, שתי לירות לקרן הר־מגן ואת הקבלה צירף למכתב.

אותו בחור חי בהרגשה משונה של־אנשים בני גילו — 31 — אין מקום במדורי. הוא מבקש שאעשה משהו גם בשביל הראשונים. ייתכן ואראה אולי כמחמיאה לו. אך בכל הרצינות אני סבורה כי 31 הוא גיל נהדר אצל גבר. בינינו לבין עצמנו, רוב עורכי השבועון כבר נבררו משנתם השלושים והם חושבים את עצמם לצעירים בהחלט.

הוא היה רוצה מאד לקבל מכתבים מ־נערה תרבותית נעדרת תסביכים. ובעלת גישה חיובית לחיים ומאלי, שתאהב מ־סיקה גם מבלי לזהות את שמה של הר־יצירה, שתהיה מסוגלת לשוחח על סרט ולא רק על שמות השחקנים, ושתדע למ־צוא בליוי נעים בטיוילים.

על עצמו הוא מוכן לספר לי רק שהוא יליד אירופה המערבית, שנים רבות בר־ארץ. את כל השאר הוא מוכן לספר רק לנערות/ות שנתכונן/נה אליו.

זה בא מאייר

יהודית ורנה. אל דאגה, חביבותי. יבוא יום וחבריהם של אחיך יתחילו לשים לב אליך. זה בא מאלי, כמו שדיני הבינה. בוקר יפה אחד יגיעו הנע־רים שאך תמול חלפו על פניכן בשלום נימוסי, להכרה שבצמח הנכן שתי נע־רות חמודות בנות 17.

אל תסנינה להתנהג כאילו הייתן בוג־רות יותר. שמענה לעצת זקנה מכן: אין בגיל 17.

פסוקי השבוע

עיתונאי שלום רזונפלד למבקר המדינה, אחר שלוי אשכול ביקש ממנו לבקר את עניין דירתו: „בבואו לעסוק בפרשת הדירה, יעשה נא בדק בית כללי!“

שגריר ברית־המועצות בישראל, אלכסנדר ניקיטה אברמוב, בתשובה לבקשת התרת עליית יהודים מברית־המועצות: „אני אשתדל אצל ממשלתי — ואני בטוח שאשיג הסכמה — להרשות עליית יהודים מרוסיה למדינת ישראל, בדיוק באותם המספרים כפי שיבואו מארצות־הברית.“

שגריר צרפת בישראל, פיר איווין זילבר, בהבחרו לנשיא מועדון הרוסארי בתל־אביב: „קשה לגוי למשול ביהודים!“

„מר ישראל“ ובעז שרשרת מכוני הרואה רפאז הלפרין, על כניית האכילה המפורזת: „אתה לא יכול לשקר את הגוף שלך. מה שאתה מכניס — נשאר שם!“

אחמד חמזה, חבר המועצות המוניסית לקונגרס ההדריים העולמי המתקיים בישראל, בדברו על יהסי ישראל־ערב: „יש חילוקי דעות בין האנשים, כשם שהאצבעות של יד אחת אינן שוות ביניהן... נקחה שהיד תסגר והאצבעות יתאימו אחת לשניה.“

משך ארבעה ימים הסתער הקהל על קארולין השוֹבֵבָה

זה הסוד שלו. איך הצליח מנהל **יאירסלם** להקפיד את החיכוך על שפתייה של מרסין, יודעים רק שניהם. הציניקאים מסבירים: "הוא אמר לה שמסתכלים יותר מדי למטה".

חיכוך חוקי. אפילו נציג החוק במדים לא יכול היה לעצור ברגשותיו למראה חמודותיה של הפאריסאית השוֹבֵבָה. הוא הסתפק בתחליף צנוע, כפי שנדמה בתמונה, אם כי לא במציאות.

שני שגרירים. למרות היתרונות הבולטים (מאוד) של שגרירות נשי צרפת, מרסין קארול, זכה שגריר צרפת עצמו, פיארר זילבר (שמאל), באהדה לא פחות לוחסת מצד הקהל.

הסגנון המופשט. הרגל הופך לטבע. כריסטיאן זיאק, הבמאי הרגיל להפשיט בסרטיו נשים בכל המצבים, עושה זאת בטעות גם מעל אופיר לידה המגישה לו פרחים.

"מה יש להתפעל ממני?" משתוממת מרסין קארול במסיבה שנערכה לכבוד הזוג במלון דן. היא התפלאה בביכול על ההתפעלות, אולם תנועת יד של שכנה מצביעה על הסיבה.

ור באותה שנה חסרת מאורעות, מחשש שי יזכה בהתקפת המעי העיוור דווקא בעת שיהי יח טרוד ולא יוכל להתפנות לה... דו"ח מבית-חולים אמריקאי אחר מסר על הולדת בתו הבכירה של כנר כעל שם עולם **איוזק שטרן**, 35. שטרן, שנשא לאשה את הרמתי-גנית וורה לינדנבלט אחר חיוור-בזק של עשרה ימים בעת שהותו בארץ לפני ש-נתיים, נתן לבתו שם עברי טהור: שירה... תמונת השבוע צולמה על-ידי צלם חד-עין אשר עקב אחרי **שמעון** (נבע) **אבירן**, שבא לחוות בבואו של מרדכי אורן ללוד. שעה שכל הקהל התפרץ בהתלהבות לעבר המטוס, נשאר אבירן, מסקר הי מחלקה הגרמנית של הפלמ"ח, במקומו, מ' אחורי חבל שנמתח על-ידי המשטרה, היה האיש היחיד ששמר על הסדר עד הסוף.

רק כאשר נכחתה בשחים מאצבעותיה, רר פא תל-אביבי טיפל בעניין זה שעה שהספי-רת אניטה טיפלה בשערה של כוכבת הקול-נוע הצרפתי, במי חפיפה בצבע הגור.

דוחיות שירה וגבול

כאשר עבר השבוע נשיא ארצות-הברית, **דווייט אייזנהאואר**, בדיקה דפואית כור ללת ומפורטת בתוצאות טובות ביותר, הור-כרה בדו"ח הרפואי גם צלקת ניתוח המעי העיוור, המקשטת את בטנו של אייקי. המיוחד באותה צלקת הוא שנוצרה ב-1923, ללא כל צורך. אייקי החליט אז להסיר את מעו העי-

שירים אידישאי, פרי עטו של גדול המשור-רים העבריים, **חיים נחמן ביאליק**... חרשות ספרותיות לא כל כך משמחות: **יגאל** (חסמבה) **מוסינזון**, הנמצא עתה בפעם השניה בארצות-הברית, נתבשר כי אף אחד מחמשת מחזותיו שתורגמו לאנגלית לא נתקבל על-ידי מסיקי-סרטים. מוסינזון נשאר חייב 1800 דולר למתרגם, ודרכונו הישראלי עוקל, עד שיוכל לפרוע חוב זה... לגבי אדם אחר לא חלה כל הגבלה. היה זה ראש ממשלת עיראק **נורי אל-סעיד**. מחשש ל-בסתונו האיש נטש אל-סעיד את מכוניתו, נוסע עתה ממקום למקום בהליקופטר. כך הפך לראש הממשלה הראשון היורד לעמו, דרך קבע, מן השמים... על נסיון אוירי אחר סיפרה **מרסין קארול**. בעת סיסתה ארצה נרדמה תוך עישון סיגריה, התעוררה

עניין שמגלים קוראי מעריב בטורו השבועי מה נשמע? הוא נאלץ לבקש מכתבי קורר-אים שייעירו על התעניינות במדורו, הודה כי עד כה קיבל רק ששה מכתבי קוראים (מהם שניים של נושים). ייתכן והסיבה לקבלת הפנים הפושרת נעוצה בטיב הכתיבה הבן-אמוצית. אחת הדוגמאות, שהופיעה השבוע: "אנחנו לא מבינים מה מצחיק כל כך במב' טא הרוסי. השבוע סיפר לנו מישוהו (שמן) היג הקיבוץ המאוחד **יצחק טבנקין** הר-צה באחת ההזדמנויות בקיבוץ כברי על המ-צב המדיני ובין השאר אמר: הסובייטים מ-זיינים את הערכים. כשהברי המשק, שהם ברובם ילידי הארץ, התחילו לצחוק ולגחך, אמר המרצה: "מה אתם צוחקים? אתם חוש' בים שאני לא יכול להגיד הסובייטים?... גילוי אחר: הופעתו הקרובה של קובץ

אמנות

בסדר. לא מפני שאנשי התיאטרון אינם רוצים לגלותם, אלא מפני שהם עצמם אינם יודעים אותם. אוליבר ויקר רק הבטיח להם כי ההפתעה תהיה נעימה.

הירוק יחסים מוסיקלי

עוד כטרם הופיעה, ריקדה להקת הבאלט הלונדונית לפסטיבלים בקצב מהיר אל היצירה. כל הכרטיסים להצגותיה הראשונות בישראל נמכרו במכירה מוקדמת. להקה אחת הטובות באירופה, הוזמנה בחסות שגריר בריטניה, כשם שהוזמנה בשעתו להקת פורגי אנד בס על-ידי השגרירות האמריקאית. תוכניתה: להקד את יחסי התרבות של שתי הארצות, לצלילי תריסר באלטים מפורסמים של צייקובסקי, ראבל בורודין ושוֹפֶן.

שבע הצעות לידה. שתי הדמויות המרכזיות בלהקה הלן הן גם מייסדיה: ג'ון גליפון האנגלי ונטליה קרסקובה הרוסיה.

רקדנית בר ב"אסמירנר" לכולם: לא

הם התאחדו לפני שבע שנים, הצליחו למזג את סגנונות המחול של ארצותיהם. אופיינית לחברי הלהקה הצעירה היא מרלין בר, הכוכב העולה של הקבוצה.

כאשר לפני חודש, הציגה הלהקה באלט מיוחד במונטה-קארלו, שחזר על-ידי מלחין הגאון האמריקאי סטן קנטון לכבוד נשואי גרים קלי והנסיך ריניה, זכתה רקדנית צעירה זו לשבע הצעות נישואין בערב אחד. היא דחתה את כולן. "בניתיים אני רוקדת בחתונות", הסבירה. "כשלא אוכל לעשות זאת, אשתתף בהן בצורה פעילה יותר."

תיאטרון טייסת עליזה

החסידיה באה (נירה) באה לאשר את ההנחה כי החסידיה שבאגדה, בדיוק כמו החסידיה שבטבע, מופיעה בלהקות גדולות. במחזה של אנדורה רוסן, נוחתת טייסת שלמה של חסידות בביתה של משפחה ז'אקה בפאריס. מטילה את פצצות-הלידה שלה אצל: (א) האם אולימפ, שעברה מזמן מגיל העגינה לגיל העמידה, (ב) מזכירת הכעל שארל, בעזרתו הפעילה של בן הבוס, (ג) הבת אנט, (ד) המשרתת תרז. כמו כן מתפוצצת פצצת-זמן ישנה מאד, בדמות ה"מאהבת הנשכחת של האב".

בניגוד לאם המבוהלת, השואלת שוב ושוב "איך זה קרה?" אין הצופה זקוק להסברה. התהליך ברור לו, פחות או יותר. ההסתערויות הגניקולוגיות הענפה מתקדמת בחסות הפצצה מרכזת של רעמי-צחוק מצד הקהל, ובעזרת משחק מצויין מצד שופרה פלד (האם) ויהודה פוקס (האב). כאשר מסיימת החסידות וממשיכות בדרכן, מגיע אלא גם לתיאטרון זירת, שעצד צעד רציני קדימה אל המקצועיות.

ציור כתמים חדשים

צלמי היומנים העיפו מבט חטוף אחד על קירות האולם המרכזי של מוזיאון תל-אביב, הוזרנו לצאת בחזרה. נראה להם כי באו אל הכתובת הלא נכונה. באולם היו מוצגים ציוריו של יוסף זריצקי, קי, איש אופקים חדשים. הציורים, תלויים במסגרות גאות, היו למעשה, כתמי צבע סתמיים, שהשתלבו ביניהם ללא כל תחום ברור בין כתם לכתם. לדעתו של הצייר עצמו, היתה זו התגלמותה של ההתפתחות הטבעית של הציור המודרני.

אסכולה זו — הטאשיזם או הכתמיזם — נפוצה עתה מאד בצרפת, שווייץ, ארצות הברית ואיטליה. היא התפתחה מן הציור ה"מופשט", שנעשה כה מופשט בשנים האחרונות עד כי אי-אפשר היה להפשיטו עוד יותר. הכתמים, במקרהו של זריצקי, היו הבעה צבעונית של הגשותיו. לולא גילו (65) אפשר היה לחשוב כי נאספו בסוף יום מייגע מעל רצפת גן-הילדים.

הצעירים והזקנים. התמונות של זריצקי היו חלק מהתערוכה הכללית של 16 מציירי אופקים חדשים. קבוצה זו, הכוללת עתה 21 חברים, קמה בתום מלחמת העצמאות, כאשר החליטו כמה ציירים צעירים כי לא יוכלו להציג את תמונותיהם יחד עם כלל חברי אגודת הציירים הישראליים.

לדעתם, קפאו עסקני האגודה על מכחור ליהם, היו מנותקים מריחמוס החיים הישראליים ומדופק הזמנים האחרים. אופקיהם של הזקנים, החליטו הצעירים, היו כבר מיושנים. הם ניגשו לחידושים.

רצח שמלה כזו. באותה תערוכה, השמינית בתולדות הקבוצה, בלטו במיוחד ציוריו של יוחנן סימון. עד לפי שנתיים, היה סימון מראשי הציירים של הקיבוץ ה"ארצי, עזר לעצב את סגנון הריאליזם הקרי בוצי.

לפני שנתיים עזב את קיבוץ הזורע, נשא לאשה את יוצרת האופנה פני לייטרסדורף. לא היה זה מאורע פרטי; גם ציורו של סימון החל משתנה. נושאו נשאר לרוב אותם נושאים לקחים מחיי הקיבוץ, אך "הריאליזם הסוציאליסטי" לא בלט בהם כל כך. בכל זאת, סימון הינו עתה אחד הציירים הטובים בארץ.

אופיינית לרוח התערוכה כולה היתה תל-אביבית צעירה, שהצביעה על אחד מצדדי משה קסטל, ביקשה מיד מבעלה שיקנה לה שמלה. "עם דוגמה משגעת כזו!"

הציירים עצמם לא נעלבו. להיפך, לגביהם, היתה זו הוכחה נוספת כי האמנות החדשה והמופשטת קרובה מאד לאמנות השימושית, ולכן מבטאת את תקופת התעשייה, בה הם חיים.

אורחים מרחף מאנגליה

הצלחתו של כובע הקש האיטלקי, הקרי מדיה הצרפתית התוססת, הוכיחה לתיאטרון הקאמרי כי יש מקום על הבמה הישראלית לרבינו טוב. היא גם הוכיחה כי צדק במאי התיאטרון יוסף מילוא, בתבועו כי ליד ה"להקה הרצינית הקבועה", תוקם גם להקת רבי קבועה. השבוע, סיים התיאטרון את הכנותיו האחרונות להופעתה של להקה זו. התוכנית כללה סקטשים, מחלות קומיים ופומונים קלים, תחת אפשרות לנצוח בעיקר לכוכבים הצעירים של הקאמרי כמו שי אופיר ואריק בליא.

כדי להוסיף תנופה להפלטת הבכורה, הוז' מין הקאמרי מרחף מיוחד, מתוצרת אנגליה: ויק אוליבר, בדרן רדיו וטלביזיה בינלאומי.

בעדה של שרה. האורח יופיע לצד חבריו הישראליים, יוסף קטעי אימפרוביזציה מוסיקלית ופנטומימה לתוכנית הערב רית. לעזרתו יביא תפאורה חיה, כדמותה של שקננית ורקדנית קומית.

אוליבר, בן ה-50, התנסה בסוג זה של הצגות הופיע, בין השאר, לצד דני קיי בלונדון. שעה שקיי שיעשע את הקהל בפז' מונים, ליווה אותו ויק בסידרת העזיות היתוליות. יחד עם אשתו-לשעבר שרה, בתו של וינסטון צ'רצ'יל, נחשב ויק עוד מימי מלחמת העולם השנייה, לגדול הבדרנים האנגליים.

פרטי הופעתו עם הקאמרי נשמרים עדיין.

• התגרש ממנה לפני שלוש שנים.

ויק אוליבר

גדול הקומיקאים האנגליים

וואנה וויי

כוכב "המוסיק הול" הלונדוני

ברביו התיאטרון הקאמרי

באולם התיאטרון החדש ברחוב נחמני 4

יום ב' 28.5, יום ג' 29.5	יום ד' 30.5, יום ה' 31.5
1.6 חיפה	2 הצגות בערב 9.30, 7.00
4.6 ירושלים	

פרס עשר לירות

יוגורל בין פותרי תשבץ "העולם הזה" 771

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13	12	11		10
19		18	17	16		15		
		24		23	22		21	20
	28	27			26		25	
			32			31	30	29
		38		37		36	35	34
	43	42		41		40		39
			46		45	44		
47								
			52	51		50		49
				57	56	55	54	53
58								
			60					59

שליח; 8. בר; 9. הספר המיוחס, בטעות, ליוסף בן מתתיהו; 12. אומה; 15. נתפש לאחרונה, בחוף אילת; 16. עורך בטרם; 18. רוח עזה; 21. סופר אידישאי החי ב"בתיים; 23. מין ירק; 24. ענק ללא ראש; 26. אחד משבעת המינים; 28. בנמצא; 29. שתי קומות; 31. כלי תובלה מזרח אסיאתי; 32. מפרש התורה; 35. בלעדיו אין ג'ו; 37. בית מרוח; 38. נצח ישראל לא ישקר; 40. הפרק הלפני אחרון בספר קהלת; 41. אתה, בגרמנית; 43. שד; 45. בת יעקב; 46. עץ שכיח בישראל; 47. חשובה מאד לכל טייס ביום מעונן; 49. אותו משיגים באולימפיודה; 52. זהב; 54. צומחת בפה; 56. פקודה; 58. חמש עשרה.

מן הרבות; 36. מטבע יפאני; 37. חומר גלמי לאריגים; 39. הגקודה בה"א; 41. שמו הפרטי של קיי; 42. מצבת זכרון; 44. אחת מחמש ערי פלשתיים; 46. שליח; 48. קשה ליוצרו מן האין; 50. מלת קריאה או חצי היד; 51. האי של אכסל מונטה; 53. יין שרף; 55. עוף טורף; 57. גגם. רעה לטובה!; 58. היום בשבט; 59. מי שהוא; 60. החוק המתיר את עלייתו של כל יהודי ארצה.

מאונך: 1. מופיע בדגל הסובייטי; 2. פרק איוב המתחיל במלים "רוחי חובלה!"; 3. ח"כ פרוגרסיבי, יליד הארץ; 5. רבנו נחום; 6. אב לשלושה עשר; 7. מלת ה'

ישראל

או קיי פולוניוס

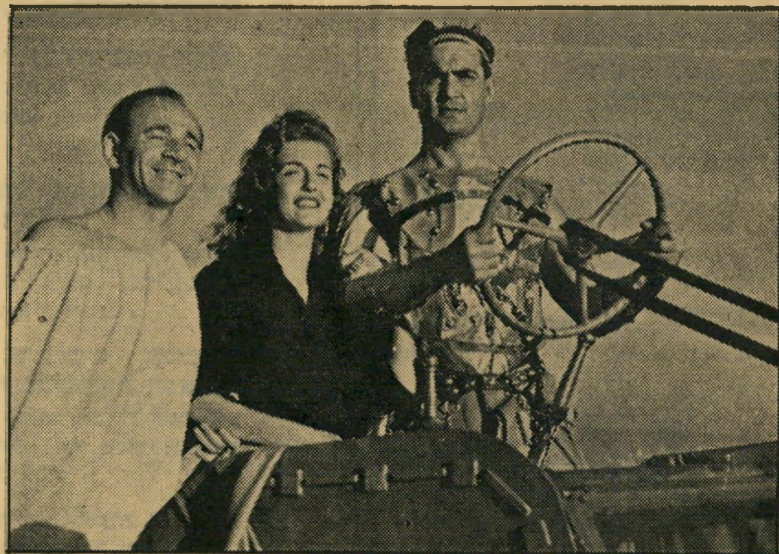
קבוצת מלחים אמריקאים מהסירות אלבני סירה לפני שבועיים בחורבות המיבצר הי רומאי בטבריה. המלחים כמעט והשתבצו, כשלפתע הופיע מבין החורבות ענק רומאי בתלבושת טיפוסית של קלגסי האימפריה הרומית, נופף מעליהם חרב אדירה.

יתכן והמלחים התמימים יפתעו עוד יר תר, בעת שיחזרו לארצם וימצאו את עצמם

לנצל את מצלמת הסופרסקופ (השונה מן ה סינמסקופ בעיקר בחלק הראשון של שמה) כדי לקלוט את יופי המצולות. בחלק זה של הסרט השיח הוא נפלא, משום שאינו קיים, התמונות מרהיבות, המתח רב. קטעים אלה צולמו בתוך האקווריום שבנה במיוחד ל צורך הסרט ואשר שכנו לתוכו 300 אלף גאלון מים. היה כדאי.

עד חרמה

הגשר האחרון (גאלה, אוסטרליה) גוסלביה) הוא מאמץ להסביר את אחד ה

שחקנים הלפרין, רובינא ויהודי ב"חופשתו של פולוניוס"

28 פעם עיסוי

כוכבי סרט ישראלי בצבעים, שיוצג בתח נות הטלביזיה באמריקה. הם לא שמו לב במיוחד כי בזמן שנקלעו לתוך סצינת הסי רסה מהסרט חופשתו של פולוניוס, המשיך הצלם לסובב את מצלמתו כאילו הוזמנו כי מיוחד למסרה זו.

אלה שהרגישו היטב על עורם את הסרט הסרט היו שלושת שחקני סרטון התעמולה שהוזמן עלידי עיריית טבריה והחברה לעי דוד התיירות, אצל אולפני הסרט ביראלי.

שורת קרבנות. לאחר שבועיים רצוי פים של עבודה מאומצת משחר עד חצות, הסתיימה השבוע עבודת ההסרטה של הר פתקיות, האמיתיות ודמיוניות, של תמר א מריקאי בטבריה, החורר בחלומו לטבריה מ תקופת הרומאים. הקרבנות:

• בדרך אלכסנדר יהלומי, בתפקיד ה תיר המקבל עיסוי מידיו של מתאבק רפאל הלפרין ("חורו על סצינת העיסוי 28 פעם", נזכר יהלומי הסחוט).

• רפאל הלפרין עצמו, שנאלץ, לצורך גילום דמותו של הנציב הרומאי פולוניוס, לגלות את שפמו.

• כוכבות אילנה רובינא, שעמדה לח זור לאטילה להמשכת לימודי הזמרה, תי שאר כנראה בארץ לשחק את תפקיד אהוב תו של הלפרין בסרט שאולי יסרט בקרוב בישראל אודות חייו, בו מתכוון הלפרין למ לא את תפקיד עצמו.

קרוב נוסף: תושבי טבריה בנעריהם ו קניהם, שהפסיקו לשבועיים כל פעילות ב עירם, הצטופפו בהמוניהם לחזות בתהליך ההסרטה. מבטחים מנהלי הייצור לצופים: "אלה לא היו הקרבנות האחרונים..."

סרטים

עולם הדממה והעומק

אשה במצולות (ר.ק.א.ו.) ארצות הב רית) והפרסם בעיקר בגלל הצגת הבכורה העולמית שלו, שאירעה מתחת למים, ואשר בה השתתפו נערות בבגדיים שאחת מהן, גיין מנספילד, גולה את תשומת לבם של הצלמים מגיין ראסל, הכוכב.

פרט לזה, הסרט הוא סיפור פשוט על אודות קבוצה של אנשים המסתובבים, כמעט פשוטו כמשמעו, בחבליה של ספינה שטבעה ובה זהב רב. האנשים: גיין (ריצ'ארד אי גן), אשתו תרזה (גיין ראסל), חברה דו מיניג (גילברט רולאנד) וסקרן בשם ריקו (ג'ורף סלאיה).

לאחר הרפתקות מעלה ומתחת לפני המים, מצליחים האנשים להיגות מן האוצר, בעוד שהספינה נעלמת במצולות אין הסוף. **שיח נפלא.** במאי ג'ון סטרג'ס הרבה

צניחה

שיאים באויר

רוב בני האדם מסתכלים על האיש הקופץ מאוירן והסומך על מפרש בד שיחזיקו באויר, יותר כמטורף מאשר כספורטאי. אולם ספורט הצניחה דרך חלל האויר הוא למעשה יותר קרום מאשר הרבה מני ספורט המקור בלים כיום כנורמלים.

הראשונים שידעו לנצל את החוקים הפי סיים של זרמי האויר, היו לוליינים סיניים במאה ה-14, שהשתמשו במצנחים לשם קפיצה ממגדלים גבוהים לשעשוע קהל ה צופים. הראשון שעבד על אמצעי זה מבחינה מדעית, היה ליאונרדו דה וינצ'י.

כיום הפך המצנח, מטריה הבד הקשורה לקופץ מהאוירן והמשהה אותו באויר, ל מכשיר הצלה צמוד לטייסים, לאמצעי תור בלה במלחמה המודרנית ולענף ספורט שאפי שר לקבוע יכו שיאים.

נפילה ללא מצנח. הטכניקה יצרה מצנחים הנפתחים בכל שעה שחפץ הצנח. היא העמידה לרשותו גם אמצעים ומכשי רים בהם הוא יכול לכוון את צניחתו, להאי ריך את זמן שהותו באויר. ספורט הצניחה תובע שני הישגים עיקריים: צניחה מדויקת למטרה מגבהים שונים, ונסילה חופשית באויר למרחק יותר גדול עד לפתיחת ה מצנח.

מכל ארצות העולם פיתחה ביחוד ברית המועצות ענף ספורט זה, הגיעה בו להי שגים רציניים. צנחנים וצנחניות סובייטיים הגיעו לרמה בה הם מסוגלים לקפוץ מגובה של ארבעה קילומטר, לפתוח את מצנחם רק 600 מטר לפני הגיעם לקרקע, ולהגיע עם זאת למטרה.

הצהרה מוקדמת. השבוע הוכרו על הצניחה כענף ספורט חדש בישראל, לאחר שהועד האולימפי קיבל הזמנה מברית-המוצ צות לשגר נציגים לאולימפיאדת צניחה ש תיערך השנה במוסקבה. קבוצת צנחנים וצנ חניות ישראליים, שרובם קיבלו את הכשרתם בשורות צה"ל, החלה כבר השבוע באימונים לקראת האולימפיאדה.

המשלחת הסופית מישראל תכלול המישה צנחנים ושתי צנחניות, תתמודד עם צנחנים מ-12 מדינות. אך עוד בטרם החלו האימונ נים, כבר היתה הצהרה מוכנה בפי הישרא לים: "יש לנו סיכויים לתפוס מקום נכבד..."

כדורגל

מי מדבר?

"מכבי יפו מדבר !!!" הידהדה צעקתו של מוכר הבוטנים הבולגרי מיציע אל יציע במגרש באסא היפואי. הוא היה רגיל לצעוק צעקה זו מדי שבת, בין אם מכבי יפו שי חקה ובין אם לא. אולם השבת, היתה לצע קותיו של הרוכל משמעות מיוחדת. כי בפעם הראשונה מזה זמן רב דיברו רגליהם של השחקנים היפואים בשפה היחידה המובנת לקהלם, שפת השערים והנצחונות.

אם פיקפקו חמשת אלפים הצופים באפי שרות ניצחונה של מכבי יפו, שתפסה ב שבע הקודם את המקום שלפני אחרון כשב ל ת הליגה, על הפועל תל-אביב שצדה בראש הטבלה, לא פקפקו בכך כלל השחקנים ה יפואים עצמם. "היום תראו משחק לחיים ול מות", הבטיחו לפני עלותם על המגרש. כי למעשה היתה התמודדות זאת המכרעה ביותר מכל המשחקים שנערכו השבת, היא שקבעה אם תהיה האליפות להפועל ואם יחזרו שחקני מכבי יפו לשחק בליגה א.

לפי רוח הקרב שגילו הקבוצות נראה היה כי היפואים התייחסו למאבק יותר ברי צינות מאורחיהם התל-אביביים. **שופט מבודל.** כדורגלני מכבי יפו לא בחלו באמצעים כדי להשיג את הנצחון, הוציאו את שופט ישראל שר לגמרי משיווי משקלו הנפשי, גרמו לו לשרוק ללא כל סיבה, ולא לשרוק כשכן נראתה לכך סיבה, שתי דקות לפני סיום המחצית הראשונה, כשבוחוס ג'ורג'ס, חלוצה התוקפני של יפו, הצליח להחדיר כדור לשערו של חודור רוב, נחרץ גורל המשחק. היפואים הסתפקו בשער זה, שמרו על שערם בהמשך המשחק, מנעו כל אפשרות של חזירה. גם חלוצי הפועל נראו כמשלימים עם גורלם. הקהל היפואי נשא את שחקניו על כפיים. לאחר התוצאה הסופית 2:0, גדלו סיכוייו להמשיך ולצעוק במשחקי הליגה הלאומית: "מכבי יפו מדבר היום !!!"

ביום ג' י"ט בניסן 29.5.56 בשעה 10.00 לפני הצהרים

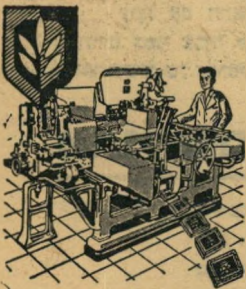
נעדה לקברם של אנשי לוחמי חרות ישראל

שנפלו למען שיחרור המולדת מידי של- טון זר ביום י"ט סיון תשי"ו, בהתקפה על בתי המלאכה של הרכבת בחיפה. קרוביהם, חבריהם וידידיהם מוזמנים. העולים לקברם נפגשים בשעה 8.00

בבוקר ליד קפה עטרה בתחנת

האוטובוסים המרכזית בתל-אביב

חברים לפעודה

אנא מתקדמים

ז היא מכונת האריזה החדשה האורות אוטומטית את הסי גריות **Interline** נשיא.

ואלה יתרונות המכונה, היא מהדקת בעסיפה פנימית את הסיגריות, העסיפה המהירה שומרת על הסיגריות בפני חום ורטיבות. הסיגריות אינן נפסעות בכיס.

והספורים הנפסים בנשיא: המראה החיצוני של הקופסה שונה לטובה, הסבך המקדוני והנפילי מתמוגג בה דהפניא.

נכחיתך - נשיא ענף נשיא שטות.

20 סיגריות 380 פרוטה נשיא - תוצרת ארץ מלך נעם

סמל האיכות

Ventura ונטורה

כוכבי הקיץ שדנו לגברים נשים וידידים מצטיינים באיכותם, קרים ומגוונים על ראשכם.

דהשיג בכל ארץ.

אין חכם כבעד נסיון

ב תל-אביב, התכנסו חברי ארגון מגדלי הבקר לארוחת צהריים חגיגית, אכלו כמנה עיקרית דג פילה מטוגן.

איש הברז

ב רביבים, החליט הקיבוץ לשגר דגם מושלם של תוצרת המסגריה המקומית לתערוכת התעשייה, שלח במשלוח מיוחד מכונת קילוף, מעלית לאסמים, מריצה, עג' לה, שקים וחבר בשם וסקו, מרכז הענף בקיבוץ.

הגונב מנגב עצור

ב חיפה, נעצר כיום שעה שהוציא ארנק מכיסו של נוסע אוטובוס, נלקח לתחנת המשטרה יחד עם קרבנו, שם נתגלה כי הארנק לא היה שייך לזה האחרון אלא נגנב על-ידו מאדם שלישי.

אות הנכורה

ב מחניים, הציע לי אחד מילדי הגן את הסמל הבא שיתן לכל כלב אשר תוורק לו זריקת חיסון נגד כלבת.

יא לירי יא עיני

ב טבריה, נעצר תושב מעברה שגידל חשיש בגינתו, הצטדק בטענה כי ציפור הזמיר המאולפת שבביתו התרגלה לשיר אך ורק בהיותה תחת השפעת הסם המשכר.

שיר ערש

ב רחובות, רדף דייר נרגז אחרי שני נערים ששרו זה הערב הרביעי שיר יום הולדת שמח מתחת לחלונם, גילה בשובו כי אלמוני הספיק בינתיים להתגנב אל תוך הדירה, להסתלק עם הפטיפון החשמלי שלו.

הפכפכות של אשה

ב ירושלים, ביקש אליהו חסון גט מ-אשתו, סיפר כי לאחר שאשתו מיררה את חייו על כי אינו עוזר לה בעבודות משק הבית, הסכים לטאטא מדי יום את הדירה ולסדר את המיטה, וזה מיד לגל השבצות חדש מפי אשתו, שקראה לעומתו: "סמרטוט סחומ, חסר כל גאוה גברית!"

היא באמת באה

ב תל-אביב, חזה דוד ברגר במחזה ה-חסידיה באה בתיאטרון זירה, בו מתגלה כי כל אחת מהדמויות הנשיות הרה ללדת, גילה בשובו הביתה כי אשתו ילדה בן זכר כשעת העדרו.

תלמידים מצטיינים

ב יפו, הדגים קוסם כמה מעשי העלמה וכישוף ורזיזם בפני קהל של תלמידי כית'ספר, גילה בתום הצגתו כי בגדיו נעלמו מחדר המלחמה.

ספינת המטבח

ב באר-שבע, נעצר רועה בדואי חסר רשיון-תנועה, שעה שביקש טרמפ ממכונית צבאית במבואות העיר, הסביר כי ריכבו הפרטי, גמל אשר עליו הגיע העירה, נקנה בכסף רב על-ידי בעל מכעדה מקומית.

המכללה העברית להשתלמות בכתב

בימים אלה מלאו 10 שנים להוצאתו לאור של הקורס העברי הראשון כשיטת הלמוד בכתב, שבמסגרת תוכניות הלמודים האוניברסליות של המכוניס הכריטיים בארץ ישראל.

בעקבות מבצע חלוצי זה, הורחב מאז רשת הקורסים העבריים שהופצו בקרב רבבות תלמידים מכל רחבי הארץ ומחוצה לה, מטעם המכון העברי להוראה והשכלה בירושלים. עתה עם התארגנות מחדש של מוסדו תחת השם המכללה העברית להשתלמות בכתב, נפתחים בפני צבור שואפי ההשכלה בישראל אופקים חדשים ואפשרויות השתלמות בכתב נרחבות, באמצעות מבחר עשיר של קורסים מקצועיים המשמשים כסוללי מסילה להצלחה והתבססות בחיים. אנו גאים להצביע על מחלקות ההשתלמות הבאות:

מהנדסות: הכנה לבחינות מקצועיות לקבלת דיפלומות "מהנדס" מוכרות והשתלמות כללית במקצועות הבאים:

מתימטיקה טכנית; פסיקה וחימיה; חוק חומרים; חומרי הנדסה; חומרי ומכני בנין; שרטוט בנין; מכוונות; אינסטלציה סניטרית; תרמודינמיקה; תורת המכוונות ומנועים; טכנולוגיה של מתכות; אלקטרוטכניקה; מדידות וכוח חשמלי; אלקטרוניקה; טכניקת הרדיו וכו'.

מדעי המסחר: הכנה לבחינות למנהלי חשבונות מדופלמים ולמבקרי חשבונות מוסמכים והשתלמות כללית במקצועות הבאים:

הנהלת חשבונות (כל הדרגות); חשבון מסחרי (כל הדרגות); תורת המסחר; בקורת חשבונות; מס הכנסה; המשק הקואופרטיבי; תורת הכלכלה; חוק החברות; חוק מסחרי; חוקים פיסקאליים; חוק אגודות שתופיות; המשק הישראלי; סטטיסטיקה וכו' וכו'.

השכלה כללית: הכנה לבחינות מוקדמות ובגרות, בחינות מלואים לטכניון והשתלמות כללית במקצועות הבאים:

עברית (כל הדרגות); אנגלית (כל הדרגות); ערבית; חבור; תחביר ודקדוק עברי; ספרות עברית; תנ"ך; ידיעת א"י; מתימטיקה (ספרותית וריאלית); פסיקה; תולדות ישראל; היסטוריה כללית; מדע כללי; חימיה; טבע וכו' וכו'.

לכבוד יובל העשור החליטה הנהלת המכללה העברית להשתלמות בכתב על הנהגת מבצע הנחות ייבול שבמסגרתו תוענק לכל הנרשם כתלמיד במשך חודש היובל הנחה בשעור 20% על שכר הלימוד.

סנה בהקדם לקבלת פרטים ומדריך חינם והפקד את הכשרתך המקצועית או הכללית בידי הנאמנות של מוסדנו הותיק והמנוסה.

המכללה העברית להשתלמות בכתב

(מקדם המכון העברי להוראה והשכלה בירושלים)

מימורו של

המכון הבריטי

ירושלים: רחוב ב'יהודה 2 ת. ד. 1259

תל-אביב: שד' רוטשילד 15

נתניה: רחוב הרצל 19

חיפה: רחוב הבנקים 5

נא לשלוח לי פרטים ומדריך חינם על

הקורס ב

שמי

כתובתי

5 -

380 פרוטה

למכירה בהזדמנות: מגרשים ברחובות

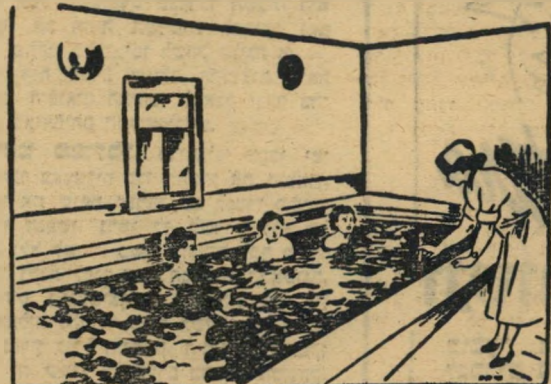
לפנות:

תל-אביב, טלפון 24749

היש לך כאבים...

בגב, בברכים, בכתפיים או בפרקים?

"רפא" - רח' שלמה המלך 103, תל-אביב טל. 24495

בריכות מי-מרפא

חבישת בויז כמו בקרלסבד וישי או טבריה

כמו כן אמבטיות ערבול (Whirlpool bath) חדר זיעה טולקי / מחלקה מיוחדת לאיכשור ע"י התעמלות רפואית, מסג' וריהבי-ליטציה. המוסד היחידי מסוג זה בארץ. מחלקה לסובלי רוימטיזם.

המוסד פתוח עד 9 בערב

שותים וודקה וקוראים תנ"ך

יותר טוב מגרי קופר

פודנים נתנו הפתעה גדולה — הצל
סרטימת יוצא מהכלל, שאפילו עשרה
היציקוקים לא היו מצליחים להפיק. הצל
הוא סיפור של אלימות, ריגול, גבורה, מחי
תרת, חבלה — ובעיקר: סיפור פסיכולוגי
ריאליסטי מעניין.

אם משהו סבור שהפולנים אינם יודעים
לקפוץ ממרכבות, לנהל תגרות אקדחים ולע
שות כל מה שעושה גארי קופר — הריהו
טועה. והם עושים זאת הרבה יותר טוב,
ויש גם הדבר הזה שקוראים לו תוכן. מי

מלאו אושר ורצו כולם מהר לכתוב על
הארוטיקה השוודית החדשה.
בפעם הקודמת שהוצג קיץ אחד של אושר,
מת באולם אחד הצופים, שסבל מלחץ דם
גבוה. השנה לא מת איש, כי אולה יאקובסן
התבגרה.

איוב ובקבוק וודקה

ה צבא האיטלקי המוכה, שרביץ
באפס מעשה על זרי קוצים, החליט
להסתער על מוסקבה ולכבוש אותה בסערה.
אולם השלג המלאכותי, תוצרת אולפני צינה

מר יבליאנוב, האם יש בדעתכם להפיק
סרטים יחד עם ארצות המערב, כדוגמת ה
סרטים הצרפתיים-איטלקיים?
בהחלט! והעניין נמצא בשלב ביצוע
מעשי. אנו עומדים בפני חתימת חוזה עם
כמה במאים בקנדה וצרפת, שיבואו אלינו
לביים סרטים באולפנים שלנו, עם שחקנים
משלנו.

מי הם הבמאים?

זאת לא אוכל לומר, בטרם נחתמו החו
זים. אך אנו בטוחים שהדבר יחול בקרוב
ויסייע לחילופי תרבות בין העמים.
שאלה אחרונה: מה עושים כיום גיבורי
הפואמה הפדגוגית?

קאראבאנוב מנהל בית-ספר גדול לילדים
ליד מוסקבה. ואדורוב — מהנדס.

הראיון תם. בטרם קמנו ללכת, שמענו
עול שבקרוב יוחל בייצור הסרט החדש, אף
הוא לפי מקרנקו, וגם בו ימלא יבליאנוב
את תפקיד המכתב.

הרע יצא לקאן

יפאנים הביאו סרט כה רע, מלא
סוסים דוהרים ופסיכולוגיה ופסיכואנ
ליזה של סוסים, ואיך להתגבר על מצב
רוח רע של סוסים לפני המירוץ — סרט
זול ומשעמם במתכונת אמריקאית. ומתוך
כבוד לסרטים הקודמים של יפאן, נשתוק.
נזכיר רק שמדי שנה בשנה מייצרים ביפאן

רוסים הביאו עמם שני סרטים
לקאן: את אנלי, שאני לא ראיתי (אבל
דסדמניה היפה רואים פה הרבה) ואת פואמה
פדגוגית, לפי ספרו המפורסם של מקרנקו.
מי שקרא את הספר, יתאכזב. הסרט אמנם
סימפטי אך איטי, גושש נאומים וכולו כעין
סרט דוקומנטרי אודות הספר. אין המאבק
האישי על גופו של כל נער באותה מושבת
נערים פרושים, שוכתה לתהילה. אין אותו
הרקע בו החליט לפתע הנער העבריין לה
ניח את עברו ולהתחיל בחיים חדשים. וחבל,
כי פואמות פדגוגיות כאלה הן שהפכו
את רוסיה למעצמה האדירה של היום.
המאבק החינוכי על גופו הנער התנהל, מן
הסתם, לא כמו בתיאטרון, ולא בנאומים
אל הקהל.

תרגום לרוסית

משלחת הרוסית, בראשותו של
וואסיליב (יוצרו של הסרט הנפלא
צ'פאייב) מתאכסנת, כמובן, בקרלטון. ה
רוסים נותנים ראיונות רק בבוקר, בין 9.00
ל-10.00. יבליאנוב, השחקן שגילם את דמותו
של מקרנקו בסרט (ולגמרי לא רע!) הוא
גב-הקומה מוצק, בעל ארשת חביבה, ובכלל
נראה כמו אחד משלנו, מוסיקית ההגנה.
מר יבליאנוב (דרך המתורגמן), כיצד הגעת
להיות שחקן קולנוע?
דרך התיאטרון. עוד בהיותי נער, בהרי

עלי האן וקים נובאק בקאן
אחת אחרי השניה

שקרא פעם את פרשת אוף, גדול הפרובוק
טורים שנודעו ארבעים, ימצא בו הקבלה
לדמותו של בסקופיק, "האיש ללא פרצוף",
הצל".
אני מקוה שהסרט יובא ארצה.

זוגות יוצרים

ה איטלקים פלשו לקאן. וטוריו דה
ה סיקה חמוד. הוא בא עם סרטו החדש —
הנג — יחד עם זבאטיני. הכוכבת היא גבי
ריאלה פאלטי; נערה חמודה שנבחרה מתוך
1000 מועמדות.
זבאטיני הוא אדם גדול ובלתי-ידוע. הוא
הרוח במפרשו של דה-סיקה, כשם שהיה
ז'אק פרבר הרוח לפרטיו של מרסל קארנה.
צריך פעם לדבר על התופעה המופלאה הזאת
של זוגות יוצרים באמנות הקולנוע. זבאטיני
הוא מחבר הסצנריו של גונבי האופניים.
הנט במילנו וכל שאר סרטי דה-סיקה.

ולסיוב החדשות, הרי...

ע לי האן עדיין מסתובב עם קים נובאק.
אפשר לראותם כאן ורקדים כל רקודי קאן.
כולם כוכים על בטיסטה הדוגמנית. שהוא
בא אתה לפסטיבל וזנח אותה.

ציטה ברומא, עצר אותו והוא נאלץ לסגת.
וכל זה באשמת מי? באשמת קינג וידור.
לאלה שאינם יודעים — קינג וידור הוא
אחד מגאוני הבמאים בעולם, יוצרו של
הללויה. לאחר שנים רבות של אפס מעשה
בהוליווד נסע לאיטליה, ושם יצר את מלחמה
ושלום לפי טולסטוי, עם אודורי הפבורן, הנרי
פונדה והצבא האיטלקי.

קינג וידור הוא איש נעים, שקט ונראה
הרבה יותר כמו אדם מאשר כמו במאי —
כך, על כל פנים, אמר עליו אנדרה דה מישל,
במאי צרפת.

מסיבת העתונאים עם וידור היתה מאורע
בקאן, לכל שוחרי האמנות. בתשובה לש
אלתי סיפר כי הסרט יארך 3 וחצי שעות
והוא מורכב משני חלקים, עם הפסקה של
עשר דקות בין החלקים. לפנות את ההרורים
ופצועים משדות הקטל, כנראה.

חמש שנים ישב בקליפורניה והיפס סצי
נריו המתאים להפקה באיטליה, עד שמצא.
הוא מעדיף את איטליה על הוליווד. באי
טליה יש לו השראה, והוא מרגיש שיש
לו תרבות אמנותית. אני מאמין לו.

אחרי המסיבה ניגשתי אליו ושאלתי אם
היה מוכן ליצור סרט על נושא תנ"כי. הוא
חיך ואמר שהיה רוצה מאוד ליצור סרט
על איוב. במשרד העתונות היה תנ"ך בצר
פתית. גרנו אותו למשרד ושם קראנו בקול
רם כמה פרקים מאיוב. משהו הביא חוקה.
אבל לא היו כוסות. קינג וידור, גבר רציני
המתקרב ל-60, טתה מהבקבוק וידו השניה
מחזקת בתנ"ך. צלמים לא נכחו.
לחיי איוב!

דה-סיקה (עומד) וגבריאלה פאלטי ב"הנג"
אחת מתוך אלף

400 סרטים, 399 מהם כשביל יפאן
אחד טוב כשביל העולם. השנה שלחו כפי
הנראה אחד מה-399.

אבל הבחורה הכי יפה שרואים בקאן היא
יפאנית, עם פרצוף אירופי קצת יתר על
המידה ובעל הבעה טפשית במקצת. מה
שמעיד על הרמה של קאן השנה.

ארוטיקה זה ארוטיקה

ה שוודים הביאו סרט אירוטי מופת.
ה עם אולה יקובסן (קיץ אחד של אושר).
וכשאני אומר אירוטי, אני מתכוון לזה.
הדבר היחידי שלא הראו הוא צילום רנטגן
של המתרחש בגופם של הנאהבים. אך אין
דבר, זה יבוא בפעם הבאה. המבקרים הת

האורל, רציתי להיות שחקן. לפני 25 שנים
הופעתי בפעם הראשונה, בעיר מולדתי, ומיד
לאחר מכן הועברתי לתיאטרון על שם
וכטגנוב, במוסקבה. לאחר זאת התחלתי
להופיע בסרטים, הראשון בהם שלושה בסירה
(לא לפי גירום).
האם צילמתם את הסרט בחוזה על שם
גורקי?
לא-אי אפשר היה. המושבה נהרסה כליל
במלחמה. אבל השתדלנו לתת את האווירה.
עורה לנו בכך אשתו של מקרנקו.
האם השתתף בסרט משהו מגיבורי ה
עלילה?
שכחת שגיבורי הספר הם עתה אנשים
בני גילי, אם לא מבוגרים ממני!
במרכז: שחקן ג'ורג' ליטטוצי.

המשך סיפורה של צברית 56' על מסעה בצרפת ידידת זיינב

ירידה למטרו. אופירה (במרכז למעלה) בחברת כמה מבנות העמים בפאריס. במוכו למטה: זיינב המצירה.

והסתלקה.

שאלתי את זיינב: "מה את עושה בזמן החופשי?"
"אני מנגנת על פסנתר", ענתה לי.
"מה את מנגנת?"
"מוסיקה סלאסית".

שאלתי אותה: "מה, בטהובן, מוצארט, באך?"
היא פתחה עלי עיניים גדולות ושאלה: "מה זה?"
אמרתי לה: "אלה קומפוזיטורים. האם את לא מנגנת אותם?"
"לא", ענתה לי. "התחלתי ללמוד רק לפני שבוע".

מאת אופירה ארו

התקשרנו והפכנו ידידות. בצילומים הופענו תמיד ביחד. כשהצטלמו בעת הירידה (המבווימת) מהמטרו, היא נדבקה אלי כל הזמן, עד שהרגשתי שזה יראה כבר מוגזם ונפרדתי ממנה. שמרנו כל הזמן על יחסים מצוינים, חזק מיום אחד.

זה היה ביום בו הופיעו בעתו גים הכותרות על הרצח בשפריד וול קרב המטוסים בנגב. לא ידעתי טוב צרפתית אבל זה הצלחתי לקרוא למרות שקולם ניסו להסתיר זאת ממני. הרגשתי זעם שי אפשר לעצור אותו ומשום מה

הופנה הזעם כלפי זיינב. נופפתי לה בעצמי ואמרתי לה: "הרגתם לנו ארבעה ילדים". לשאר הבנות אמרתי לחוד: "אינני מקנא במצרים עכשיו". ברור שאחרי ההסברה הארוכה שנתתי להן על צה"ל הן היו משוכנעות מאוד.

לא דיברתי עם זיינב באותו יום. אמנם, לא היה הזעם מופנה כלפיה. היא היתה בשבילי נערה ערבית, ממש כאותן הערביות שיכולתי להיפגש עמן בארץ, כמורה או כחברה. אבל באותם הרגעים לא יכולתי לחשוב עליה כעל חברה. אחרי כמה ימים, עברה הרגשה זאת. שוב הפכנו לידידות. כשהגיע יום הפרידה היתה הפרידה עם זיינב נרגשת בי מיוחדת. היא נתנה לי צמיד כסף עם תמונתה של קליאופטרה ואני השבתי לה שרשרת עבות בצלאל. נתתי לה גם את תמינתי וכתבתי לה הקדשה בזאת הלשון: "לזיינב הממוקדת. אני מקוה שגירע יום ואזכה לארוח בביתי ולהתארח בביתך".

היתה עמי גם חוברת של יום העצמאות לילדים בכיתה ב'. בניקוד ועם תמונות שלחתי אותה לאחיה של זיינב, בצירוף הקדשה בעברית: "תלמד לקרוא עברית, ותדע את חוכן חוברת זו".

חשבתי שנפרדתי ממנה. אבל היא הופיעה בחדרי למחרת בבוקר, לפני הנסיעה, ובעיניה דמעות: "אנחנו נפרדות?" לא רצתה להאמין. "הלואי וניפגש עוד פעם ויהיה שלום בינן ישראל וערב".

היא יצאה כשכולה מתיפחת בבכי.

עיניה היו חמומות כהות. מוארות וגדולות, פשוט משכנעות. היא לא היתה יפהפיה, אך נחמדה מאוד, אפשר למצוא המון בחירות כמוה בקיבוצים ובמושבים בארץ.

הפגישה השנייה בינינו נערכה עוד באותו הערב. הבנות העייתיות והלכו לישון, באולם נשארו רק זיינב ואני. הצעתי לה ללכת לחדרי. היא לא ראתה שוט דבר מוזר בהומנטי, נענתה לה ברצון.

הוצאתי את הטמבור שהבאתי מהארץ והתחלתי לרשור. שרתי לראשונה את הימנון הנח"ל. אולי היתה בזה קצת ציניות לשיר לנערה מצרית דור קא את המלים: "נח"ל נח"ל היי כן!" אבל זיינב התאהבה מיד בשיר.

התפארתי בפניה שאני יודעת גם שיר ערבי. שרתי לה את השיר: "יא בינת שייך אל עד רב... בלויי הטמבור והיא צה" לה ממש. זכרתי טובה למדריכי כתנועת הנוער שלמדוניה כמה שירים ערביים.

השתמשתי גם בכל מיני מלים ערביות שנקלטו במוחי כמו: "אללה" ו"תפדאלי" ומי ש" לא ראה את שמחתה של זיינב, לא ראה שמהה מימיו. מיד הייתי עה לי שגם היא יודעת שיר עברי.

היא התחילה לשיר ועכשיו הגיע תירי לחשוב שאני מתע" לפת בו במקום. המלים שיצאו מפיה היו: "אנו באנו ארצה לבנות ולהיבנות בה". אפילו המנגינה היתה בלי זיופים. לא הספקתי להתאושש מההלם הראשון והיא הנחיתה מכה נוספת על ראשי: "נדמה לי שאני יודעת עוד שיר, אני לא יודעת באיזו שפה, אבל אני חושבת שזה בעברית".

השיר הבא היה: "יש לי גלילה הכי טובה, הכי טובה ומשיבחה, קנו ממני ילדים, קוקו הא הא". היא ידעה אפילו את התנועות המלכות שיר זה.

זיינב סיפרה שהיא לילדת קהיר, אביה עורך-דין והיא מסתובבת בחברה של יהודים. לא היה עבורה שום דבר משינה במלה יהודי. על ישראל היא ידעה מעט מאוד. יהודי עבורה היה פשוט אדם המאמין בדת אחרת. היא לא ראתה דופי בעובדה שהיא הביאה עמה לפאריס חבילה שהשכנה היהודיה מקהיר שלהה לבנה הלומד בפאריס.

"אח" אפילו יודע עברית", התפארה באונן. התברר כי אין בקהיר בית-ספר עבור ילדים בני חמש ואילו אמה, ש" רצתה כי אחיה בן החמש ילמד, שלחה אותו לבית-ספר יהודי.

אמצע נכנסה המארחת, זו שהזהירה אותי מפני זיינב. אילו היתה רואה דרקון בחדר, לא היתה מתפלצת יותר מאשר בראותה שתינו יחד. קרצתי לה והיא הבינה

מועדון הילדה סגדה בפאריס היתה שמחה בינלאומית. תזמורת צרפתית ניגנה מנגינות סוערות ואילו 20 בנות מכול רחבי העולם התלו אליה במחאות כפיים ושאות. השמחה גברה, והבנות החלו להשתלב בתכנית ד" תזמורת בעזרת כל כלי הנגינה שהיו על השולחן. האוסטרית לית הקישה בסכין על גבי ספל, האמריקאית נענעה מלחיה גדולה בקצה, אני תופפתי בעזרת שני מזלגות ואילו היפאנית סתם רקעה ברגליה.

כאשר החלו הריקודים, טפח מישהו על שכמי ואמר לי "שלום" בעברית.

הוא היה אדם מבוגר וגבוה, קרח מאוד. לא היה לי מושג מי הוא עלול להיות. הוא הזמין אותי לרקוד עמו, בצרפתית כמובן. ולמרות שהיה חבל לי על החמצת רקוד עם דב כמעט אמיתי, לא יכולתי לסרב לאדם הפונה אלי בשלום עברי.

תוך כדי ריקוד החל האיש לשוחח: "נכון שאת מלכת ה"יופי של ישראל?" הסברתי לו שאני רק נציגת ישראל במיפגש בנות העמים, ושאלני לי כל חשק להיות מלכת יופי. אבל אמרתי זאת בצרפתית גרועה ואינני בטוחה שהוא הבין בדיוק את הכוונה. הוא החל לחלק לי מחמאות: "ראינו אותך ביומני הקולנוע. אנחנו גאים מאוד שנערה כמותך נבחרה לייצג את ישראל".

לא פחות ולא יותר.

ברגע שעמדנו לעזוב את המועדון, התפרץ אלי שוב אדם נמוך ועגלגל, ופנה אלי גם הוא בשלום עברי. התחלתי להרגיש את עצמי כמו בכיכר דיונון, ביום שבת אחר-הצהריים. האיש הקטן היה נרגש ומשולב מאוד: "היית נהדרת", הסתיר לי בצרפתית מלחה התרגשות קולנית. "זה כנראה הנלך יחד. מה שעשית את למען ישראל, לא עשו עשרה שגרירים. הוכחת לעולם שיש ישראל ומצרים יכולות להיות בשלום". הוא לחץ את ידי ורץ במהירות אל זיינב המצרית להגיד לה את אותן המלים. אף על פי שהמלים שאמר לי יכולות להישמע כנאות תעמולה ציוני, הרי הוא לא היה יחיד שחשב בכיוון זה. העתונות הצרפתית נשארה בפה פעור למראה הידידות ביני ובין זיינב ופרשה זו האפילה על כל שאר המאורעות של מיפגש בנות העמים. אולם, למעשה, היתה ידידות זו הרבה יותר פשוטה ממה שכתבו עליה בעתונים.

ביום בו עמדו להגיע הבנות לפאריס, ניגשה אלי אחת המארחות, נוצרית חביבה התופסת עמדה בעתון אל. והסבירה לי בתקפנות בלתי-רגילה: "היום מגיעה המצריה. שלא תשוחחי עמה על פוליטיקה ולא תדברי על מלחמה. איננו רוצים כאן במריבות".

לא עניתי לה בפליס, אבל אני חושבת שמבט אחד הספיק להמחיש לה את תשובתי: "מה את מקשקשת? אני יודעת בעצמי איך אני צריכה להתנהג".

יתכן שלא הבינה בדיוק. שהרי לא ידעה עברית כלל. נפגשתי עם זיינב אלביאלי לראשונה באולם המלון. היא שוחחה אז עם הפורטוגזית. הצעתי את עצמי. "אני מישאל".

היא חייכה בשני טורי שיניים נהדרות ולא נבהלה כלל מהשם שבטאתי. המשכתי בדרכי, אבל הספקתי להבחין שהיו לה עיניים נהדרות. היא היתה נמוכה וצעירה. ילדה ממש (15½) אבל

חיוכים בינלאומיים. ארוחת הפרידה במועדון לילה בפאריס. אופירה (קיצונית משמאל) בשמלת נשף של כריסטיאן דיור. מימין: נציגות בריטניה, אוסטרליה ואיטליה.

פגישה מזכרת. אופירה (קיצונית מימין) וזיינב (קיצונית משמאל) בפגישה עם בן סולטן מרוקו, הנסיד מולאי חסן. הכושית היא מקאמרן, ההולנדית מהאג.